

Toimetus ja talitus:
Tallinn, Kaarli tänav, nr. 8.
Harju malewa staap — tel. 451-91
Tellimise hind aastas
Üksustise viisi — à 50 fnt.
Ükskult — à 1 fr.

Harjulan

Kaitseiidu Harju malewa häältekondja

Nr. 6.

25. mai, 1933. a.

VI aastakäil.

Sisu: 1) Suwilaagrid; 2) Malewapealiku lft. lft. Nr. 16, 17 ja 18; 3) Teadaanded; 4) Õpppeala; 4-a) Suwilaagrid; 4-b) Rehaline kasvatus; 5) Allüksuste pealitute korraldused; 6) Naiskodulaiuse ala; 7) Kodutütitarde ala; 8) Noorte tütlaste ala; 9) „Mahtra sõda“; 10) Kuulutused.

Rapla-Juuru malewkon dade suwilaager Lohu Linnamäel 10. ja 11. juun. 1933. a.

I

Laagri ehituse, õppe-, spordiplatside ja laskeradade kordaseadmise eeltööde juhtimise panen malewa instruktorite peale. Tööde läbiwiimiseks määratatakten H. Dunkeli ja 9. juunil kella 08.00 Lohu linnamäele:

a) Kohila kompanist — 5 kaitsel. ja
b) Lohu üks. rhmast — 5 kaitseliitl.

Määratud kaitseliitlastel igal ühel kaasa wöötta kirves ja labidas ning 5 mehe peale üks suur saag.

II

Laagripealikus olen mina, abiks kapten Ed. Nepp ja lipn. J. Tutt.

Sisekorrapreialikus — 10. juunil A. Kallion, abiks J. Portsmuth, 11. juunil — A. Lensman, abiks W. England.

Sidepealikus — A. Limberg (mlw. stb. kom.), abiks Sõrmus (Rapla komp.).

Majanduspealikus — A. Arak, abiks — J. Wunder ja J. Järw.

Sanitaarpreealikus — Dr. Saar.

Weterinääärpealikus — Dr. Freimann, abiks — üks welsker tema määramisel.

Spordipealikus — A. Kütt, temale abiks — kompanide ja üks. rhm. spordipealikud.

Propagandapealikus — Rützar, (Kabala komp.), temale abiks kompanide ja üks. rhmade propagandapealikud.

III. Õpppeala.

Õpppealikus — malewa wan. instr. aj. f.t. kapten H. Dunkel, temale abiks malewa instruktorid.

Oppustega ja laskewoistluste läbiwiimiseks koondada:

1. Iaskurüksuste kaitseliitlased ja noored, kes ei wöta oso laskewoistlustest, laskejuhatajate ja eriüksuste oppustest, ühte laskurkompanisse.

Koondatud laskurkompani pealikulis määran kapten H. Dunkeli, temale abiks n. ltn. A. Oja (Kabala komp.)

Rühmaopealikus — I. rhm. — r. n. ltn. A. Noggur (Hageri komp.), abiks r. lipn. A. Mark (Kohila komp.); II. r. r. lipn. J. Grauberg, abiks — r. lipn.

W. Raalep (Kuimetja ü. r.) III. r. — r. lipn. J. Otsnik, abiks — r. lipn. E. Tendal (Juuru komp.)

Noormalewlaste rühm — rühmaopealikus r. lipn. J. Wömma, abiks — r. lipn. J. Lepik (Kohila komp.).

Jaoopealikus ja abideks koondatud laskurkompaniisse ja noorte rühma oppuste teostamiseks määran:

M. Grusdin'i (Juuru f.), J. Lichfeldti (Ingliste f.), J. Nipmann'i (Ingliste f.) A. Posti (Järsepa komp.), J. Reinsson'i (Kaiu komp.), O. Raud'i (Waltu f.), A. Leinbergi (Waltu f.), M. Körfsini, J. Lepik'u (Waltu f.), A. Seersant'i (Waltu f.), E. Pöödra (Waltu f.), A. Soonberg'i (Kuimetja ü. rhm.), J. Drinfeldt (Kuimetja ü. rhm.) J. Neuthal (Kuimetja ü. rhm.). A. Walpol (Kuimetja ü. r.), J. Klondorf (Kuimetja ü. rhm.), J. Mäetas (Kuimetja ü. r.), R. Ernits (Hageri f.) A. Hendrikson (Hagudi f.) B. Muliin (Kabala f.), M. Metzapihik (Kabala f.), A. Palm (Kabala f.) R. Sawelli (Ra-

bala f.), J. Külaotsa (Raiküla f.), J. Markson (Järwakandi I f.), A. Joller (Rapla f.), A. Haas (Rapla komp.), J. Treubladt (Kohila f.), Jörgibert (Lohu ü. r.), A. Siimon (Kehtna f.), R. Pöödra (Kohila ü. r.).

Kapten H. Dunkelil teha määratud jaopealikute ja nende abide jaotus õppustega organiseerimise eeltööde ajal.

Kui kompanide wöi üksikute rühmade pealikutel on waaja määratata minu poolt määratud pealikuid laskewoistlustele wöi laskejuhatajate õppustele, tuleb sellest teatada laagrisse jöudmisel laagrit staapi, äratähendates, kes on määratud wahetatud pealiku asemelle.

IV

Ratsaõppuste teostamiseks koondada Rapla-, Juuru, Lohu-, Kohila ratsakomandod ühte ratsarühma. Koondatud ratsarühma pealikus laagris määran kapten R. Erma, jagude pealikuits alalised komandode pealikud; neile abideks — A. Telliskivi (Kehtna f.) ja A. Lensing (Juuru f.).

Ratsaõppuste instruktoriks — malewapealiku korraldusel.

V

Kuimetja üks. rhm. side jao, Rapla malewkonna staabi kom. side jao ja Keila sidetkomando 8 meett koondada ühte side komandose. Ühendatud l.-do pealikus ja instruktoriks — määran w. a. o. Hermann'i (malewa st. l.-dest), jagude pealikuteks — alalised side üksustega pealikud, neile abiks — A. Kasendorf (Hageri f.), E. Bock (Rapla mlw. st. f.).

VI

Sidewaatlejate õppused. Iga kom. ja üks. rühma pealitul määratada 2 meest sidewaatlejate õppustele. Õppuste korraldajaks — malewapealiku korraldusel.

VII

Rapla malewkonna staabi k-do raske-klp. meeskonnale õppuste korraldajaks ltn: Russmann.

VIII

Rapla malewkonna staabi k-do gaa-sikaitse meeskonna õppuste korraldajaks malewa gaasikaitse pealik n-ltn. A. Tols.

IX

Kõik püstol-klp. meeskonnad (tegew ja tagawara toimkonnad) koondada ühte komandosse. Püstol-klp. meeskondade õppuste teostajaks instr. ltn. A. Jakobson'i.

X

Laskejuhatajate õppused. Igast k. ja üks. rühmast komp. ja üksikute rühmade pealikutel määratada laskejuhatajate õppusele 2 tublit laskejuhatajat. Laskejuhatajate õppuste korraldajaks määran instr. n. ltn. R. Kerjan'i temale abiks laskejuhatajad, kes laskejuhatajate laagri Paldiskis läbi teinud.

XI

Laskewöistlustel wahelohtunikkudeks ja korraldajaks on:

Üldkorraldajaks — olen mina.

Peatohtunik — kapten E. Neps, abiks — lipn. J. Tutt.

Wintp. wöistlustel — wan. lohtunik J. Järw, lohtunikud: M. Liido, Luht (Rapla st. k. do. plk), Lehtmets (Kabala k.) ja Brumann (Juuru k.)

Wäitekal. püssi wöistlustel: wan. lohtunik A. Kalberg, lohtunikud: A. Ende (Järlepa k. plk.) ja J. Koik (Juuru komp. plk.)

Püstoli wöistlustel: wan. lohtunik J. Kensap (Waltu k. plk.), lohtunikud: W. Pauls (Kaiu komp. plk.) ja O. Kleemann (Järwakandi I komp.)

XII

Laagrisse, õppustele ja wöistlustele wahelohtunikkudeks määratud pealikutel (tähendatud p. p. I — X), wälja tööta reedel, 9. juunil öhtupoolikustesse rongidega, nagu allpool sõdu kohta näidatud, õpeplatfidega ja ülesannetega tutwunemiseks ja juhtnööride saamiseks õppuste ja laekmiste teostamiseks laagri päewil.

XIII

Kui keegi määratud komp. ja üksiku rühmade pealikust wöi nende abidest ei saa kaaluvalt pöhjusil laagrisse ilmuda, teatab tema sellest aegasti ma-

lewa staapi, et wöimalik oleks uut pealitut tema asemel määratada. On aga mõnel üksuse pealitule alluval pealitul (allohw. wöi kapral) wöimata laagrisse ilmuda, teatab ta aegasti sellest oma üksuse pealitule, kes tema asemel uue pealiku (allohw. wöi kapr.) määrab, kes suuteline määratud pealiku ülesandeid täitma õpe ja laskealadel.

XIV

Õppetstarbeks koondatud laskurkompanis jaod moodustada sarnaselt, et, kaitseüütlased jäädvustavad oma üksuse alalise jao wöi rühma pealiku juhatuse alla. Organiseerimine teostada kapten H. Dunkelil rühma ja jao pealikute kaasabil.

XV Wöistluse d.

1. **L a s k e w ö i s t l u s e d.**
- a) **Meisterwöistlused.** Et Juuru ja ja Rapla malewkondade meisterwöistlused wiaakse läbi suwilaagrites, tulub nende malewkondade kompanides ja üksikutes rühmades meisterwöistlused läbiwiaa wähemalt üks nädal enne suwilaagrit ja protokollid kohale malewa staapi saata.
- b) **Malewkondade, kompanide ja üksikute rühmade meisterwöistlused** wiaakse läbi määruste järele, mis awaldatud "Harjulases" nr. 4 s. a.

- c) **Malewkondade sisemised laskewöistlused.** Kui malewkondade sisemistel laskewöistlustel pole wälapandud rändauhinnad veel jäädavalt ühe wöi teise üksuse poolt omatud, siis loewad meisterwöistluse tulemused malewkonna sisemiste wöistluste kohta auhindade wäljaandmisels järgmiselt:

S 1. Eriklassis gruviühinna määramisels wöetalke arwesse 3 parima esküti wöi I fl. kütü tagajärjed, A-klassis gruviühinna määramisels 3. parima II fl. kütü wöi esilaskuri tagajärjed, B klassis gruviühinna määramisels 3 parima I wöi II laskurlassi mehe tagajärjed ja C klassis gruviühinna määramisels 3 parima algaja tagajärjed (algajad lasewad 1932. a. laskejuhatajate laagrisse 1932. a. malewa wöistluste kohta awaldatud).

S 2. Wäitekal. püssist ja püstolist laskejuhatajate laagrisse gruviühinna määramisels wöetalke arwesse malewkonna sisemiste wöistluste peale iga üksuse 3 mehe parimat tagajärjed meisterwöistlustel.

S 3. Individuaal auhindade määramisels wöetalke arwesse: a) wintp. üssidest laskejuhatajate laagrisse eriklassis — parima esküti wöi I fl. kütü, A klassis — parima I fl. kütü wöi esilaskuri, B fl. I fl. wöi II laskuri, ta-

gaajärg meisterwöistlustel. C klassis parima mehe saawutis meisterwöistlustel, b) spordipüüsides ja püstolitest laskejuhatajate laagrisse 3 mehe tagajärg meisterwöistlustel.

§ 4. Hindamine.

- a) **W. püüsdest —** gruvi ja üksikute rühmaste paremus igas klassis arvestatakse wälja paremuse % järele. Üksuse paremuse arwestamisel wöetalke kõigi klasside keskmise %.
- b) **Püstolitest ja spordipüüsdest —** gruvi paremuse annab 3 mehe wälja lõödud filmade summa, üksikmehe — suurim filmade summa.

§ 5. Ülesandmine. Wöistlustest osavõtjail ülesanda kohale laagrisse ilmuvisel oma üksuse pealikule, et temal oleks wöimalik uut meest määratada puuduva meistri wöi meistergruvi koosseisu kuuluva kaitseüütlase asemel.

Märkus: Wöistlustest osavõtad osa kompanide ja üksikute rühmade meistrid ja meistrigrupid ning teised laskurid, kelle tagajärjed paremad kui kõigendõgemal üksuse meistril. Ühe ehituse puundumisel nendeest on üksuse pealikul õigus määratada uut meest, kes wöttis käesoleval aastal osa üksuse meisterwöistlustest.

S 6. Muus osas laskewöistluste alal talitataktalse kaitseüütlidu laskewöistluste määruste järele (1932. a. wäljaanne).

2. Spordiwöistluse d.

S 1. Wörkpalli-wöistlused wiaakse läbi wörkpalli wöistluste määruste, — kergejõustiku wöistluse ja kõievedu — kaitseüütlidu wöistlusmääruste — ja sõjalise üleloomuga wöistlused allpool toodud wöistl. määruste järele.

S 2. Osavõtmine:

a) **wörkpalli-wöistlusest —** igast kompanist, üks. rühmast ja jaoskonnast üks meest wöi naiskond:

b) **kergejõustiku-wöistlusest —** kaitseüütlastele ja naiskodukaitse liikmeile — piiramata arwul; jaotus A ja B fl. sünib "Harjulases" nr. 7/8 — 1931. a. awaldatud nõuete kohaselt;

c) **sõjalise iseloomuga wöistlusest —** igal alal 2 meest igast komp. ja üks. rühmast;

d) **kõievedest —** igast kompanist ja üks. rühmast üks meestond (6+1 warumees).

S 3. Ülesandmine. Wöistlustest osavõtjad annavad end üles üksuse pealitule wöi jaoskonna esindajale, hiljemalt pärast laagrisse ilmumist.

XVI. Laagri õhtu meebleahutused.

Laagri õhtu meebleahutuste üksikasjaline kava koostada p. I määratud propagandapealitul ühes abijsoududega

pärast laagrisse ilmumist ja andmete kogumist.

Pärast laagrisse ilmumist üksuste pealikutel ja jaosk. esindajail anda nimelkirjad laagri staapi nende peale, kes wõtawad laagri õhtul osa laulukorides, loomilistest jooksudest, rahvatantsudest.

Järvakandi 1 komp. malewa orkestril tulla laagrisse täies koosseisus.

Kõnede ja westlustega esinejad määratada propaganda pealikul.

Märkus: et laulupeoks kooridel laulud õpitud, on soovitav katsuma kooride liikmeil suuremal arvul laagrisse tulla.

XVII. Laagrist osa wõtmise.

Malewa esindajatekogu seisukohha järgre tuleb igal kompanil ja üksikul rühmal laagrisse tuua wähemalt 75% tegewliikme koosseisust (see norm on põhimõtteliselt wõjetud kõigi kaitseleid üldöppetegewust ja üldkogumiste kohta s. o. eesmärk, mida tuleb alati saavutada).

XVIII. Kaasamõetaw warustus, õppewahendid, abinõud jne. ning nende hohale toimetamine.

1 Rapla malewkonnal tuua laagrisse malewkonna lipp. Lipu meeskond 30 meest Rapla malewkonnapäeval määramisel.

2. Igal kaitseleitlaser — kõik wäljaantud warustus, relwad, liikmekaart, täis komplekt püssi puhistuse abinõuid kotikeses (nühis, takud wõi kaltitud, lukukaja, luku ja padrunipesa puhasdamise pulgakesed ning püssid olid pudelis wõi õlitoosis), tekk, teebruus, supilusikas, kätteratik ja seep.

Märkus: 1. Üksusele kellel kõige paremini relwad hooldatud ja puhistusabinõud korraldatud ning kõige suurema % mehi laagrisse toonud, saab malewa juhatuselt auhinnaks spordipüssti.

2. Nelva puudumine ei wõi taastustuseks olla laagrisse tulekuks.

3. Kõigil laskejuhatajatel — laske- raamatud.

4. Kõigil komp. üksikute rühmade pealikutel — relwade hoolkande lehed ja pääwaraamat ning rändhauhinnad, mis pole jäädawalt omatud. Ühtlasi korraldus teha kõigi tulilippude ja türistajate kaaswõtmiseks, mis wajalikud taatikaliste õppuste korraldamisel.

5. Üksustel, kus püstol-klp. wäljaantud, need laagrisse kaasa wõtta ühes täieliku warustusega ja teenistuskirjaga.

6. Side-meeskondadel — kõik malewa

staabi poolt wäljaantud ja üksuste enesekulul muretsetud sidewarustus.

7. Gaasiflaitse õppewahendite asja korraldada malewa gaasiflaitse pealikul n. ltn. A. Tols'il.

8. Raskete-klp. ja tarwiliku õppewahendite kohaletoimetamise panen instr. n. ltn. Kerjan'i peale.

9. Sanitaarpealikul ja samariitlastel — tarwilikud abinõud ja arstirohud esimese abiandmiseks.

10. Ratsakomandode meestel sõita oma hobustega laagrisse. Hobuste heinad tasuta, kuna kaerad tulevad kaasa wõtta.

XIX. Riitetus.

Laagrisse tulla wormis. Kellel worm puudub, siis wähemalt kaitseleid kääsidemega. Wormi soetamine on väga soovitatav ja tarwilik, kui kaitseleid ühisesse perre kuuluwuse wälistunnustus. Kõige odavam ja praktilisem on muretseda suvipluuse ja müts (püksid wõiwad kodukoetud riidest olla), mis sugust warustust saab 6—7 krooniga, kui naiskodukaitse jaoskonnad pluufide ömblemisels kaasa aitavad.

XX. Laagrisse sõitmine.

Laagrisse sõitmine raudteel on tasuta malewa staabi poolt wäljaantud sõidurpiletite järele. Korrapidajaks jaamades ja rongil on kas üksuse pealik ise wõi tema poolt määratud pealik. Korrapidaja käes on sõidupilet, tema eriliseks kohuseks on — olla wähemalt $\frac{1}{2}$ tundi enne rongi wäljasõitu jaamas, siis seefanda oma nimi ja sõitjate arvapileti teise küljele ja esiküljele III klassis sõitjate lahtrisse (sõnadega) sõitjate arv. Walvata rongil üldise korra järele.

Sõit weoautodel jaama, seal tagasi wõi otsekohe laagrisse sünib üksuste kulul. Kui üksusel omal summe pole, annab osalist toetust malewa staap. Üksuste pealikutel eriliselt hoolet kanda sõiduwahendite muretsemise eest ja teatada meestele aegsasti wäljasõidu aeg ja kogumise koht.

Laagrisse rongidel tuleb sõita Lõhu jaama:

1) P. I—X määratud pealikuid ja toidustajail naissjaoskondadel 9. juuni õhtupoolikute rongidega järgmiselt:

a) Tallinna poolt — rongiga, mis wäljub Tallinna sadamast fell 16,00 ja jõuab Lõhu jaama fell 17,44;

b) Virtsu poolt — rongiga, mis

wäljub Märjamaalt fell 15,42 ja jõuab Rapla fell 16,37;

Raplas ümberistumine rongile, mis wäljub fell 16,54 ja jõuab Lõhule fell 17,20.

c) Türi poolt — rongiga, mis wäljub Türlt fell 15,22 ja jõuab Lõhule fell 17,20.

2) Kõigil teistel kaitseleitlastel ja naiskodukaitseleil sõitaa wälja öö 9. vastu 10. juunini järgmiste rongidega:

a) Tallinna poolt sõitjail — rongiga, mis wäljub Tallinna sadamast fell 00,30 ja jõuab Lõhule fell 02,22;

b) Virtsu poolt sõitjail — rongiga, mis wäljub Märjamaalt fell 00,52 ja jõuab Lõhule fell 03,38;

c) Türi poolt sõitjail — rongiga, mis wäljub Türelt fell 04,00 ja jõuab Lõhule fell 05,28.

Ööliste rongidega sõitjail on Lõhu jaamas vastas vastuõtjad, kes juhatavad kaitseleitlased ja naiskodukaitse liikmed ööfotteritesse.

XXI. Teadaanded.

Laagrisse ilmumisel esitavad kompaniid ja üksikute rühmade pealikud laagri staapi:

1. Laagrisse ilmunute nimelkirjad, äratähendada osavõtjate % ning mis alal keegi wõtab osa laagri õpetööst ja tegewusest (lahingõppused, laskevõistlused, noormalewaste õppused, laskejuhatajate õppused jne.).

2. Nimelkirjad laagriwõistlustest osavõtjate peale, äratähendades, mis alal keegi wõistleb.

3. Laagrimeelelahutusest tegelastena otavõtjate nimeliri, ära tähendades, mis alal keegi osa wõtab — wtp. XVI ja tegewuskawa (tabel).

XXII. Toidustamine.

Toit laagris on tasuta. Lõuna toidu walmistab Hageri jaoskond, hommikute ja õhtueine — Kohila jaoskond, einelaua korraldab Rapla jaoskond.

Üldkorraldaja toiduwalmistamise ja einelauad korraldamise alal ringkonna juhatuse liige prl. Parts.

Toitu tuleb walmistada: reedel — õhtul eine pealikule, laupäeval — hommikueine, lõunaõötl ja õhtueine, pühapäeval — hommikueine ja lõunaõötl.

Igal kaitseleitlaser ja naiskodukaitse liikmel leiba kaasa wõtta 2 pääwa jaoks — saab tasu eest ostaa einelauast.

Toidustamise eeltööde tegemiseks palun teatada komp. ja üks. rhm. peali-

kutel ja jaoskonna esinaistel ligikaudne osawõdtjate arv hiljemalt 8. juunis s. a.

XXIII. Tegewuskawa.

Oppused, wõistlused ja laagri õhtupidustused ja meeleshutused viitakse läbi allpool-toodud kava järelle (waata juurelisatud tabelilt):

Erimäärused sõjalise iseloomuga wõistluste kohta.

1. Wõistlejate märkimine järjekorra numbritega.

Sõjalise iseloomuga wõistlejatele antakse välja faks ühesugust loosi järjekorra numbrit, mislistest üks kinnitada rinnale ja teine selga.

2. Sõjalisse kolmewõistluse määrus.

Sõjaline kolmewõistlus koosn. b.: a) 1000 m. joostust, b) laskmisest 200 m. peale ja d) granaadi lauguswistlest.

Wõistleja on aletatud lähetekohale umbes 200 m kaugusele ülesseatud 200 m-st normaalmaarlaast, seljaga märklaua poole. Läheaja poolt antud paugu järelle pannakse stopperid (sekundinäitajad) käima ja ühlas algab wõistleja liikumist oma äranägemise järgi, kas jookstes või käies wõistluskorraldajate poolt lättenäidatud juunas. Liiklemise suunas 500 m kaugusel wõljamineku kohast on wärwiliste lippuidega märgitud ära pöördepunkt. Joududes pöördepunkti, peab wõistleja sellest wasakut lätt ümber minema ja tulidud teed tagasi liukuma, s. o. märklaua suunas. Liikumisel varjumist arwesse ei wõeta. Joudnud tuleltinile, laeb wõistleja püssi 5 padruniga temal kaasasolevast padrunitagawarast ja laseb 5 lasku wabaasendist läest temale korraldajate poolt lättenäidatud märklaua (iga wõistleja jaoks on eraldi märklaud). Pärast viimast lasku wõistleja kaitsewinnastab püssi ja ilma et festi korjaks, töuseb püstsi ja heidab temaga kaasasoleva „Mills“ granaadi (oma äranägemist mööda, kas hooga või hoota) ärawiskejoonelt wõistluste korraldajate poolt temale lättenäidatud juunas. Granaadi mahalukumise filmapilgul lüüakse stopperid seisma. Kui wõistleja granaati wisates ärawiskejoonest ühe jalaga üle astub, arwatakke wisketaga järjest maha üks meetrit. Kahe jalaga üleastumisel wiske tagajärgi arwesse ei wõeta. Granaadiheitmise juures on püssi hoidmise ja kandmise viis waba, s.o. püss wõib olla käes, seljas; rihamal, faelas, toetuda püssiga maapinnale jne. Püssi ei ole lubatud ära panna.

Tagajärjed arwestatakse wõistluse peale ära kulusud aja järelle, s. o. filmapilgust, mil liikumine algab ja lõpeb filmapilguga, mil granaat puutub maad. Üldisest ajast arwatakke maha aja peale ümberarvatud lastmise ja granaadiwiske tagajärjed järgmiselt:

a) Lastmine — iga tabamus 3 sek. korratud tabatud ringi numbri peale. Näit. — üks tabamus 7-dasse ringi — wõistleja saab ajaedu 21 sek. (3×7) ehk 3 tabamust $\frac{1}{10}, \frac{1}{7}, \frac{1}{5}$ kogusumma 66 sek. (3×10) + (3×7) + (3×5). O tabamust lisab juure ajale 1 min.

b) granaadi laugewiske — iga täismeeter laugust annab 1 sek. ajaedu. Poolikud meetrid arwestatakse järgmiselt: 1 kuni 49,9 sm arwesse ei wõeta; 50 — 99,9 sm arwestatakse ühe meetri eest. Näit.: granaadi laugus 35,87 m — ajaedu 36 sek.

Löpttagajärg tujuneks välja järgmiselt:

Üldine aeg wõistluse täitmisel — 5 min. 32 sek.

Tabamuksi lastmis — 4 ($\frac{1}{10}, \frac{1}{3}, \frac{1}{3}, \frac{1}{1}$) seega ajaedu 66 sek. — 1 min. 06 sek. Granaadi wiske tagajärg 36/70 m seega ajaedu 37 sek. Kokku ajaedu 1 min. 43 sek. Löptulemus: 5 min. 32 sek. maha arvatud 1 min. 43 sek. — 3 min. 49 sek.

Juhil, kui kahel või rohkem wõistlejal on ühesugune tagajärg, otsustab koha lastettagajärg. Kui lastettagajärg paremuksi ei selgita, otsustab koha granaadiwiske tagajärg.

Lähelt wõljalasamine, sünnyib vastavalt kohapealsetele oludele ja wõistlejate arwule.

3. 6 klm. orienterimisjoossu määrus.

Orienteerimisjooskorraldatakse wõistlejale teadmatul murdmaastikul.

Wõistluse koha walib välja ja määrab kindlaks wanem spordipealik.

Lähtel antakse igale wõistlejale kaart ja kompass.

Kaardil on punasega märgitud lähe ja kontrollpunktid, wõljaarvatud üks kontrollpunkt ja lopp, mis wõistlejale eelmisest kontrollpunktist teatatakse kirjalikult ja selle teate põhjal peab wõistleja kindlaks määrama esitels kontrollpunktia ja siis lõpu asukohta kaardil ja teiseks nad üles otsima maastikul.

Tutwunimiseks kaardiga igale wõistlejale antakse 3 min. aega. Keeldud on igasugune seletuste andmine ja abistamine kõrvaliste isikute poolt. Samuti ei anna seletusi korraldajad ja kohtunikud. Wõistlejad lastakse lähtelt välja iga 5 minuti järelle loostjärjekor-

ras. (Siia juure on arvatud ka kaardiga tutwunimise aeg 3 min.) Orienteerimisjoosku teele on paigutatud kontrollpunktid. Wõistleja kaardi ja kompassiga orienteerudes peab tegema kindlaks kontrollpunktide asukohad ja nende läbi joosma.

Kontrollpunkt ja lõpu asukohad, mis wõistlejale lähtelt wõljaantud kaardil märkimata, antakse wõistlejale teada kirjalikult ühes kontrollpunktidest.

Kontrollpunkt, kus antakse wõlja kirjalik teadaanne eelviimase, s. o. kaardil märkimata kontrollpunkt ja lõpu kohta, on kaardil äramärgitud erilise leppemärgiga.

Toendusels, et wõistleja kõik kontrollpunktid on leidnud ja läbi joosnud, saab ta kontrollpunktist wastawa töenduse.

Kontrollpunktidest wõib wõistleja jooksta läbi ka numbre järjekorras wõi wõljaspool järjekorda oma äranägemist mööda.

Wõistleja peab lähtelt wõljamineku riites ja rafmetes jõudma ka lõppu.

4. Jalgratta sõidu wõistluse määrus.

ühes orienteerimisega.

Jalgrattasõidu wõisslus ühes orienteerimisega sünnyib wõistlejale teadmatus maastikul. Wõistlusmaa piikkus 12 — 18 klm. Wõistlusmaa walib välja ja määrab kindlaks wanem spordipealik.

Jalgratta tütüp on waba. Püssi ja padrunite paigutamine wõistleja leha ümber on waba.

Wõistlejale antakse lähtel välja kaart ja kompass. Wõistleja kaardi ja kompassiga orienteerudes peab tegema kindlaks kontrollpunktide asukohad ja nende läbi minema. Kontrollpunkte peab wõistlevo meeskond lähistama numbre järjekorras.

Kaardil on punasega märgitud lähe ja kontrollpunktid, wõljaarvatud lopp, millise asukoha koha wõistleja saab andmed wilmasest kontrollpunktist.

Wõistleja lastakse lähtelt välja iga 5 minuti järelle loostjärjekorras. Liikumise viis on waba, wõistleja äranägemisel. Orienteerides maastikust on lubatud torwiduse korral edasiliikumine ka jalgratast seljas kandes.

Toendusels, et wõistleja on leidnud kõrvalist kontrollpunkt, saab ta iga kontrollpunktist wastawa töenduse, milline lõpul (finisch) wastawale kohtunikele tuleb ära anda.

Wõistlejate paremuise hindamisel arwesse aega — lähtelt lahkumise filmapilgust tuni lõpu läbistamiseni.

1932. a. suvilaagrite üldtegevuskava.

2. püev — laupäeval, 10. VI 33	Üksused ja erigrupid Kella aeg										
		Laskurüksuste õppused	Noormalevlaste õppused	Ratsaüksuste õppused	Sidemeesk. õppused	Sidevaatlejate õppused	Gaasikaitse meesk. õppused	Raskeklp. meesk. õppused	Püstol-klp. meeskondade õppused	Laskevõistlused ja laskejuh. õppused	Naiskoduk. tegevus
1. päev reedel, 9. VI 33											
08.00—21.00 17.00—21.09	Kogumise eeltööd ja korraldused kõigis laagrist osavõtjais malevkondades, kompanides, üksikutes rühmades ja naiskondades. Laagripätsi ja õppeplatside ettevalmistuse-töö ning õppeabinõude kohale toimetamine. Pealikute tutvustamine õppeplatsidega, ülesannetega ja juhtnööride andmine õppuste ja võistluste läbiviimiseks.										
0.700—08.00 08.00—09.00 09.00—10.00 10.00—10.30	Kogumine laagripätsile. Hommiku-eine. Määratud telkide sishevõtmine, nende korraldamine ja ettevalmistused õppusteks ja laskevõistlusteks pealikute ja jaosk. esinaiste teadaanded laagrisse ilmumise kohta. Laagri avamine.										
10.30—11.30	Relvade puastamine ja hoolekanne: puastamise tähtsus. Relvade harilik puastamine, puastamine enne ja pärast laskmist. Rauaõõne puastamise reeglid. Püssi muude osade puastamine. Puastamise abinõude kotikesed ja nend sisu. Hoolekande tähtsus. Püssi hoidmine ja hooldamine mitmesugustel juhistel. (Laskuri käsiraamat 1. v., lk. 136—144 ja „Juhtnöörid arvepidamiseks ja asjaajamiseks“ lisa nr. 21).										
11.30—12.30	Jao rividrill. Erandised kogumise vormid, seisang, pöörded ja liikumised jaos. Kogumine joonele ja kolonni. Suuna muutmine ja liikumised. (J. M. I, §§ 109—113).	Üksik õppus-rividrill. Tervitamine paigal ja liikumisel, rivi ja väljaspool rivi. Samm ja peatamine. Jooks. (J. M. I, §§ 78, 80 ja 81).	Jao õppus. Pöhirivi, rivistused, sadulasse istumine ja mahatulemine, jao joondumine ja liikumine, maneeshisöt, üleminek ühest allüürist teise. (Ratsarivi kl. §§ 23, 35—52).	Telefoni liinide sissevedamine laagri ja õppeplatside vahel.	Jao rividrill. Erandised kogumise vormid, seisang, pöörded ja liikumised jaos. Kogumine joonele ja kolonni. Suuna muutmine ja liikumised. (J. M. I, §§ 109—113).				Jao rividrill. Erandised kogumise vormid, seisang, pöörded ja liikumised jaos. Kogumine joonele ja kolonni. Suuna muutmine ja liikumised. (J. M. I, §§ 109—113).		
12.30—14.00	Lõunasöök, mängud ja mitmesugused meeblelahutused.										
14.00—15.00	Jao Lahingtrill. K. klp. ja laskurjagude paiskumine ahelikku ja trobikonda. Laskekohale asumine. Laskurjao tulevöitlus. K. klp. jao tegevus. (J. M. I, §§ 120—124).	Laskeasjandus. Püssi laadimine õppepädruniga. Kaitsevinnastamine ja kaitsev. vabastamine. Püssi tühjendamine. Sihiku seadmine ja tarvitamine. (L. E. I, §§ 51—56 ja 62—63). Lask. lk. 40—45).	Lahingdrill. Leppemärgid ja vilesignaalid. Laskekoha valik ja laskekohale asumine. Varjumine paigal ja liikumisel. Kaevumine. (I. M. I, §§ 66—69, 90, 93, 94).	Mõõga raiumine ja torped jalga- ja ratsarivis. Püssi võtted ja laskmise eelharjutused hobuse seljast paukpadrunitega.	Liini ehitamine mitmesugustel tingimustel. Liini ehitamine lagedal ja põõsastega kaetud maastikul, ülejõede, teede ja raudte, asulates, metsades ja tulepiirkonnas. Liini proovimine ehitamise ajal ja vigastuse leidmine ning parandamine. Elektri juhdega kokkupuutumise eest hoidmine. Kaabli üleskerkimine ja parandamine. (Viljitelef. nr. nr. 158, 160—174).	Sidevaatlejate ülesanded ja tegevus rühma juhtimisel, lähenemisel. Side alal — signaalide ja leppemärkide andmine ja vastuvõtmine. Kirjalikud ja sunus-naliste küskide ja teadeedasitointetamine. Vaatus-alal: jagude, naabrite ja vastase liikumise ja asetuse järel valvamine. (J. E. II, §§ 68, 364, 365). Asukoha valik ja edasiliiikumine koos rhm. plk.	Sidevaatlejate ülesanded ja tegevus rühma juhtimisel kallaletungil (J. M. II, §§ 342, 365)	Ülevaade sõjagaasidest ja kaitsest nende vastu. Gaasitorbil.	Gaasikomando ülesanded, organisaatioon, varustus.	Tegevusharjutused: sihiku seadmene, palgape-nemine, sihtimine 50—100 mtr. peale kõigist laske-asenditest ja kukepeastmine. Kauguste määra-mine. (Ajut. laskemääru sed § 6 ja tabel).	Malevk. vahelised meistervõistlused. (Muudetud määruste jä-rele „Harijane“ nr. 4). Laskejuhatjate õppused — relva kä-sitamine ja lahingmelised laskmised.
15.00—16.00	Taktiline väljaõpe. Laskur ja k. k. jagu kaitse. (J. E. II, §§ 606—614, ja „Pealik lahingus“ §§ 66—86).										
16.00—17.00											
17.00—18.00											
18.00—19.00	Öhtusöök ja ettevalmistused laagri pidustustele.										
19.00—21.30	Laagri võistlused: 1) kompanide ja üks. rühmade ning naisjaosk. vahelised vörkpallivõistlused. 2) Kergejõustiku võistlused: a) meestele: 100 mtr. jooks A ja B klassis, 4×100 mtr. üldkl assis — kompanide vaheline, 1000 mtr. jooks A ja B klassis kaugushüpe A ja B klassis, kõrgushüpe A ja B klassile; b) naisk. liikmeile: 60 mtr. jooks — üldine; 5×60 mtr. üldkl. — jaosk. vaheline; kaugushüpe üldkl.; kõrgushüpe üldkl.: 3 klm. jalgratta sõit. 3) Sõjalise iseloomuga võistlused: sõjaline kolmevõistlus b) orienteerimise jaoks ja c) jalgrattasõit ühes orienteerimisega (kõik alad üldklassis). Kõievedu. Ratsavõistlused (eri kava järele).										
21.30—22.00	Öhtune eha ja lipu mahalaskmine.										
22.00—24.00	Laagri öhtu: laagrituled, laulukoode ettekanded, rahvatantsud, võimlemise ettekanded, gaasikaitse demonstratsioon, vestlused ja kõned, koomilised jooksud, ja tants orkestri saatel.										
05.30—07.00	Öösine rahu ja puhkus.										
07.00—07.30	Ülestöusmine, pesemine, laagri korraldamine ja hommikueine.										
07.30—08.00	Õppusteks ettevalmistamine.										
	Lipu ülestõmbamine ja korraldused päeva töö-tegevuse kohta.										

Praktilised harjutused ka näitlikud seletused esimese abi andmiseks. Toidu valmistamine, einalaudade korraldamine ja pidamine ning sanitaarteenistus.

09.00—08.00		Taktikaline väljaõpe. Laskur- ja kerge-klp. jagu pealetgungil. (J. E. II, §§ 392—428 ja „Pealik lahingus“ lk. 103—123).	Taktikaline väljaõpe. Laskur- ja kerge-klp. jagu kaitsel. (J. E. II §§ 606—614 ja pealik lahingus lk. 66—86).
10.00—11.00		Lahingdrill. Leppmärgid ja vilesigmaalid. Läbi-liikumine võsastikust. Töökelle kõrvaldamine ja nendest üleminek. Raskete asjade edasitoimetamine. Jooks kaevikutes ja aukudes. (J. M. I, §§ 66—69 ja 97).	Rännak. Määrrused hobuse söötmine ja joottmise kohta liikumisel ja peale kiiret liikumist. Moondamine rännakul ja puhkusele. Ratsarivit. lisa lk. 74—88.
11.00—12.00		Ratsaväe luure. Piilkonna tegevus: maastiku ja vaenlase luure; teadete kokuseadmne ja ärasaatmine. Vähepealised teadete kogumise punktid. Jalustunnine. Leppmärgid. (Ratsaväe luure — kaitsev. tih. öp. as. kivirükk 1928. a. ja ratsarivi teen. kaitsel. lk. nr. 56—61).	Laskesandus. 1-se algajate klassilasteharjutuse täitmine lahingupadrungi. (Kui laskerada võistli, koordnatud, siis hommikul enne õppust, või õhtu peale õppust).
12.00—13.00	Lõunasoök.		
13.00—15.00		Löppvöistlused, mis eelmisel päeval pidamata jäid.	
15.00—16.00		Auhindade väljaandmine. Laagri lõpetamine.	
16.00		Laagri koristamine.	

Peale laagri lõpetamist peo-õhtu laagri platsil Kohila kompani korraldusel.

Valvekorra telefonisti kohused telefoni keskjaamat. Dokum. pidamine. (Side-eesk. I, §§ 78, 81—90 — mis valjaklik).

Sama, mis viimane tund eelmisel päeval: lahingväļja vaatlem, märkide leidmine ja kätenäitamine pealikule, kauguste hindamine, tuletagajärgede vaatlemine ja hindamine. (J. M. II, §§ 342, 365).

R. K. lahtivõtmine ja kokkupanemine igapäevasel puhas-tamisel.

Kaabel-liini töökonna vanema ja meeskonna kohused.

Sidevaatleja kohused rünnakul, vastase tegevuse jälgimine, oma tule tagajärgede vaatlemine ja hindamine, sign. andmine rünnaukus. **Sissemurdel:** signaalide andmine — kus asub rühm, mida vajab; **vaatlus-vastase,** oma rühma ja naabrite tegev. järele. (J. E. II, §§ 386, 380).

Tegelik gaasitamine, gaasi gaasikindelluure, gaaside tundmine, gaastülikond, häire, korrapidamine, gaasitud maa-alal vaatus, degaseerimise ained, nende kokkuseadmne. Tegelik degaseerimine.

R. K. luku lahtivõtmine ja kokkupanemine igapäevasel puhas-tamisel.

Lippignalisatsioon.
Signalistide kohused. Signaalise-rimine lipukestega, müttsiga, tas-kurätikuga. (Side eesk. I, §§ 125, 126).

Sidevaatleja tegevus kaitsel.
Asukoha valik ja selle moondamine, maastikuga tutvunemine, kauguste mõõtmine ja hindamine. Vaatus-vastase tegevuse ja oma eelpostide signaalide järele. **Vaenlase kalla-letungil:** tuletagajärgede vaatus, vaatus võtlusvõimetuks muutumi-sel autom.-relvade ja vastupanupe-sade üle. (J. E. II, §§ 65, 66, 447, 459, 468, 502—505).

R. K. sihtipanek. Külvamis- ja töste-mehhanismide tegevus. Horisontaal-ne ja vertikaalne sihtipanek. Sihiku ja külgsihiku üles-anded laskmisel.

Lahinglaskmine erikava järel. (Ajut. laskem. §§ 22—26)

Malevkondade vahelised meistervöistlused (muudetud määruste järel) — „Harjulane“ nr. 4 — 1933. a.)
Laskesuhatajate õppused — relva käsitamine ja lahingilmelised laskmised.

Wõistlejad peavad lähtelt wälmamineku jünetes ja warustuses, kaasa arvatud valgratas, läbistama ka lõpu.

Napla-Juuru malewkonna juwilaagri ratswõistluste kava.

1. Wõistluse aeg ja koht.

Wõistlused peetakse 10. 6. 33. a. Lohu laagris. Wõistlustest wõiwad osa wõttu piiramata arvul ratsanikke, waatamata hobuste tõu, wangduse ja sugu peale. Sadulbus ja kaal waba.

2. Wõistlus-alad.

- 1) Galoppivõistlus.
- 2) Takistussõit.
- 3) Mõõga raiumine.
- 4) Piigiga torfamine.
- 5) Häire ühes saduldamise ja wõidusiduga.

3. Galoppivõistlus.

a) Distantis — 800 mtr.; b) start ühekaupa; c) sõidu festel üksteisest möödaajainine wõib sündida wäljaspoolt sõidutee äärt; d) rijetus — ilma rakmedeta ja relwadeta; e) wõitjaks loetakse see, kellel õige kirem aeg.

4. Takistussõit.

Distantis 150 mtr. Lendaw start. Stiil waba. Takistusi 3, kõrgus 80 cm. Takistusels on: latt barjeer, witsaed, mädel-barjeer. Rijetus — ilma rakmedeta ja relwadeta.

Punktid arvestamine:

Puhas hüpe — 0 punkti; takistuste mahalükkamine esimeste jalgaldega — 4 p.; sama — tagumiste jalgaldega — 2 p.; rinnaga mahajamine — 8 p.; esimene tõrkumine ehk möödaajamine — 2 p.; teine — 6 p.; kolmas kord kõrvaldab wõistlustest. Kukkumine hobusega — 6 p.; ratsaniku kukkumine — 10 p.; õige suuna kaotamine ja vale järjekorras takistuste wõtmine — 10 p.

Kui aga sellejuures mõni takistus on wahele jäetud — kõrvaldab wõistlustelt.

Wõitjaks loetakse see kellel wähem punkte. Ühesuguste punktide arvu juures loetakse wõitjaks see, kellel lühem aeg.

5. Mõõgaga raiumine.

Distantis 150 mtr. Lendaw start. Allüür-galopp. Märkide järjekord: 1) pool paremale alla, 2) pool wasakule alla, 3) tuge waakule, 4) tuge paremale. Märkide kaugus üksteisest mitte alla 50 mtr. Märgid on: raiumiseks witsad, torfeks diskused, maha raiumiiseks ja torfeks — kott.

Hindamine.

Puhas lõök 0 punkti, witsa murdmine 5 p., märgi riwamine ja möödasid 10 punkti.

Sadulast kukkumine ehk mõõga lautmine kõrvaldab wõistlustest; kukku-

mine ühes hobusega wõimaldab wõistlust uesti alata.

Wõitjaks loetakse see, kellel wähem punkte. Ühesuguse punktide arvu juures see, kellel kirem aeg.

6. Piigiga torfamine.

Distantis 150 mtr. Lendaw start. Allüür-galopp. Märkide järjekord: 1) pool paremale, 2) pool wasemale, 3) paremale maha, 4) pool paremale röngasse. Märgid on torfeks paremale ja wasakule diskused, mahatorfeks kott. Märkide kaugus üksteisest mitte alla 30 mtr.

Hindamine.

Puhas tuge ehk rönga haaramine 0 punkti, märgi ehk röngi riwamine 5 p., mõõgatorge, maha lükkamine ehk möödasid 10 punkti.

Sadulast kukkumine ehk piigilaotamine kõrvaldab wõistlustest. Kukkumine ühes hobusega wõimaldab wõistlust uesti alata. Wõitjaks loetakse see kellel wähem punkte. Ühesuguste punktide arvu juures see, kellel kirem aeg.

7. Häire ühes saduldamise ja wõidusiduga.

Distantis 800 mtr. Wõistlejate hobused seisavad lasingus saduldamata ja waljastamata, ööwaljastega. Wõistlejad ise lamavad spordirüüttes paljaste jalgaldega. Signaali järele rijetumat wõistlejad, ning saduldamad ja waljastamatid igaüks oma hobuse kõralikult, ning walmis saades sõidamatid määratud distantsi läbi. Rijetus — rakmetes ja relwades.

Wõitjaks loetakse, see, kellel kõige kirem aeg.

Märkus: rijetus, saduldam ja waljastamine peab olema täiesti kõralik, s. o. kõik nõöbid, haagid, pandlad jne. peavad olema kõralikult kinni pandud.

A. Saar,
major, Harju malewapealit.

Harju malewapealiku käskiri.

Nr. 16.

Tallinnas, 17. mail 1933. a.

• § 1.

Awaldan teadmiseks kaitsele ülema lsf. nr. 27 § 2 — 1933. a.:

"Kaitseleüldus töös ja tegevuses on senini end teravalt tunda andnud raskused merekaitsele organiseerimises, sed peastaabi juures on puudunud asjatundlik ja üldkorraldam eriteadlase-merewäelase käsi. Nüüd, mil lugudest Wabadussõja veteraan ja lauaagne kaitseleüldus pealik kapten J.

Ka ar end ise wabatahtlikult sellesse töösse on rakendanud on see puudus kõrvaldatud, mispäras tõl loodan, et merekaitseleüldus korraldamine kaitseleüldus saab suure töukejõu, see töö rajatakse kindlale alusele ja viiakse edasi täie hoo ning asjatundlikussega.

Merekaitseleüldus osad, nagu teisedki kaitseleüldus üksused (malewkonad, kompanid jne.), kutsutakse ellu antud juhtnööride kohaselt vastavate malewa pealikute korraldusel ja vastutusel ning nad alluvad samuti nagu teisedki kaitseleüldus üksused wahetult malewa wõi malewkonna pealkule nagu see iga üksuse kohta kindlaks määratatakse.

Merekaitseleüldus üldine ja erialaline wäljaõpe sünnyib malewa pealikku korraldusel ja vastutusel, milleks peastaabi poolt länitatud üksikasjalisi juhtnööre annab merekaitseleüldus üksuse pealit.

Loodan, et merewäe eriala kõrvaldamine kaitseleüldus juba lähemas tulelikus töuseb wäärikale kõrgusele ja sellets — õnn kaasa."

§ 2.

Awaldan teadmiseks kaitseleüldus ülema lsf. nr. 18 § 8 — 1933. a.:

Awaldan kaitseleüldust wäljaheidetute nimelkirja:

Tallinna malewast: Palm, Herman Al-dri p.; Pärnumaa malewast: Jürisson, Mihkel Jüri p.; Margus, Vladimir Johani p. ja Kuff, Al-der Marie p.

§ 3.

Awaldan teadmiseks kaitseleüldus ülema lsf. nr. 22 § 2 — 1933. a.:

Awaldan wäljawõtte kaitseministri lsf. nr. 78, 29. 3. f. a.

§ 1. Käsin kõrvaldada Kaitsewää ühendatud õppeasutiste juures wahetult alluvusega Kaitsewää ühendatud õppeasutiste ülemale, pataljonüülemate, kompaniüülemate ja wällisuurkülvade patareiüülemate (PÄKP) ühendatud kursside, wältusega 3. aprillist kuni 30. juunini f. a.

§ 3. Kurjusele läkitada järgmised ohvitserid:

b) Kompaniüülemate kursuse tele:

24. Leitnant Wölja, Arnold, Kaitseleüldus Harju malewa.

§ 4.

Awaldan teadmiseks kaitseleüldus ülema lsf. nr. 28 — 1933. a.:

Ööl vastu 7. maid kõrvaldasid häire Märjamaa malewkonna Märjamaa ja Welise kompanidele. Sel puhul olgu äramärgitud järgmis:

Häirekuust Märjamaa ei jätnud kõige

paremat muljet. Oli korraldamata — ja tema järele ei oleks wöinud häiret korraldama hakata ükski wööras isil. Kaustad peawad olema nii korraldatud, et nende järele saaks toimida i g a i n i m e n e — ka kohalikke olusid mitte-tundja.

Peawiga aga, mis ilmnes — oli see, et meeskondadega pole praktiliselt üldse häire asja arutatud — koguni puudutatud. Andek sandmata palgaliste inimeste wiga!

Pole ka arwestatud nende näpunäidetega ega nöödmistega, mis on töodud minu eelmistel aastatel toimetatud häirete kokkuwõttes.

Meeskonnad oma ülesannetest saavad aru nii, et nad üht wöi teist etet ainult w al w a m a peawad. Et nad neid esemeid ka kaitsema ehk koguni wallutama peawad, sellist mōistet pole läsitatud.

Sellepärast tuligi üldreeglina ette, et antud esemete kaitsmise küsimused olid meeskondadele uudisena; nad ei osanud reageerida, ei teadnud kuhu ühel wöi teisel (waenlane ühest wöi teistest suunast) juhul tulepositstooni sisse wöötta. Hõsel, pimedas aga neid positsioone ottsima hakata on raske, kui neid pääwal ja warem walmis waadatud pole.

Üldise puudusena märgin ära ka w ä h e s t s ö j a m e h e l i f f u t e g u t - s e m i s e w i s i — alates esinemistest, lõpetades kõige lihtsama käsiklusega.

Häire — on tösin moment meie teenistuses. Siin mäksawad kõik kaitsewæs tarvituse sel vormis. Kästud — käsiklused — need on kõigi alus ja ei tohi aset leida — ka kujutatawas lahinguolukorras palwed, nagu: olge hää, wötké see tulupoositstooni sisse.

Need lühikesed märkused — need käiwad esmajoones pealitute ja kõige pealt palgaliste inimeste — malewa pealiku ja instruktori kohta.

Loodan, et asi paraneb; loodan, et ka mujal, neid ridu lugedes, vastawad järeldused tehakse.

Väärne malewa pealikul, peale statistiliste andmete kättesaamist — nad läbi töötada — ja eelmiste aastate eeskujul — kõik need pealikud ja malewlased, kes häire käsud kätte said, kuid ilma töösi ja ka luuva põhjusesta välja ei tulnud — kaitseiidust välja heita.

See käsikiri awaldada malewate teatajates."

§ 5.

9. üks. jalawae pataljonist Harju malewasse ületoodud n.-leitnant Karl-Oskar Kerjan ilmus kohale 16. aprillil s. a.

Öiendus: Ijh. nr. 28.

§ 6.

Määran n.-leitn. Karl-Oskar Kerjan Rapla õppepiirkonna instruktooris, arwates 16. apr. s. a.

§ 7.

Rapla õppepiirkonna instr. n.-leitn. Karl-Oskar Kerjan alalisels asukohaks lugeda Rapla alewil, arwates 16. aprillist s. a.

§ 8.

Rapla õppepiirkonna instr. aj. t. t. res. lipn. Sergei Pinski wabastan teenistusest lepingus sõlmitud tähtaja lõppemise töötu, arwates 13. aprillist s. a.

§ 9.

Keila õppepiirkonna instruktor leitnant August Jakobson, kes teenistuskohusse täitmisel 12. aprillil s. a. sõidul Harkust — Tallinna mootorratta küljeli paikumise töötu wigastada sai, wibis kaisewae keskhaigemajas rawimisel 12. aprillist kuni 21. apr. s. a.

Kaisewae keskhaigemaja arsiliku komisjoni poolt määratd ühekuulist terwisper, puhkust leitnant August Jakobson ei tasutanud.

Öiendus: Ijh. nr. 211.

§ 10.

Lugeda asutatuks Rapla alewiku administratiiv piirides Rapla malewfonna tehniline komando, arwates 28. aprillist s. a.

Öiendus: Ijh. nr. 60.

§ 11.

Kinnitan Rapla malewfonna tehn. komandopealikus Wilton Luht'i ja temale abiiks Karl Saare, arwates 28. aprillist s. a.

Öiendus: Ijh. nr. 60.

§ 12.

Kinnitan allüksuste walitud juhatused ja rewisionikomisjonid loosseisus:

1) Rapla malewfonna tehniliise komando juhatus: fl. fl. J. Luuk, J. Pärson ja K. Burmeister. Rewisioni komisjon: fl. fl. M. Walter, P. Jänes ja A. Niemann — kõik arwates 28. aprillist s. a.

2) Kabala kompani juhatus: fl. fl. J. Einberg, A. Uuska ja E. Alliksoo. Rewisioni komisjon: fl. fl. G. Günther, R. Welt ja R. Sawelli — kõik arwates 23. apr. s. a.

3) Järwakandi I kompani juhatus: fl. fl. A. Laan, P. Raig ja O. Jöulu. Rewisioni komisjon: fl. fl. W. Saltsberg, J. Leppik ja O. Kleemann — kõik arwates 23. apr. s. a.

4) Väända üksikrühma juhatus: fl. fl. N. Meenkov, N. Särg ja J. Sinka. Rewisioni komisjon: fl. fl. E. Särg, H. Särg ja J. Itter — kõik arwates 13. apr. s. a.

5) Hageri kompani juhatus: unelikmeks fl. W. Kiwiberg. Rewisioni komisjon: fl. fl. J. Wunder ja P. Vaaser — kõik arwates 13. aprillist s. a.

6) Lohu üksikrühma juhatus: fl. fl. H. Pontak, E. Winter ja H. Kröönberg. Rewisioni komisjon: fl. fl. O. Mesila, O. Wunder ja O. Roodi — kõik arwates 2. apr. s. a.

7) Kolga kompani juhatus: fl. fl. J. Saltsman, G. Enok ja A. Brandt. Rewisioni komisjon: fl. fl. E. Wares, E. Tuurman ja J. Robenani — kõik arwates 13. apr. s. a.

8) Paldiski kompani juhatus: wanuse järjeorraas juhatusest lahkunud fl. A. Springberg. Rewisioni komisjon: fl. fl. J. Klesment, R. Teiman ja A. Kirsil — kõik arwates 13. aprillist s. a.

9) Riisipere kompani juhatus: tagasiwalitud fl. Otto Kuulep, arwates 19. webr. s. a.

10) Järlepa kompani juhatus: fl. fl. M. Robam, J. Isak ja J. Kulderknup — kõik arwates 13. aprillist s. a.

11) Rose malewfonna juhatus: fl. fl. A. Anton, O. Kruusement ja J. Aljasmets. Rewisioni komisjon: fl. fl. Puudermaa, O. Nõmmela ja P. Kruusement — kõik arwates 23. aprillist s. a.

12) Kuivajõe kompani juhatus: tagasi walitud fl. G. Jürgenson, arwates 13. aprillist s. a.

13) Triigi kompani juhatus: wanuse järjeorraas juhatusest lahkunud fl. H. Jäär'e asemel fl. K. Laurson. Rewisioni komisjon: fl. fl. O. Tuur, H. Üunapuu ja O. Kaun — kõik arwates 2. aprillist s. a.

14) Saue kompani juhatus: fl. fl. R. Janow, J. Tombak ja W. Töewälja. Rewisioni komisjon: fl. fl. H. Piin, H. Markus ja A. Kelement — kõik arwates 13. apr. s. a.

15) Waidala üksikrühma juhatus: fl. fl. H. Amtman, E. Saar ja W. Sarapik. Rewisioni komisjon: fl. fl. J. Saar, E. Michelson ja P. Wald-brett — kõik arwates 13. apr. s. a.

16) Harju-Risti kompani juhatus: tagasi walitud fl. J. Palder, arwates 26. 3. s. a.

17) Rae kompani juhatus: wanuse järjekorras juhatusest lahkinud fl. J. Pöldmäe asemele fl. J. Wirkerpuu. Rewisjoni komisjon: R. Malsroos, A. Malsroos ja J. Pöldmäe — kõik arwates 23. aprillist s. a.

18) Juuru kompani juhatus: fl. fl. J. Ausmees, O. Rootsman ja A. Kafadu. Rewisjoni komisjon: fl. J. Leikop, E. Kuusik E. Jürgenfeldt — kõik arwates 2. apr. s. a.

19) Kehtna kompani juhatus: fl. fl. W. Kleeman, E. Telliskivi ja E. Saar. Rewisjoni komisjon: fl. fl. J. Kasik, J. Telliskivi ja O. Treiman — kõik arwates 13. apr. s. a.

20) Walu kompani juhatus: tagasi walitud fl. M. Körtsini ja uueks liikmeteks fl. H. Seersant, arwates 23. aprillist s. a.

21) Peningi kompani juhatus: tagasi walitud fl. R. Witsut. Rewisjoni komisjon: fl. fl. O. Pihlakas, R. Willisaar, ja R. Kasemägi — kõik arwates 13. apr. s. a.

22) Aruküla üksikrühma juhatus: fl. fl. E. Tohver, J. Lagle ja J. Ehrlisch. Rewisjoni komisjon: fl. fl. W. Pert, B. Kahlberg ja A. Kiwistik — kõik arwates 14. aprillist s. a.

23) Alawere kompani juhatus: uueks liikmeteks fl. fl. A. Brandt ja A. Matwerk. Rewisjoni komisjon: uueks liikmeteks L. Ernesaks — kõik arwates 13. aprillist s. a.

24) Jõelanhete kompani juhatus: tagasi walitud fl. J. Härt, arwates 18. aprillist s. a.

25) Kuusalu malevkonna juhatus: uueks liikmeteks fl. A. Domberg. Rewisjoni komisjon: fl. fl. J. Raft, J. Remmel ja E. Domberg — kõik arwates 13. aprillist s. a.

26) Harju kompani juhatus: fl. fl. L. Hermann, E. Nessel ja W. Multer. Rewisjoni komisjon: fl. fl. A. Nolke, A. Sork ja R. Raps — kõik arwates 18. aprillist s. a.

27) Riia kompani juhatus: wanuse järjekorras juhatusest lahkinud fl. E. Tomberg'i asemele A. Likkmann. Rewisjoni komisjon: fl. fl. R. Repp, J. Uus ja W. Krohw — kõik arwates 26. märtsist s. a.

28) Kuimetsa üksikrühma juhatus: fl. fl. J. Klandorf, H. Alltoff ja J. Mätas. Rewisjoni komisjon: fl. fl. A. Eilemann, O. Neuthal ja A. Antje — kõik arwates 13. apr. s. a.

29) Nõva üksikrühma juha-

tus: fl. fl. A. Laane, E. Targamaa ja W. Waltsberg, arwates 2. apr. s. a.

30) Nehatu kompani juhatus: fl. fl. A. Milk, F. Einberg ja J. Tomingas. Rewisjoni komisjon: fl. fl. J. Mötsar, R. Luuk ja G. Enok — kõik arwates 26. märtsist s. a.

31) Kohila üksikrühma juhatus: fl. fl. A. Wolar, E. Kentmann ja G. Jürgens. Rewisjoni komisjon: fl. fl. R. Pöder, J. Stillwerk ja J. Wassermann — kõik arwates 2. apr. s. a.

32) Loxa üksikrühma juhatus: uueks liikmeteks fl. J. Dankmann, arwates 19. märtsist s. a.

33) Kuruna üksikrühma juhatus: fl. fl. O. Meer, R. Liivoja ja J. Mikumägi, arwates 26. märtsist s. a.

34) Vihtrpalu üksikrühma juhatus: fl. fl. A. Liiv, J. Jõesberg ja F. Graurof. Rewisjoni komisjon: fl. fl. T. Kübar, J. Kutoff ja E. Dünfel — kõik arwates 2. aprillist s. a.

35) Mõigu üksikrühma juhatus: fl. fl. A. Seimann, E. Keldremägi ja J. Fromholts. Rewisjoni komisjon: fl. fl. W. Pihlakas, R. Sepp ja J. Reinberg — kõik arwates 2. apr. s. a.

36) Kloostri kompani juhatus: fl. fl. J. Nass, A. Bartland ja J. Kadak. Rewisjoni komisjon: fl. fl. L. Lesmann, H. Treumann ja E. Alibast — kõik arwates 19. märtsist s. a.

§ 13.

Kinnitan Alawere kompani sporadiklubi juhatuse loosesisus: fl. fl. E. Kala, A. Kana, A. Düüna, O. Krünler ja H. Kana, arwates 13. aprillist s. a.

D i e n d u s : Ljh. nr. 142.

§ 14.

Kinnitan Keila 2-se tehni. kompani Side komando loosesisus. arwates 15. maist s. a.:

A. Jõewäli — komando pealik, R. Bergmann — komandopealiku abi.

1-ne liini jagu:

J. Aal — jaopealik, E. Kurwits — jaopealiku abi, E. Hermann, R. Klinker, O. Klinker, A. Wiitus, J. Weeber, A. Mäng, W. Kruus.

R e s t j a a m a jagu:

R. Wederik, — jaopealik, B. Wederik — jaopealiku abi, E. Pärnberg, J. Pustow, R. Teimann, N. Weitmann, E. Austring.

S i g n . jagu:

A. Telliskivi — jaopealik, E. Busch — jaopealiku abi, R. Triff, P. Klein, E. Migur, H. Kruus.

§ 15.

Kinnitan Keila 1-se kompani loosesisus, arwates 1. maist s. a.: August Alter — kompanipealik, Hans Karras — kompanipealiku abi, August Sepp — relsurpealik-warahoidja, Johannes Teimann — propagandapealik, August Luutland — sekretär.

1-ne rühm.

Johannes Luurmees — rühmapealik, Alfred Triff — rühmapealiku abi ja Klooga jaopealik, August Krim — Klooga jaopealiku abi, Julius Kopfeldt — Karjaküla jaopealik, Rudolf Klement — Karjaküla jaopealiku abi, Al-der Niinemann — Joa-Humalu jaopealik, Joh. Niinemann — Joa-Humalu jaopealiku abi, Heinrich Port — Kumna jaopealik, Al-der Kreemann — Kumna jaopealku abi.

2-ne rühm.

Johannes Preiwerk — rühmapealik, Johannes Ikmelt — rühmapealiku abi ja Ohtu jaopealik, Johannes Kiipuur — Ohtu jaopealiku abi, August Peanberg — Kulna jaopealik, Ewald Anijaan — Kulna jaopealiku abi, Eduard Gutmann — Tuula jaopealik, Al-der Paal Tuula jaopealiku abi, Bernhard Meibaum — Walingu jaopealik, Joh. Holts — Walingu jaopealiku abi.

R a t s a k o m a n d o.

Woldemar Ruggis — komandopealik, Johannes Baummeister — komando-pealiku abi, — ratsakomando malew-lased: Johannes Ruggis, Eduard Walter, Johannes Peanberg, Johannes Pahl-jalg, Herbert Laube, Al-der Takkopp, Johannes Reintamm, August Teimann, Erich Luurmees, Joh. Einart.

L a s k e j u h a t a j a d :

1. g r u p p . Laskejuhataja August Sepp; abid — Rudolf Klement ja Ewald Anijon.

Karjaküla, Kulna, Kumna ja Ohtu jaod.

2. g r u p p . Laskejuhataja Johannes Luurmees.

Klooga jagu.

3. g r u p p . Laskejuhataja Johannes Niinemann.

Joa-Humalu jaod.

4. g r u p p . Laskejuhataja Al-der Kutser.

Tuula-Walingu jaod.

D i e n d u s : Ljh. nr. 184.

§ 16.

Alwaldan Kloostri kompani loosesisus: Werner Bollmann — kompanipealik,

Julius Neudorf — kompanipealiku abi, Al-der Koortmanu — malewk. pealiku abi, Herbert Born — malewk. adjudent, Herbert Hausmann — malewk. relwurpealik, Hellmuth Treumann — spordipealik, Hugo Angast — kompani spordipealik, Joh. Lesmann — komp. relwurpealik, Johannes Berg — komp. propaganda pealik, Johan Kadak — kompani warahoidja.

1. r ü h m.

August Ilau — rühmaapealik, Adolf Olema — rühmaapealiku abi.

1. ja g u.

August Bartland — jaopealik, Oswald Laurenberg — jaopealiku abi, fl. fl. Woldemar Kujus, Woldemar Katto, August Pahlberg, Johannes Tähnas, Al-der Lilienberg, Julius Oengo.

2. ja g u.

Karl Bartland — jaopealik, August Mühlendorf — jaopealiku abi, fl. fl. Anton Uhwer, Eduard Weinmann, Oskar Grabbi, Rudolf Grabbi, Erich Amment.

3. ja g u.

Joh. Prido — jaopealik, August Neumer — jaopealiku abi, fl. fl. Hermann Sepp, Eduard Schuster, Elmar Neumer, Eduard Treimann, Eduard Grünberg, Oskar Laur, Boris Waldmann, Lembit Prants, Ernst Seppling, Woldemar Pikk.

2. r ü h m.

Jaan Nass — rühmaapealik, Alfred Aunbaum — rühmaapealiku abi.

1. ja g u.:

Julius Ambach — jaopealik, Eduard Heide — jaopealiku abi, fl. fl. Oskar Aunbaum, Rudolf Friedemann, Joh. Grünberg, Elmar Endweg, Erich Holmberg, Alfred Himberg, Heinrich Himberg, Arwed Kalm, Rudolf Marbach, Heinrich Ridbek, Eduard Strandberg, Julius Strandberg, Al-der Tombak Eduard Tsiegel, E. Heidemann.

2. ja g u.:

Kristjan Linroos — jaopealik, Feodor Raja — jaopealiku abi, fl. fl. Oskar Krimm, Eberhard Aunbaum, Woldemar Holmberg, Leopold Lesmann, Arnold Lindmann, J. Lindemann.

3. ja g u.:

Julius Drebler — jaopealik, Joh. Henrik — jaopealiku abi, fl. fl. Julius Mühlthal, Oswald Erdmann, Hans Gemann, Alfred Möck, Heinrich Aunbaum.

3. r ü h m.

Arnold Mittenbrütt — rühmaapealik, Al-der Hellmanu — rühmaapealiku abi.

1. ja g u.:

Jüri Jürisson — jaopealik, August Rumm — jaopealiku abi, fl. fl. Jakob Klaamann, Heinrich Wurmann.

2. ja g u.:

Al-der Adermann — jaopealik, Bernhard Lilienberg — jaopealiku abi, fl. fl. Eduard Holm, Joh. Djakann, Joh. Wurmann, Erich Willmann, August Lilienberg.

4. r ü h m.

Al-der Neuhaus — rühmaapealik, Walter Amstrand — rühmaapeal. abi.

1. ja g u.

Theodor Kreideberg — jaopeal., Bernh. Holmberg — jaopealiku abi, Al-der Kreideberg, Eduard Reemann, Ernst Wilbaum, Elmar Aibast, August Nelga.

Gelpool nimetatud kaitseüitslased kuuluvad side- gaasi- ja kuulipildujakomandosse järgmiselt:

Kuulipilduja komandosse:

Elmar Aibast — komandoapealik, Julius Strandberg, Eduard Holm, Al-der Tombak, Boris Waldmann, Erich Heidemann, Erich Eidemann.

Side komandosse:

Hans Noor — komandoapealik, Jakob Klaamann, Jüri Jürisson, Herman Sepp, Eduard Schuster, Heinrich Aunbaum.

Gaaft komandosse:

Heinrich Himberg — kom. plf. f. t., Eduard Strandberg, Heinrich Ridbek, Leopold Lesmann, Juhan Kadak, Johannes Lesmann, Herbert Hausmann, Bernhard Lilienberg, Erich Holmberg, Lembit Prants, Georg Woore.

D i e n d u s : ljh. Nr. 184.

§ 17.

Wabastan kohadelt:

Kloostri malewkonna gaasikaitse-pealiku kohalt — G. Woore, omal soowil, arwates 9. maist 1933. a.

Ingliste kompani spordipealiku kohalt — Reinhold Kaal'i, arwates 27. apr. 1933. a.

Keila tehn. komp. side f-do plf. ja lastejuhataja kohalt — Hans Reinhold'i, arwates 15. maist 1933. a.

Laitse kompanis — August Ilau 2. rhm. 2. jao pealiku abi kohalt, arwates 25. apr. 1933. a.

Harju kompanis: Martin Sellin'i — komp. majanduspealiku kohalt arwates 12. apr. 1933. a.

Lo hu üks. rhm.: Otto Aud'i —

rühma lastejuhataja kohalt, arwates 25. apr. 1933. a.

D i e n d u s : ljh. Nr. 21.

§ 18.

Kinnitan kohadete:

Wihterpalu üks. rhm.: Julius Jõesbergi — üks. rhm. relwurpealik, arwates 2. apr. f. a.

Sau e kompanis: Herbert Markus'e — komp. propagandapealik; Felix Dunkel'i — spordipealik ja Paul Hirse — majanduspealik, kõit arwates 3. mai 1933. a.

Kõnnu kompanis: Arwed Heinson'i — 3. (Walgejõe) rühma pealik, Artur Walk'i — temale abiks; Walter Berg'i — 1. (Walgejõe) jao pealik, Hugo Kapten'i — temale abiks.

Keila tehn. komp.: August Jõewäli — side f-do lastejuhatajaks ja Jüllner'i — r. klp. f-do pealiku abiks, mõlemad arwates 15. maist 1933. a.

Ingliste kompanis: spordipealik — Artur Pindus'e. arwates 27. apr. 1933. a.

Lo hu üks. rhm.: Rudolf Tammerik'u — lastejuhatajaks ja relwurpealik, arwates 25. apr. 1933. a.

Harju kompanis: August Miiänderi — kompani warahoidjaks, arwates 12. aprillist 1933. a.

Laitse komp.: Johannes Gutmann'i — propagandapealik; August Ilau — 1. rhm. 1. jao pealik, Eduard Wanatoa — 2. rhm. 2. jao pealiku abiks, kõik arw. 9. maist 1933.

Waltu kompanis: Ewald Pöödra — komp. öppapealik, Ewald Uumani — 1. rühma pealiku abiks; Al-der Laiapea — 3. rühma pealiku abiks ja Jaan Pölma — komp. relwurpealik, kõik arwates 13. maist 1933. a.

Kehtna komp.: Johannes Tomson'i — spordipealik ja Eduard Telliskivi — kompani relwurpealik, mõlemad arwates 13. apr. 1933. a.

Kuimetja üks. rhm.: Woldemar Kalep'i — öppapealik, arwates 6. mail 1933. a.

Kiili komp.: Karl Treufeldti — komratsa jao pealik, arwates 19. apr. 1933. a.

Aruküla üks. rhm.: Julius Unterbergi — 1. rühmaapealik, Rudolf Ehrlich 1. rhm. plf. abiks, Johannes Tamson'i — 1. r. 1. jao pealik, Joh. Kiivistil'u — 1. r. 1. jao pealiku. abiks, Ülli Allert'i — 1. r. 2. jao pealik, Elmar Borisow'i — 1. r. 2. jaopealiku abiks, Willem Pert'i — 2. rhm. pealik, Gustas Uus'i — 2. rhm. plf. abiks, Hans Korbmanni — 2. rhm. 1. jao pealik, Ernst Heinrichsoni — 2. rhm. 1. jao pealiku

abiks, Erich Laupmann'i 2. r. 2. jao pealikuks, Jaan Preimann'i — 2. r. 2. jao pealiku abiks, Rudolf Hasenbusch'i — 2. r. 3. jaو pealikuks, Johannes Lipa — 2. r. 3 jaو pealiku abiks, Jaan Egle — ratsakomando pealikuks, Gustaw Kalberg'i — k-dopl. abiks, Al-der Jakowlew'i — suust-jalgr. k-dopl. pealikuks ja Bernh. Kalberg'i — suust-jalgr. plk. abiks, kõik arwates 25. apr. 1933. a.

Juuru malevkonna juriskonsultiks — Gustaw Pohla, arwates 10. maist 1933. a.

Oiendus: ljh. nr. 21.

§ 19.

Wiin üle üksusest üksusesse: Gustaw Sommeri Anija kompanist — Triigi kompanisse, arwates 25. apr. s. a.

Arnold Walpol'i Kuimetsa üks. rhm. — Triigi kompanisse, arwates 27. apr. s.a.

A. Sachsendahl'i Saku kompanist — Saku as. üks. rhm., arwates 27. apr. s.a.

Oiendus: ljh. nr. 4.

§ 20.

Harju maleva koosseisust lugeda I a h-kunus alljärgnewad kaitseütlased:

Harju komp.: Erich Laumann — kaitseväe teenistusse mineku töttu, arwates 12. apr. 1933. a.

Kõnnu komp.: Richard Samberg'i — kaitseväe teenistusse mineku töttu, arwates 12. apr. 1933. a.

Rae kompanist: Julius Piibor — kaitseväe teenistusse mineku töttu, arwates 1. märtsist 1933. a. ja Artur Amtmann — omal soovil, arwates 15. maist 1933. a.

Nõwa üks. rhm.: August Birkenfeldt'i — omal soovil, arwates 29. aprillist 1933. a.

Saku as. üks. rhm.: Matwei Nõu — elukoha muutmise töttu, arwates 29. aprillist 1933. a.

Loksa üks. rhm. Heinrich Wahtras — omal soovil, arwates 9. apr. 1933. a.

Raiküla komp.: Jüri Brück'i — omal soovil, arwates 1. maist s. a.

Jõelhtme komp.: Jakob Peep ja Erich Kamps — mõlemad kaitseväe teenistusse mineku töttu, arwates 1. aprillist 1933. a. ning Richard Pungas — elukoha muutmise töttu, arwates 1. apr. 1933. a.

Laitse komp.: Karl Aniko — surma puhul ja August Isop — elukoha muutmise töttu.

Pääsüla-Tänasilmä üks. rhm.: Gustaw Rebinau — omal soovil, arwates 11. apr. s. a.

Kloostri komp.: Eduard Adermann, Hans Pisang ja August Nurger — kõik arwates 1. jaan. 1932. a.; Julius Moorland — surma puhul, ar-

wates 1. juunist 1931. a. ja Joh. Tenrik — 1. maist 1933. a. arwates.

Anija kompanist: Joh. Salm — elukoha muutmise töttu, arw. 1. jaan. 1933. a.; Erich Korju — kaitseväe teeniku puhul, arwates 1. jaan. 1933. a. ja Madiis Kuuskmann — omal soovil, arwates 1. jaan. 1933. a.

Keila komp.: Jakob Lind — surma puhul, arwates 1. apr. 1933. a.

Harju komp.: Edgar Siitan, Ewald Särač ja Artur Kiwistik — kõik kaitseväe teeni, mineku töttu, arwates 5. apr. 1933. a.; Hugo Mäeumbaed ja Arnold Janson — mõlemad omal soovil, arwates 5. apr. 1933. a.; Martin Kuusk, Johannes Riffko, Johannes Wahtmann, Walfrid Saarmann ja Oswald Kallas kõik elukoha muutmise töttu, arwates 5. apr. 1933. a.

Oiendus: ljh. nr. 2.

§ 21.

Harju kompani toetaja liige Gustaw Draw lugeda tegewiikmeks, arwates 5. apr. 1933. a.

Rae kompani tegwiilige August Pilliroog lugeda toetajaks liikmeks, arwates 1. apr. 1933. a.

§ 22.

Alljärgnewad end. Rapla komp. kaitseütlased lugeda Rapla malew. tehnikomandose vastuvõetutuks, arwates 28. apr. s. a.: Peeter Jänes, Ferd. Liits, Artur Langer, Karl Burmeister, Elmar Volk, Reinhold Puksuu, Philip Schüts, August Everett, Hans Selaw, August Kraom, Hans Peets, Al-der Niemann, Frits Simastel, Ernst Telliskivi ja Karl Saar.

Oiendus: ljh. nr. 60.

§ 23.

Harju maleva koosseisu lugeda vastuvõetutuks alljärgnewad kõdanikud:

Kõnnu komp.: Hermann Niilis, Paul Niilis, Al-der Niilis, Sigurd Epner, Walter Berg, Sulev Eswalder, Artur Walt, Arwed Heinson, Hugo Kapten, Hellmuth Niilis — kõik arwates 1. maist 1933. a.

Raaistu komp.: Siegfried Harf, arwates 27. apr. 1933. a.

Jõelhtme komp.: Robert Kuuskmann, Johannes Nõu, Woldemar Sepp ja Heinrich Hendrikson — kõik arwates 27. apr. 1933. a.

Kuiwajõe komp.: Mihkel Loorents — arwates 9. maist 1933. a.

Arufüla üks. rhm. Joh. Ausman — arwates 3. maist 1933. a., Harald Supla — arwates 3. maist 1933. a., J. Pert ja A. Krall — arwates 25. maist s. a.

Nehatu komp. Arnold Tamm — arwates 29. apr. 1933. a.

Harju komp.: Bernhard Lang Woldemar Särač, Ernst Kehwa ja Woldemar Liister — kõik arwates 27. apr. 1933. a.

Rae komp.: Udo Malsroos, Woldemar Teras, Ludwig Kingsep, Leo-Jakob Laiba, August Pölenik ja Martin Kesa — kõik arwates 25. aprillist 1933. a.

Laitse komp.: Leopold Grünberg, Al-der Viikmann — mõlemad arwates 13. maist 1933. a.

Nõwa üks. rhm.: August Kantberg ja Al-der Nurk — mõlemad arwates 29. apr. 1933. a.

Paldiski komp.: Alfred Kallas, Alfred Einroos, Alfred Mathiesen, Arnold Tulwer — kõik arwates 15. maist 1933. a. Eduard Graf, Al-der Potter — mõlemad arwates 13. maist 1933. a.

Saue komp.: Karla Tomikas ja Gustaw Behmann — mõlemad arwates 3. maist 1933. a.

Keila komp.: Jaan Ulter, Bernhard Lindmann, Erich Luurmees, Harald Luurmees, Elmar Rank, Heinrich Roosmann, August Leitlof, August Anter, Alfred Anter ja Aleksei Paal — kõik arwates 3. maist 1933. a.

Keila tehnikomp.: Joosep Weeber, Arnold Herpst, Woldemar Sarmo, Juhan Alal ja Roman Bergmann — kõik arwates 3. maist 1933. a.

Juuru komp.: Walter Schmidheberg, Johannes Öpik, Oskar Matson, A. Weltson, August Lang, Artur Lipstal, Ernst Sirak, Ewald Soll, Albert Kaljumäe, Eduard Rosenberg ja Hans Luti — kõik arwates 27. apr. 1933. a.

Engliste komp.: Oskar Warner, Arnold Wenemann ja Georg Davidow — kõik arwates 25. apr. 1933. a.

Kuimetsa üks. rhm. Woldemar Kalep, arwates 6. maist 1933. a.; Joh. Krüpelmann ja Erwin Rütberg — mõlemad arwates 25. apr. 1933. a.

Hageri komp.: Rudolf Noggür — arwates 30. apr. 1933. a.

Raiküla komp.: Artur Kutser, Jüri Malm ja toetajaks liikmeks — Jaan Kutser — kõik arwates 27. apr. 1933. a.

Kehtna komp.: Martin-Elmar Neimann, Artur Peerandi, Alfred Telliskivi, kõik arwates 25. apr. 1933. a.

Rapla malew. tehnikompass: Jüri Pärson, Arnold Pallik, Jaan Rossman, Mart Watter, August Simastel, Robert Zion, August Puksuu, Paul Hamburg, Victor Luht — kõik

arwates 23. apr. 1933. a. ja Erich Haugas — arwates 13. maist 1933. a.
R a p l a w a l l a k o m p.: Artur Haas — arwates 9. maist 1933. a.

R a w i l a k o m p.: M. Jürisson, O. Neithal, E. Tint ja A. Raudsepp — arwates 19. maist s. a.

§ 24.

Harju malewa Kabala kompanist lugeda välja heidetuks kl. Aleksander Kaun, arwates 25. apr. 1933. a.

O i e n d u s : lk. nr. 175.

R. Saar
major, Harju malewapealit.

Harju malewapealiku läästikri.

Nr. 17.

Tallinnas, 25. mail 1933. a.

S 1.

Üratulutatud laskemoona üksikasjaleiste aruannete nr. 118 — 15. maist 1933. a. järelle kustutada malewa ladu ja malewa allüksuste arwelt wintpüssi ja püstolipadruneid järgmiselt:

1) Malewa ladu arwelt:

- a) 961 jaapani wintpüssi padrunit,
- b) 25522 inglise "
- c) 1920 9 m/m brownningu pädrun.

2) Rae komp. arwelt:

- a) 1440 inglise wintpüssi padrunit,
- b) 100 9 m/m brownningu padrunit.

3) Nehatu kompani arwelt:

- a) 2924 inglise wintpüssi padrunit,
- b) 530 9 m/m brownningu "

4) Waida üks. rühma arwelt:

- a) 200 jaapani wintpüssi padrunit,
- b) 1012 inglise "
- c) 25 9 m/m brownningu "

5) Möigu üks. rhm. arwelt:

- a) 492 inglise wintpüssi padrunit,
- b) 294 9 m/m brownningu "

6) Kurna üksik rühma arwelt:

- a) 942 inglise wintpüssi padrunit,
- b) 50 9 m/m brown.

7) Nabala kompani arwelt:

- a) 2693 inglise wintpüssi padrunit,
- b) 50 9 m/m brown.

8) Saku kompani arwelt:

- a) 2965 inglise wintpüssi padrunit,
- b) 734 9 m/m brown.

9) Saku üksikrühma arwelt:

- a) 1795 inglise wintpüssi padrunit,
- b) 50 9 m/m brown.

10) Saue kompani arwelt:

- a) 3608 inglise wintpüssi padrunit,
- b) 500 9 m/m brown.

- 11) Harku kompani arwelt:
  - a) 5694 inglise wintpüssi padrunit,
  - b) 25 9 m/m brown.
- 12) Päästüla-Tänavilma üks. rhm. a-lt:
  - a) 150 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 1190 inglise " "
- 13) Jõelehtme kompani arwelt:
  - a) 3433 inglise wintpüssi padrunit,
  - b) 520 9 m/m brown.
- 14) Kodasoo kompani arwelt:
  - a) 1545 inglise wintpüssi padrunit,
  - b) 200 9 m/m brown.
- 15) Kiin kompani arwelt:
  - a) 1172 inglise wintpüssi padrunit.
- 16) Kolga kompani arwelt:
  - a) 717 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 2673 inglise " "
  - c) 435 9 m/m brown.
- 17) Kõnnu kompaniarwelt:
  - a) 3658 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 1468 inglise " "
- 18) Anija kompani arwelt:
  - a) 420 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 2112 inglise " "
  - c) 1000 9 m/m brown.
- 19) Raasiku kompani arwelt:
  - a) 1756 inglise wintpüssi padrunit,
  - b) 180 9 m/m brown.
- 20) Peningi kompani arwelt:
  - a) 58 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 1919 inglise " "
  - c) 200 9 m/m brown.
- 21) Kuiwajõe kompani arwelt:
  - a) 991 inglise wintpüssi padrunit,
  - b) 82 9 m/m brownningu "
- 22) Alawere kompani arwelt:
  - a) 978 inglise wintpüssi padrunit,
  - b) 150 9 m/m brown.
- 23) Rawila kompani arwelt:
  - a) 2961 inglise wintpüssi padrunit,
  - b) 327 9 m/m brown.
- 24) Triigi kompani arwelt:
  - a) 286 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 1225 inglise " "
- 25) Juuru kompani arwelt:
  - a) 459 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 2536 inglise " "
  - c) 162 9 m/m brownningu "
- 26) Ingliste kompani arwelt:
  - a) 1224 inglise wintpüssi padrunit.
- 27) Järlepa kompani arwelt:
  - a) 876 inglise wintpüssi padrunit.
- 28) Kaiu kompani arwelt:
  - a) 903 inglise wintpüssi padrunit.

- 29) Kuimetsa üks. rhm. arwelt:
  - a) 787 inglise wintpüssi padrunit.
- 30) Rapla kompani arwelt:
  - a) 529 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 397 inglise " "
  - c) 939 9 m/m brown.
- 31) Hagudi kompani arwelt:
  - a) 1156 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 948 inglise " "
- 32) Waltu kompani arwelt:
  - a) 1914 inglise wintpüssi padrunit,
  - b) 100 9 m/m brown.
- 33) Kohila kompani arwelt:
  - a) 2423 inglise wintpüssi padrunit,
  - b) 150 9 m/m brownningu "
- 34) Kohila üks. rühma arwelt:
  - a) 1040 inglise wintpüssi padrunit.
- 35) Lohu üksikrühma arwelt:
  - a) 620 inglise wintpüssi padrunit,
  - b) 50 9 m/m brown.
- 36) Hageri kompani arwelt:
  - a) 550 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 3558 inglise " "
  - c) 150 wene "
  - d) 480 9 m/m brownningu "
- 37) Kehtna kompani arwelt:
  - a) 311 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 970 inglise " "
- 38) Raiküla kompani arwelt:
  - a) 183 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 2253 inglise " "
  - c) 270 9 m/m brown.
- 39) Järwalandi I kompani arwelt:
  - a) 42 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 1321 inglise " "
- 40) Järwalandi II kompani arwelt:
  - a) 714 inglise wintpüssi padrunit.
- 41) Kabala kompani arwelt:
  - a) 42 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 3060 inglise " "
  - c) 100 9 m/m brown.
- 42) Varbola kompani arwelt:
  - a) 341 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 223 inglise " "
- 43) Kerna kompani arwelt:
  - a) 2373 inglise wintpüssi padrunit,
  - b) 232 9 m/m brownningu padrunit.
- 44) Riisipere komp. arwelt:
  - a) 2003 inglise wintpüssi padrunit,
  - b) 429 9 m/m brownningu "
- 45) Laitse komp. arwelt:
  - a) 137 jaapani wintpüssi padrunit,
  - b) 3889 inglise " "
  - c) 50 9 m/m brownningu "

- 46) **Kloostri** komp. arwelt:
 a) 1640 jaapani wintpüssi padrunit,
 b) 1868 inglise " "
 c) 271 9 m/m browningu "
- 47) **Harju-Risti** komp. arwelt:
 a) 1856 inglise wintp. padrunit.
- 48) **Nõva** üksik rühma arwelt:
 a) 7 jaapani wintp. padrunit.
 b) 574 inglise " "
- 49) **Vihterpalu** üksik rühma arwelt:
 a) 604 jaapani wintpüssi padrunit,
 b) 1257 inglise " "
- 50) **Keila 1** komp. arwelt:
 a) 1642 jaapani wintpüssi padrunit,
 b) 1244 inglise " "
 c) 300 wene " "
 d) 600 9 m/m browningu "
- 51) **Paldiski** komp. arwelt:
 a) 2181 inglise wintpüssi padrunit,
 b) 365 9 m/m browningu "
- 52) **Wääna** ük. rühma arwelt:
 a) 300 inglise wintpüssi padrunit.
- 53) **Ellamaa** üksik rühma arwelt:
 a) 150 inglise wintp. padrunit
- 54) **Loksa** üksik rühma arwelt:
 a) 1429 inglise wintpüssi padrunit,
 b) 1295 9 m/m browningu padrunit.
- 55) **Tuhala** üksik rühma arwelt:
 a) 1101 inglise wintp. padrunit.
- 56) **Aruküla** üksik rühma arwelt:
 a) 82 jaapani wintpüssi padrunit.
 b) 2214 inglise " "
 c) 50 9 m/m browningu "

Malewa ladu ja ülaltähendatud allüksuste arwele ülestähendatud arwul padruni festasid arwestada, kui nende tagasiandmisel allüksuste arwelt maha saab kustutatud.

Üldkokkuwööttena malewa üldkontost mahakustutada wäljalastud padrunid järgmiselt:

- 1) Jaapani wintp. padrunid 14.175 tk.
- 2) Inglise " " 120.716 "
- 3) Wene " " 450 "
- 4) 9 m/m browningu " " 12.906 "

D i e n d u s : laskemoona aruanne nr. 118.

R. Saar,
major, Harju malewan...

Harju malewapealiku läskikiri

Nr. 18.

Tallinnas, 22. mail 1933. a.

§ 1.

Avaldan teadmiseks kaitseiidu ülema üsl. nr. 17 — 1933. a.:

"15. detsembril lõppesid kaitseiidu üksustes 1932. a. karikawöötlused, mis olid möödunud

sügisikuudel kaitseiidu laskeasjanduslike tegewuse keskkohaks. Need wöötlused on kujunesid jõulistemaks ja tähtsamateks eluwaldbuteks kaitseiidu tegewuse alal.

Jälgides möödunud kolme aasta karikawöötlustele tullemisi, wööb rõõmuga konstaterida suurt edu nii osawöötul kui ka lasketaseme tõusust.

Osawöötjate üksuste % on tõusnud 67-lt 91 peale. Samuti kasvanud ka meeste osawöött üksustes.

1930. a. oli osawöötjate arv 8.324 meest wööb 27, 3% kaitseillaste üldarvust, 1931. a. — 11.890 meest wööb 38,3%, 1932. a. tõusis osawöötjate arv 19.349 peale, mis on 65% kaitseillaste üldarvust.

Samuti on tõusnud ka lasketasapind. 1931. aastal oli üksuse keskmise filmi (lagedes 8 wöötluslastku) 24 filma, 1932. a. aga — 28 filma.

Suur töö on tehtud, kuid veel palju jääb teha. Oleme veel kaugel "karikawöötlustest" põhieesmärgist. — Karikawöötlustest wöötawad osa kõik üksused mitte wähem kui 70% koosseisu ja nad peavad saavutama keskmise filma mitte alla 40.

Möödunud aastal tehtud suure töö eest awaldan oma tänu kõigile pealikutele, instruktooreile ja malewlastile ning soovin neile rau-gemata jõudu ning tahet ülesseatud eesmärgi saavutamiseks eelolewail aastail.

§ 2.

Karikawöötlustest osawöött malewate ja wöötlustest osawööttnud üksustes.

Nr.	Malewan	Osawöött arv	Osawöött malewates		Osawöött wöötlusel osaw. üksustes	
			Tegew. liikmete arv 1. X. 32. a.	%	Tegew. arv (wöötl. pääwai)	%
1	Tartumaa	3276	3900	84	2808	86
11	Harjumaa	1709	2845	60	2181	80

Täies ülatuses omi kohustusti "karikawöötlustest" suhtes on tätnud Tartumao, Tallinn, Petseri, Tartu, Pärnu ja Saaremaa malewad, kus wöötlustest wöötis osa wähemalt 70% malewate tegewliikmete arwust.

Liig wähe on "karikawöötlusel" läbi tööndud Pärnumaa (53%), Salalamaa (49%) ja Järva (44%) malewates. Tuua wälja wöötlustele wähem kui 60% malewa tegewliikmete koosseisu on liiga wähe "karikawöötlustest" tarvis, milliste eesmärgiks on just masi kaasa tömbamise läskmisel ja kõigile relvalandjatele hädawajalistele lastekogemuste andmine.

Wildsal on arwamine, et selle ülesande täitmine oleks raske. Hea tahtmise ja korralkuse juures saavutatakse kõik.

Toon ee-kujuks sin kohal Tartumaa malewa, kus on suurim malew nii arwulisel kui ka pinnaalal ja üksuste arwu poolest. Waatamata nende täkitavatele asjaoluudele suudab malew tösta osawöötjate arwu 84%-le kõikidest malewate tegewliikmete koguarvust. Avaldan Tartumaa

malewa juhtidele ja malewlastile oma südamliku tänu.

Teistele malewatele panen südamele järele jäouda sellele ilusale eeskujule.

Wörreldes möödunud aasta wöötlustele osawötuga on osawöötü pingi üksustes, kelledele wöötlusi korraldatud, tunduvalt tõusnud. Esirinnas sammuud sin Pärnu (90%), Petseri (88%), Viru (86%), Tartumaa (86%), Tallinna (85%), Pärnumaa (82%), Narva (80%), Harju (80%), Lääne (77%) ja Tartu (76%) malewad, kes omis allüksustes on wälja toonud üle kolme neljandiku tegewliikmete arwust.

Loid on osawöött Saakalamaa (67%) ja Järva (65%) malewa allüksustes. Vastavate malewate pealikud peavad sellest omaid järelbused tegema.

Wörreldes eelmiste aastatega on osawöött "Karikawöötlustest" tunduvalt kasvanud.

Wöötlejate arw 1930. a. oli 8324, mis wälja teeb 27,3% kaitseiidu tegewliikmete arwust. 1931. a. tõusis osawöötjate arw 11.890 mehe peale, mis annab 38,8%. 1932. a. tõuseb osawöötjate arw 19.349 peale, s. o. 65% tegewliikmete arwust.

Mitte kõigis üksustes ei ole korraldatud "Karikawöötlusi". See nähe ei tohi enam edaspidi aset leida. "Karikawöötlusel" peavad kõik üksused kaasa tegema. Kui kaitseiidu üksus ei tee kaasa seda laskeasjanduslike tegewuse põhitööd, siis annab see üksuse ja selle wöömete koha halwa tunnistuse.

Wöötlustest osawöött on toodud alljärgnevas tabelis:

Nr.	Malewan	Üksuste arv, mis on kohustustest osawööttnud üksustes arw	Tegelik osawööttnud üksuste arw	Osawöött %	Märkusid
1	Saaremaa	21	21	100	
12	Harju	55	47	85	

Üksused, kes 100% oma liikmetest wöötlusele töid, on :

Nr.	Malewan	Üksuste nimetusid	
		Üksuste arv	Tegelik osawööttnud üksuste arw
25	Harju	2	2
26	"	1	1
27	"	1	1
28	"	1	1

Sellega on 100% mehi wöötlustele wälja toonud 35 üksust, mis wälja teeb wöötlustest osawöötjate üksuste arwust 8,5% ja wöötlustehakustusliste üksuste arwust 7,8%.

Loen üalloetsetud üksused eeskujiks teistele üksustele ja soovin, et tulevikus kõik üksused "Karikawöötlustel" esineksid 100% koosseisu.

Tänan nende üksuste pealikuid ja kaitseiidu teenistuse nimel ja soovin, et nad alati püsiks esirinnas.

Üksused, kes wöistlustest osa ei wötnud.

Nr.	Malewad	Üksused	Märkused
1	Harju	Möigü üksik rühm	
2	"	Kolga kompani	
3	"	Rapla	
4	"	Hagudi	
5	"	Kehtna	
6	"	Wääna üksik rühm	
7	"	Varbola kompani	
8	"	Ellama üksik rühm	

Wähese osawöti töltu wäljalangenuud üksused malewate järgi.

Nr.	Malewad	Wöistlustest osawöti tõe üksuste arv	Wäljalangenuud wähese osawöti pärast	Wäljalangenuud üksuste %
10	Harju	47	11	23,6

Üldse wöttis „Karikawöistlustest“ osa 409 üksust. Nendest kükub wälja 81 üksust, mis teeb wälja 20%, s. o. terve wiiendik üksuste arwust. Ringide järele on kõige elavamalt wöistlustest osawötnud 7 ringi (wähemad mäandus-administratiivüksused), kus ühategi wäljalukkumist ette ei tule.

Kõige nõrgem on wäljatulek eskaadronidel (3 ring). Siin suudavad hädawaewalt poolde eskaadronid nõuetaval arwul mehi wälja tuua. Wöcdlemisi nõrk on wäljatulek ka maakompanides.

Malewate järele on oma ülesande täies ulatuses täitnud Saaremaa, Pärnu, Tartumaa ja Petseri malewad.

Nõrgalt on osa wöetud Lääne malewas, kus wäljalukkunud üksuste % 30,6; Wöru malew — 26,3%; Järwa malew — 37,5% ja Sakalamaa malewas isegi 60%.

Malewad peavad omale kindlaks ülesandeks seadma: „Karikawöistlustest“ peavad kõik üksused osa wötna ning wähese osawöti poolest ei tohi ükski üksus wälja kükuda.

§ 3.

Malewate paremuuse järjekord.

Nr.	Malewad	Malemo teftmine	Malemo telemus	Jõrgema üksuse teftmine	Jõrgema üksuse telemus	Barima üksuse teftmine	Barima üksuse telemus	Märkused
1	Petseri	37	27,222	56,028				
5	Harju	30	11,258	55,096				

Üle kogu laitseliidi üksuse leftmine film on 28, mis rahuldas. Leftmine tuleneb poolest on rahuldasad kõik malewad, peale Narva ja Järwa malewate, kus leftmine on 22,7 ja 20 filma.

Üksuste leftmiste filmade tölkumine on liig suur. Nii annab parim üksus (Tartumaa malewa kompani Wesneri) 64,32 filma ja nõrgem üksus (Wöru malewa Kähri kompani) 4,204 filma.

Tublimaid on oma leftmiste tasapinna poolest Petseri, Saaremaa, Tartu, Pärnu, Tar-

tumaa ja Harju malewad, kes saawutavad leftmine filmi 30 ja enam.

Siin peavad malewad omale eesmärgiks wötna: saawutada leftmine film üle 40.

Üksuste hinnang.

Wöistlustest osawöti tõe üksuste nimelkirjas seis 24,373 tegewliiget ja nendest wöttis osa wöistlustest 19,349 meest.

Tulemuste poolest nendest otsustusid:

1) nõrkadeks (0—25 filma) — 6.562 meest wöti 33,9%;

2) rahuldawateks (26—50 filma) — 8.209

wöti 42,4%;

3) headeks (51—70 filma) — 4.497 meest wöti 23,3%;

4) eestujulitludels (71—80 filma) — 81 meest wöti 0,4%.

Seega on nõrku laskureid laitseliidus veel 33,9%, mis wälja teeb terwelt ühe kolmandiku fogu tegewliikmete arwust.

Kõik üksused peavad omale eesmärgiks wötna wälja jõuda wähemalt 40-filmalisele tasapinnale. Iga laitseliitlase auasi olgu — saada heaks laskurits.

Üksuste tulemused ringide järele.

2. ring. (Maa kompanid).

A. Üksused, kelle tulemused loewad.

Nr.	Malew	Üksused	Legemülitmete arv	Osawötkjad		Üksuste tulemused				Üksuse leftmine	Hinne
				Arv	%	0—25 nõrk	26—50 rahul.	51—70 hea	71—80 eest.		
6	Harju	Kernu kompani	31	31	100	—	8	21	2	55,259	Hea
7	"	Saku	31	31	100	2	7	21	1	52,290	"
8	"	Nabala	31	30	97,0	—	11	19	—	51,253	"
20	"	Hageri	55	49	89	8	19	31	—	43,184	Rah.
31	"	Järwakandi II f.	52	51	98,0	7	29	15	—	40,134	"
40	"	Kuijwajõe f.	43	38	88,4	8	17	12	—	36,605	"
51	"	Kodasoo f.	61	52	85,2	11	21	20	—	34,688	"
59	"	Saue kompani	41	37	90,2	8	21	8	—	33,902	"
61	"	Waltu	40	39	97,5	11	22	6	—	33,475	"
66	"	Laitse	67	62	92,5	16	35	11	—	32,716	"
69	"	Kõnnu	42	33	78,6	4	20	9	—	32,190	"
89	"	Jõelehtme kompani	47	40	85,1	12	19	9	—	30,553	"
99	"	Raasiku	36	33	91,7	11	16	6	—	30,028	"
108	"	Raiküla	58	58	100	22	26	10	—	29,155	"
111	"	Kiuru	38	32	84,2	12	12	8	—	28,789	"
114	"	Alawere	50	49	98	23	22	4	—	28,520	"
116	"	Riisipere	39	33	84,6	9	19	5	—	28,256	"
137	"	Järwakandi I f.	40	37	92,5	19	12	6	—	26,850	"
138	"	Kohila kompani	50	43	86,0	13	22	8	—	26,800	"
144	"	Paldiski	47	37	78,8	13	17	7	—	25,532	"
145	"	Jurru	64	61	95,3	31	25	5	—	25,437	"
151	"	Kabala	65	59	85,5	24	28	7	—	24,908	Nõrk
164	"	Anija	60	44	73,3	16	21	7	—	23,417	"
183	"	Rawila	58	47	81	26	20	1	—	20,259	"

B. Üksused, kes kuskusid wälja wähese osawöti tõe poolest.

28	Harju	Kaiu kompani	40	27	67,5	11	13	3	—	19,467	Nõrk
29	"	Harju-Risti	40	27	67,5	13	10	4	—	18,300	"
30	"	Järlepa kompani	32	22	68,7	6	14	2	—	24,031	"
31	"	Inglise	40	27	67,5	12	13	2	—	19,350	"
32	"	Trügi	62	22	35,4	7	12	3	—	11,258	"
33	"	Harju	137	91	59,1	51	31	9	—	15,325	"
34	"	Kloostri	95	49	51	13	29	7	—	16,821	"
35	"	Rehatu	77	43	55,8	14	18	11	—	19,558	"
36	"	Keila	82	36	43,9	4	17	12	3	20,438	"

5. ring. (Üksitud jalawae rühmad.)

8	Harju	Lohu üks. rhm.	16	14	86,5	—	7	7	—	41,437	Rah.
14	"	Aruküla üks. r.	50	45	90	10	23	12	—	35,740	"
16	"	Kurna	34	30	88,2	8	10	12	—	35,352	"
17	"	Lolfa	20	17	85	4	7	6	—	34,800	"
22	"	Wihtrpalu üks. r.	34	33	97,5	6	25	2	—	33,941	"
25	"	Kohila pab. w. ü. r.	20	20	100	9	6	5	—	32,900	"
28	"	Pääsküla-Tän. ü. r.	32	29	90,6	10	16	3	—	31,460	"
36	"	Waida üks. r.	35	27	80	17	6	4	—	28,140	"
42	"	Rae kompani	49	38	77,7	12	19	7	—	26,755	"

Langenud wälja wähese osawöti pärast.

1	Harju	Nõva üks. rhm.	25	17	68	9	5	3	—	19,760	Nõrk
2	"	Lugala	25	16	64	5	7	4	—	24,520	"

Geskujulikud lasturid.

Rõõmustawa nähtena kriipsutan alla, et Juur arv laitseliitlaasi saawutatud eeskujulisse tagajärgi, lüüs välja 71 ja enam filmi. Awaldan alloetletud lastureile oma südamliku tänu ja loodan, et nende ilus eeskuju leibab edaspidistel wöötlustel rohkem arwul järeltegijaid.

1. Audowa, Artur 78 filma Tartumaa mal. Wara üks. riühm. 7. Wederik, Karl 76 filma Harju mal. Keila komp. 30. Niinemann, Joh. 73 filma Harju mal. Keila komp. 44. Wildeberg, Karl 72 filma Harju mal. Saku komp. 45. Achwa Herbert 72 filma Harju mal. Keila komp. 61. Rindeberg, H. 71 filma Harju mal. Kuiwajõe komp. 62. Jakobson, Harald 71 filma Harju mal. Kernu komp. 63. Wederik, Anton 71 filma Harju mal. Kernu komp.

§ 6.

1932. a. „Karikawöötlustel“ tuli ette terwedida puuduseid ja korra vastu eksimisi, millistest siin kohal ära märgin järgmisid tähtsamad:

1) Sakalamaa malew luges osawöötu nõuetavaks protsendiks 70 asemel ainult 50.

2) Tartu malew jättis wöötlusprotokollides arvestamata 164 tegewliiget ning ei jaganud kahes malewkonna üksuse filmade summat malewkonna tegewliikmete arvule, waid wähemale.

3) Pärnumaa malew saatis peastaapi ainult nende üksuste protokolid, kelle tulemused loewad ja jättis wähese osawöötu töltu wäljalangenud üksuste protokolid saatmata.

4) Lääne malew jättis koos teiste protokolidega saatmata Welise kompani oma ja andmeid selle kompani kohta sai peastaap alles erilise järelspärimise peale.

5) Võru malew ei saatnud peastaapi Loosi kompani protokoli.

6) Mitmes protokolis tuleb ette kõlkuarvamise ja jagamise wigasid.

Juhrides tähelepanu ilalloetletud puudusele, nõuan edaspidi nende mittekordumist.

§ 7.

Ühtlase korra maksmapanemisels ja kõlkuwõtete tegemise hõlbustamisels läsen edaspidi toimida järgmiselt:

1) Iga wöötlusprotokolli lõpus teha kõlkuwõte, mis sisaldab järgmisi andmeid:

- üksuse tegewliikmete arv,
- wöötlustest osawöötjate arv,
- wöötlustest osawöötjate %,
- üksuse filmade summa,
- üksuse testimine film,
- palju nõrki (0–25 filmi), rahuldawaib (26–50 filmi), häid (51–70 filmi) ja eeskülle (71–80 filmi) mehi. Seda kõlkuwõteti peab tegema wöötlust juhiw wahelohus.

2) Malewate pealikutele esitades „Karikawöötlust“ protokolle, saatekirjas näidata järgmisid andmed:

- wöötlustohustusliste üksuste arw malewas „Karikawöötluste“ määruse § 6 kohaselt;
- missugused üksused „Karikawöötlustest

osa ei wötnud ja mis põhjusel ning iga üksuse lohta eraldi nende tegewliikmete arw ja — wöötlusi kaasa teinud üksuste nimestil.

§ 8.

Käsen malewapealikuid süweneda „Karikawöötlust“ tagajärgedesse ja teha neist kõtuvõtteid, mis awalbada „Malewate Teatajates“. Malewapealikute selgitada malewa ja allüksuse „Karikawöötluste“ tähtsus ning saawutust pealikute nõupidamis-loosolekul ning teha kõik selleks, et tulewased „Karikawöötlused“ näitaksid laskeasjanduses hoogsat liikumist edu poole.

§ 9.

Awaldan teadmiseks ja täitmiseks laitseliidu ülema ESS. nr. 23 — 1933. a.:

„§ 1. Käesolewaga panen maksma „Püstoli öppelaaskmisse“ ja püstoli „Karikawöötluste“ määrused. Öppelaaskmisse määruste alusel malewates alata püstoli lasturite wäljaõpje ja laaskmiste korvaldamist alates 1. apr. 1933. a.“

Püstoli lasturite öppelaaskmisse kooli eesmärgiks on: wälja koolitada kindlaid lastureid sõjaväe püstolitest laaskmises lähedamatel kaujustel (kuni 50 m.) ettetulewate lahingmärgide pihta.

Suudab lastur korralikult täita kõiki öppelaaskmisse nõudeid, eriti kujude tulistamise osas, on tema oma ülesande hästi tätnud ja ta suudab täita suurt enesekaitse ülesannet lahinguotsustamemas osas.

„§ 2. „Püstoli öppelaaskmisse määrused“ näewad ette, et püstoli laaskmisi teewad kaasa kõik riwi pealikud, alates rihma ja rihma pealikute wastawatest pealikute lärgemale. Selle käwa kohaselt ka pealikud warustada püstolitega. Need esimeses järjekorras wälja anda nendele riwipäälitule, kes on kohustatud püstoli öppelaaskmisi kaasa tegema. Teistele pealikutele ja malewlastele wõib püstoleid wälja anda ainult sel juhul, kui malewas kõik riwi pealikud, kes kohustatud öppelaaskmisi kaasa tegema, on püstolitega warustatud.

Kui püstolitest ei jätku kõigile riwi pealikutele, kes öppelaaskmisi on kohustatud kaasa tegema, siis wõiwad ühest püstolist lasta ka mitu pealikut.

„§ 3. Peale riwi pealikute, kes läslewa läslekirja § 2 põhjal püstoli läslekooli läbi tee-wad, wõiwad malewate pealikud püstoli öppelaaskmiste lubada osa wõtta teisi pealikuid ja malewlaasi, kuid nende arw ei tohi olla suurem kui 25% riwi pealikute arwust, kes on kohustatud püstoli laaskmisi läbi minema.“

Lisa meeste valikul filmas pidada esimeses järjekorras mehi, keda tulewilus käwasetale rihma ja lärgemate pealikute lohtadele määrrata ning parimaid püstoli lastureid.

Lisa: 1. Püstoli öppelaaskmisse määrused.
2. Püstoli laaskmisse Karikawöötluste määrused.“

R. Saar,
major, Harju malewapealik.

Püstoli öppelaaskmisse määrused.

1. Osawöött püstoli öppelaaskmisenest.

Püstoli öppelaaskmisenest wötabad osa kõik riwipäälid ja nende abid alates rihma ja rihmapealikutele wastawatest pealikute lärgemale (rihma- ja komandopealikud, kompani-, eskladroni-, patareipealikud ja nende abid, kompani ja malewkonna öppapealikud, pataljonipealikud, malewkonna ja diisjoni pealikud ja nende abid ning teised lärgemad pealikud).

Peale selle malewate pealikutele on õigus lubada laitseliidu laskeemoona kuluks ka teistel laitseliitlastel püstoli öppelaaskmisi kaasa teha, kuid nende arw ei tohi suurem olla kui 25% nende riwipäälitute arwust, kes on õigustatud püstoli öppelaaskmisi kaasa tegema.

2. Nelw.

Öppelaaskmisel wõib kasutada kõiki sõjaväepüstoleid „Kaitseliidu laskewöötluste määrustes“ § 13 p. 1 kohaselt. Lisaksilmi relwadele öppelaaskmisel ei anta. Öppelaaskmisse harjutusi wõib täita ka isiklike püstolitega, kui need wastawad üllastoodud nõuetele.

3. Lastemoon.

Tasuta lastemoona antakse wälja ainult nendele öppelaaskmisenest osawöötjatele, kes lastewad kaitseliidu poolt wäljaantud 9 mm püstolitest „Browning“, „Nagan“ ehk „Parabellum“. Tasuta padruneid antakse ka isiklike „Naganide“ ja „Parabellumite“ peale.

Kaitseliidu poolt wäljaantavate padrunite kulu iga öppelaaskmisenest osawöötwa pealiku peale klassis viibimise perioodi jooskul (1–3 aastani) on järgmine:

Klassid	Klassiharjutuseks	Klassiharjutuse koramised	Kolu
II klass . . .	23	12	35
I . . .	42	24	66
Esiklass . . .	50	30	80
Esiklassi eriharjutused . . .	35	30	65

Iga aasta antakse iga püstoli öppelaaskmisenest osawöötja peale püstoli Karikawöötlustel 13 padrunit ja malewa pealiku läsletpadrunites 20 padrunit.

Padrunite üleandmine nende pealikute arwel, kes öppelaaskmisi kaasa ei tee, teistele pealikute pole lubatud, waid iga pealik on kohustatud klassis viibimise perioodi jooskul (1–3 aastat) kõik oma klassiharjutused täitma. Padrunite wäljanõudmisel ära märgida misfusiseid padruneid ja kui palju soovitatakse.

4. Klassidesse jaotus ja klassis viibimise aeg. Püstolitest lastmisest osawöötjad jagunewad nelja klassi:

1) algajate klass — siia kuuluwad kaitseliitlasted, kes määratud püstoli öppelaaskmisenest osawöötma, kuni nad ei ole veel tätnud II klassi nõudeid. Algajad I. ja II klassi klassiharjutusi.

2) II klass — siia kuuluwad kaitseliitlasted

els tätnud II klassi nõudeid ja nad lalewad I klassi harjutusi.

3) I klass — siia kuuluwad kaitseütlased, kes tätnud I klassi nõuded ja nad lalewad efilasturi harjutusi.

4) Eklass — siia kuuluwad kaitsetütlased, kes tätnud eklassi nõuded ja nad lalewad eriharjutusi.

Klassis viibimise periood on fölikidel klassidel 1—3 aastat.

Kaitseütlane, kes klassis viibimise perioodi jooksul tätnud tööd nõuded, linnitatakse malewa pealiku poolt selle klassi lutses ja asub järgmiste kõrgema klassi harjutuste täitmisele. Klassides ülewiimiseks erilisi klassifikateid ei korraldata.

Kaitseütlased, kes klassis viibimise perioodi jooksul ei täida klassi nõudeid, jäätuvad järgmisel perioodil samasse klassi edasi.

Püstoli lasturite klassides ülewiimised awaldatakse malewa pealiku läsfukirjas.

5. Klassi nõuete täitmise tingimused.

1) II klassi lasturiteks loetakse need algajad, kes tätnud tööd II klassi klassiharjutusel, kusjuures on lubatud klassiharjutust korrata kaitseütlidi poolt wäljaantud padrunitega kuni 2 harjutust ja omal tulul muretsetud padrunitega piiramata arwul.

2) I klassi lasturiteks loetakse need II klassi lutses linnitatud püstoli lasturid, kes II klassis viibivad 1 aasta ja tätnud tööd I klassi klassiharjutusel, kusjuures on lubatud klassiharjutust korrata kaitseütlidi poolt wäljaantud padrunitega kuni 2 harjutust ja omal tulul muretsetud padrunitega piiramata arwul.

3) Efilasturiteks loetakse need I klassi lutses linnitatud püstoli lasturid, kes I klassis viibivad wähemalt 1 aasta ja tätnud tööd eklassi klassiharjutusel, kusjuures on lubatud klassiharjutust korrata kaitseütlidi poolt wäljaantud padrunitega kuni 2 harjutust ja omal tulul muretsetud padrunitega piiramata arwul.

4) Iga eklassis viibiv püstoli lastur on kohustatud iga klassis viibimise perioodi jooksul (1—3 aastat) läbi laekma wähemalt järgmised eklassi harjutused: nr. nr. 3, 4 ja 5.

Eklassis viibiv lastur, kes lahe perioodi jooksul järgimööda wöi kolme perioodi jooksul waheldamist on tätnud erilasharjutusel, vastatakse lasturi soovi korral õppelaefmisenest, kusjuures arvesse wöetakse ka see lasterperiood, mille pöhjal teda efilasturi klassi arvati.

6. Tagajärgede arwestamine.

Püstoli lastmisse tagajärgede registreerimiseks määratakse iga püstoli lasturi peale „Laskeraamatust“ lasturi isiklik lasteleht. Seda tuleb samuti täita, kui sõjawäepüssi lastmisse juures.

Majandus-administratiiv üksuste pealikud, seades „Laskeraamatut“ järelle kõlku oma aastaruannet lastettagajärgede kohta, samal aruanadel annavad andmed ka püstoli lastmisse kohta.

Selleks aruande wabal ruumil koostada püstoli lastmiste aruanne järgmiste wormi järel:

Aruanne

püstoli lastmisse tagajärgede kohta.

Kaitseüldu sõjawääe püstolite arw üksuses . . . . tf.

Kohustuslikult püstoli lastm. osavõtjate arw . . . . meetst.

Malewa pealiku poolt määratud lisalaskute arw (kalituli kst. Nr. . . . ja § . . .).

Klassid	Viibis 1.-ks apr. 19 a.	Tuli 19 a. joosul juure	Oli 31. märtsil 19 a.
Eklassis			
I klassis			
II klassis			
Algajate klassis			

Sama wormi järelle malewate pealikud täiendavad omi aastaruandeid lastettagärs-

gede kohta eritabeliga püstoli lasturite kohta üldsummas koju malewa peale.

7. Laskemoona arwestamine ja nõudmine.

Püstoli lastemoona aruande koostamist toimetab majandus-administratiivüksuse pealik „Laskeraamatust“ tehtud fissaalannete järel.

Üksuse püstoli padrunite kulu lantalse logusummas üksuse pealiku „Aruandesesse padrunite äratartvitamise kohta“.

Oma raha eest ostetud püstoli padrunid ei kuulu arwestamisele; nendega sooritatud harjutuste tagajärjed lantalse „Laskeraamatust“ ja fissaalande juure tehakse märkus „Oma“ (omal tulul).

Padrunite nõudmine ja wäljaandmine majandus-administratiivüksustele ja laskejuhatajatele süninib samas koras, kui püssipadrunite nõudmine ja wäljaandmine.

(A. Baldér)

Kolonel-leitnant,

Kaitseüldu peastaabi õppe- ja spordiosaalonna pealik.

(A. Parts)

major, õppejaosalonna pealik.

Püstoli eklassi lasteharjutuste tabel.

Harjutuse nr. nr.	Laste- laugus	Padrunite arw	Lastetingimused	Märk	Harjutuse täitmise tingi- mused
1	50 m	8	Ülemineku harjutus suuremale laugusele. Lastakse istudes laualt wöi lastepingilt; enne 3 proowilasku ja sis 5-lafuline seeria. Proowi- laufud puupäraga ja seeria lausud ilma puupärata, kuid püstoli wöib hoida lahe käega ja mõlemaid lülinarnutle lauale tegata. Aeg piiramata.	Püstoli küm- neringiline märlaud.	Seeria lajud peavad töö olema ringides.
2	30 m	7	Äahewöitluse lastmine. Eesti lasturliidu „Meisterwöitlus Äahewöitluses“ määruste lohaselt.	Ilmuw püst- kuju.	5 tabamust.
3	25 m	15	Ääpsuslastmine. Lastakse püstti käelt 5-lafuliste seeriade laupa. Aeg seeria lastmisse peale 3 minutit.	Püstoli küm- neringiline märlaud.	120 filma. Tabamused näidatakse iga seeria järelle.
4	50 m	5	Kuju tulistamine suuremalt lauguselt. Lastakse püstti käelt. Aeg 5 minutit.	Püstkuju.	5 t. 5 min. näidatakse terwe seeria äralastmisse järelle.
5	30 m	15	Äahewöitluse lastmine. Eesti lasturliidu „Meisterwöitlus Äahewöitluses“ määruste järelle.	Ilmuw püst- kuju.	12 tabamust.

Püstoli I klassi klasifitseerimustest tabel.

Harjutuse nr. nr.	Laste-kaugus	Padrunite arv	Lastelepingimused	Märk	Harjutuse täitmise tingimused
1	25 m	5	Ettewalmistuse harjutus kiir-tulele. Lastakse püsti läelt. Kui püstoli laetud, annab lastejuhataja lässluse: „Tuld“. Lastur annab 40 sekundi joot-jul 5 lastu. Aja möödumisel hittub lastejuhataja: „Löpp“!	Wöölkjuu.	4 tabamust.
2	25 m	7	Täpsuslastmine piiratud ajaga. Lastakse püsti läelt alguses 3-lasuline ja siis neljasuline seeria. Aeg lastmisel esimese seeria peale 2 ja teise seeria peale 3 minutit.	Püstoli tühmerringiline märkleht.	40 silma. Tagajärjed teatatakse tumbagi seeria äralastmisse järel.
3	25 m	6	Kiirlastmine. Lastakse püsti läelt. Tulista-mist alataks waakpoolsest kujust ja iga kuju pihta antakse järje-korras üks last. Kui kujud kord üle läinud, antakse teine last iga kuju pihta samas järje-korras. Aeg lastmisel peale 25 sek.	3 körwuti seisvat kol-mandlikuju interwallidel 3–5 m.	Kõik kujud tabada; igas kujus wähemalt üks tabamus.
4	25 m	15	Pikema seeria täpsuslastmine. Püsti läelt. Lastakse 5-lasuliste seeriade kaupa. Aeg seeria lastmisel 4 mi-nutit.	Püstoli tühmerringiline märklaud.	105 silma. Tabamused näidatakse terwete seeria äralastmisse järel.
5	30 m	9	Kiirlastmine. Lastakse püsti läelt. Tulistamist alataks waakpoolsest kujust ja iga kuju pihta antakse järje-korras üks last. Kui kujud kord üle tulistatud, tulista-takse neid veel samas järje-korras teine ja kolmas kord.	3 körwuti seisvat kol-mandlikuju interwallidel 3–5 m.	Kõik kujud tabada ja igas kujus wähemalt 2 tabamust.

Märkus: Püstoli II klassi klasifitseerimustest tabel lk. 16.

Püstoli lastmise „Karikawöistlused“.

§ 1.

Püstoli „Karikawöistluse“ eesmäär.

Püstoli „Karikawöistluse“ eesmärgiks on:
1) välja selgitada, kui palju püstoli läntest pealitkustest valitsevad lasteoasuvuse minimaalid, mis püstoli ländjatele tarvis lahingtingimustes:

2) välja selgitada üksuste võrdlem lasteblidus oma wahel ja

3) rakendada püstoli lastureid omavahelise wöistluse teel intensiivsese lastmiselle ja harjutamisele.

§ 2.

Lastakse esiteks 3 proowilastku, millised näidatakse iga lastu järel ja siis 10 wöistluslastku 5-lasuliste seeriade kaupa duellimärklehe pihta 30 m kauguselt järgmiselt:

Lastur seisab tulejoonel lasteaendis, laetud ja viimastatud relv täiesti väljaarutatud käes, relvasuu maha, lasturi varwastest veidi ette poole suunitud. Märk on lasturile nähtaval.

Seeria alguses küsib lastmise juhataja lasturitelt, kas nad walmis on ja annab selle järel komando „Tuld“. Selle komando järelle

on lubatud sihtida ja lasta. Aeg ühe lastu lastmisel 3 sekundit, mille möödumisel järsku serwiti lasturi poole pööratakse. Selle aja jooksul andmata jäanud last loetakse möödalainuks.

Kohe märgi serwiti pööramise järelle pööratatakse ta jälle lapitti lasturi poole ja pöörast märgi pööramist lastur wötab sama asendi nagu seeria alguses.

7 sekundi pöörast märgi serwiti pööramist järgneb jälle komando „Tuld“, mille järelle lastur uesti tulistab. Edaspidi toimitakse samuti nagu esimese lastu andmisel.

Niiwiisti lastakse läbi kogu wöielasuline seeria: iga lastu peale 3 sekundit ja wahae aeg märglaua serwiti pööramisest kuni järgmiste komandoni: „Tuld!“ — 7 sekundit.

Seeria äralastmisse järelle on lasturil õigus oma tabamusi waatama minna.

§ 3.

Wöistlusrelw.

Wöistlusrelwadena wöib kasutada kõiki sõjawae püstoleid, kusjuures sõja wääpüss toliteks lugeda:

— lätseliidus lastutamisel olewaaid 9 mm „Browningu“ süsteemi püstoleid;

— teist süsteemi püstoleid, mille kaliber wähemalt 7 mm ja trükkel päästmisel lannatab välja wähemalt 1,5 kgr sirgjoonelisi weduning warustatud ainult mudelipäraste osadega.

Püstolite juures on lubatud sihtimiswahendeid (sihilut ja kirpu) wahetada ümber ja parandada, kusjuures:

— sihtimiswahendid peawad lahtioks jääma,

— sihtjoon ei tohi pikeneda üle 5 mm ja

— pöörast muudatustega ja parandustega körvaldamist lätseliidu poolt väljaantud 9 mm „Browning“ püstolite sihtimiswahendid peawad omama mudelipärase kuju.

Mitmet süsteemi püstolite lastutamisel lisa filmi ei anta.

§ 4.

Lastemoon.

Lastemoona wöistluste läbiwüimisel 9 mm „Browning“, „Nagan“ ja „Parabellum“ püstolite tarvis antakse välja malewate poolt, kuna teist süsteemi püstolite tarvis peawad lastemoona murefsema wöistleja ise.

Wöistlejale on lubatud ka endi poolt muutesed lastemoona lastutamine.

§ 5.

Wöistlustest osawöötmine.

Püstoli lastmise „Karikawöistlusest“ on koostatud osa wöötma kõik lätseliitlased, kes wöötavad osa püstoli öppelastmisest „Püstoli öppelastmisse määruste § 1. alusel“.

§ 6.

Wöistluse korraldamine.

Wöistlused viiakse läbi veevloudades malewa pealitü poolt antud juhindite järelle kogu malewko wöi malewkonna allüksustes

iseeiswalt, ühel ajal püsti karikawööistlustega, suwilaagris jne.

Iga malewkond moodustab iseseisva wöistlusüksuse.

Wahetult malewa pealikutele alluvad malewkonnaast wähemad üksused (üksikud kompanid, patareid, esladronid; rühmad, komandod jne.) moodustavad iseseisva wöistlusüksuse wöi nad liidetakse wöistluste läbiwiimiseks malewkondadega. Nendest üksustest iseseisva wöistlusüksuse moodustamise wöi määramise malewkondade juure toimetab malewa pealik oma ära-nägemise järel, kuid see ei tohi toimuda mõne malewkonna erilise tugewaaks tegemise otstarbel ja neist üksustest moodustatud iseseisv wöistlusüksus ei tohi koosneda wähem kui kolmest üksustest.

Suurtsüklae diisjonid ja üksikud pataljonid moodustavad oma ette wöistlusüksused.

§ 7.

Wöistluse aeg.

Wöistlus wiiakse läbi iga aasta aja joof sul 1. maist kuni 1. detsembrini.

Raitseleitlastele, kes wabandowatel pöhjustust ei saa wöita osa wäljakuulusatud esimeest wöistlusest, wöib järelwöistlusi korraldada.

Järelwöistlusi ei tohi korraldada üle kahe korda.

§ 8.

Wahelohus.

Iga „Karikawöistluse“ juhtimiseks ja läbiwiimiseks määrab malewa pealik kolmeliikmelise wahelohtu, kelle koosseisu kuuluwad: juhataja — pealohtunik ja liikmeina — kaks wanemlohtuniku: wiimased peawad olema wäljaspool wöistleja malewa koosseisu; wiimastest lohtunikkudest määratatakse üks tulejoone ja teine märkimise wanemaks lohtunikuks.

Wahelohule määratatke abiks wajaduse järelle abihoitunike, korraldajaid ja teisi ametmehi. Küsimuste lõplikul otsustamisel on hääldeigus ainult pea- ja wanemail lohtunikel.

§ 9.

Paremuse wäljaselgitamine.

Wöistlejate malewkondade paremuse wäljaselgitamine sünib järgmiselt: kõikide wöistlusest osavöötjate laskurite poolt wäljalöödud tabamuste summa arvatakse kokku ja saadud üldsumma jagatakse kogu malewkonna püstoli laskurite peale, kes on kohustatud „Püstoli õppelasfamise määruste“ § 1. pöhjal püstoli lasfamisest osa wöima ja esimesel wöistluse pääwal malewkonna liikmete nimelirjas seisab. Saadud lefamise tabamuse suuruse järelle määratatakse malewkondade püstoli laskurite paremuse järgelkord. Wahaja joostul esimesest lasfamisest kuni wiimase järellasfamiseni malewkonnas ei tohi 25% lisameeste arvu muuta, et seega wöistlustel wäljalastud lefamise tabamuse

suurust tösta. Keskmine tabamus arvutatakse kuni tuhandikku murruti.

Juhul, kui mitmel üksusel lefamine tabamus ühesuurune, otsustab kõsimuse üksuse lefamine si 1 m, mille arwestamine sünib samuti kui lefamise tabamuste arvu wäljaselgitamine.

Parimale malewkonnale annetatakse auhinna üheks aastaks jäädavalt rändaw katikas. Malewkonna wöistlustulemused loewad auhinna peale ainult siis, kui wöistlusest wötab osa wähemalt 70% wöistluslohustuslistest püstoli laskuritest.

Püstoli II klassi klasfharjutuste tabel.

Harjutuse nr. nr.	Laskekaugus	Padrunite arv	Lasketingimused	Märk	Harjutuse täitmise tingimused
1	15 m	5	Tiheduslaefmine. Lastakse istudes laualt wöi laskepingilt külge pandud puupärraga. Aeg piiramata.	1×1 m suurune walge filp; sihtpunktiks 1,5 cm läbimööduga föör.	Kõik kuniid peawad mahutuma 15 cm. läbimööduga ringi. Tabamused näidatakse kogu laefmisse järelle.
2	25 m	3	Tiheduslaefmine. Lastakse nagu harjutus nr. 1.	1×1 m suurune walge filp; sihtpunktiks 3 cm läbimööduga föör.	Kõik kuniid peawad mahutuma 30 cm. läbimööduga ringi. Tabamused näidatakse kogu laefmisse järelle.
3	25 m	3	Sihitud laefmine. Lastakse istudes laualt wöi laskepingilt ilma puupärrata. Paremat lätt wöib wasaku käega toetada. Aeg piiramata.	Püstoli kümmeringiline märkleht.	Iga lauf mitte alla 3 filma. Tabamused näidatakse iga lauf järelle.
4	25 m	5	Üleminel püsti käelt laefmine. Püsti käelt. Aeg piiramata.	Wöökuju.	4 tabamust. Tabamused näidatakse iga lauf järelle.
5	25 m	7	Täpsuslaefmine püsti käelt. Püsti käelt. Aeg piiramata.	Püstoli kümmeringiline märkleht.	35 filma. Tabamused näidatakse pärast esimest kolme ja siis pärast wöimaseid nelja lastu.

§ 10.

Wöistlusprotokollid.

Wöistlusprotokollid peawad olema varustatud kõikide wahelohtu liikmete allkirjadega. Originaal protokollid saadetase peastaabi õppesa spordiosakonda hiljemalt wöistlusaasta 31. detsembriks.

Hiljem wäljasaadetud protokollid ja sellega ühes nendes protokollitud wöistlusid loetaisse makswusetuks.

§ 11.

Kaebused.

Wõistluspäewal ülesterlikud arusaamatused ja esitatud laebused otsutatakse wahelohu poolt otseohje kohapeal.

Hiljem esitatud protestid ja laebused, samuti ka väljaspool võistlejat üksust, kuid malewa koosseisu kuuluvate kaitseülitaste poolt esitatud protestid ja edasilaebused wahelohu otsuse peale saadetakse wahetult malewa pealikule, kelle otsus lõplik.

Ühe malewa protestid teise malewa „Kari-kawõistluste” lõbiwiimise kohta esitatatakse kaitseüldu ülemale, kelle otsus on lõplik.

§ 12.

Wõistlusmääruste kasutamine.

„Kari-kawõistluste” tehniline korraldamine selles osas, mille kohta ei ole erindudeid läes-

lewais „Wõistlusmäärustes”, siinib „Kaitseüldu laskewõistluste määruste” aluse.

(A. B a l d e r)

Kolonel-leitnant,

Kaitseüldu peastaabi õppespordiosakonna pealit.

(R. P a r t s)

Major,

Õppespakonna pealit.

Kose malewkonna suwilaager 17. ja 18. juunil 1933.

1. Laagri ehituse, õppespordiplatfide ja laskerajade kordseadmise eeltööde juhtimise panen wan. instr. aj. lt. kpt. H. Dunkeli peale, kelle käsitutusse Rawila komp. pealikul määratada. 16. juun. kella 10.00 10 meest. Määratud meestel kaasa wöötta igal mehel kirwes ja labidas, ning 5 mehe peale tangid ja saag.

2. Laagri pealikufs malewkonna plk. kapt. A. Uimärw. Abiks ltn. D. Römmela ja F. Pommerants.

Sisekorra pealikufs 17. juun. A. Anton, abiks A. Noorberg, 18. juun. Matwerl, abiks A. Tuule.

Spordipealikufs instr. n. ltn. R. Kerjan, abiks R. Laurson (Triigi komp.).

Majan duspealikufs — P. Kruusement, abiks H. Kruusement.

Propaganda pealikufs — J. Lepp, abiks J. Pajupuu.

Sidepealikufs — J. Voorberg, abiks R. Joakit.

Sanitarpealikufs Dr. Kaupmees, abiks Alawere ja Peningi jsk. a 2 samariitlast.

3. Õppela:

Õppapealikufs wan. instr. lt. kpt. H. Dunkel, abiks instr. n. ltn. R. Kerjan.

Õppuste läbiwiimiseks koondada.

Laskurüksuste fl. II. ja noored, kes ei wöta osa lastejuhatajate kursusest ja eriüksuste õppustest — ühte laskurkompanisse.

Koondatud laskurkompani pealikufs määran wan. instr. aj. lt. kapt. H. Dunkeli, abiks r. n. ltn. Ernesaksa. 1. rühm. plk. r. n. ltn. Dietenberg, abiks W. Pert. 2. rühma. plk. r. lpn. L. Marrot, abiks r. lpn. A. Raudsepp. Noormalewlaste rühma pealikufs r. lpn. A. Ringenberg, abiks r. lpn. Jürisson.

Jaopealikufs ja abideks koondatud laskurkompanisse ja noore rühma õppuste teostamiseks määran:

R. Wahhi, L. Eernesaks'i, Joh. Talu, O. Kruusement'i (noorem), A. Raudwere, A. Rutu, E. Laupmanni, J. Preimanni, J. Tamsoni, A. Düüuna, L. Kreisi, H. Tamme, J. Härg'i, H. Rutu, H. Jürgenson, J. Kulli, J. Rebane, J. Pilowi, J. Kiwistiku, W. Niinbergi, H. Meisteri, A. Matwerl'i, H. Käbi ja J. Jalg'i.

4. Ratsakomandod koondada ühte ratsarühma, koondatud ratsarühma pealikufs määran W. Kristali, abiks J. Lagle. Jaopealikud määratada W. Kristalil. Instruktorigid malewapealiku korralduselt.

5. Peningi komp. sidetomando õppusi korraldada R. Willsaarel.

6. Sidevatalejate õppuseks. Igal üksuse pealikul määratada 2 meest sidewaatlejate õppustele. Õppuste teostaja malewapealiku korraldusel.

7. Koik pstl. kl. p. meeskonnad (tegew- ja tagavaratoimk.) koondada ühte komandosse. Püstolklp. õppusi korraldada instr. n-ltn. R. Kerjanil.

8. Laskejuhatajate õppuseks 2 tubli laskejuhatajate õppusele 2 tubli laskejuhatajat. Laskejuhatajate õppuste korraldaja määrab malewapealik eraldi.

9. Klassifikatsioonideks. Klassifikatsioonideks määran J. Klooster'i, J. Nosenbaumi, A. Raevalli, kelle korraldusel wöiwad igast üksusest soovijad sooritada katselaskmisi.

10. Pealikute mitteilumise kohta jäab maksma sama korraldus, mis Rapla-Juuru laagrikawas ptk. 13. ette nähtud.

11. Õppiviratarbelts koondatud kompanis jäävad esustada sarnaselt, et fl. II. jätkust oma üksuse alalise jao wöi rühma plk. juhatuse alla. Organiseerimine teostada kpt. H. Dunkelil rühma ja jaopeal. kaasabil.

12. Spordiõistlus — samad korraldused, mis awaldatud Rapla-Juuru laagrikawas ptk. 2, 5, 1—3.

12. Laagri õhtumeelelahtus — samad, mis Rapla-Juuru laagri kawas ptk. 16. Triigi komp. orkestril tulla laagrisse täies kooseisus.

14. Laagrist osavõtmine, kaasavõtmine, abiõudning nende kohale toimetamine ja rietus — waata Rapla-Juuru laagri kawa ptk. 17 ja 18 — 2, 3, 4, 5, 6, 9 10 ja 19.

15. Laagrisse sõitmine. a) laagrisse, õppustele ja klassifikatsioonideks määratud pealikutel ja Alawere jaoskonnal wälja sõita nii, et jõuals Kose spordiplatsilt 16 juun. kella 18.00, õppespordiplatsidega ja ülesannetega tutwunesmiseks ja juhtnööride saamiseks õppustele ja laekmiste teostamiseks laagri pääwil; b) kõigil teistel fl. fl. Rawila ja Triigi jaoskondadel laagrisse sõita nii, et jõuals Kosele 17. juun. kell 08.00. Sõit üksustele külul. Kui üksusel omal summe pole, annab osalist toetust malewa staap. Üksuste pealikutel eriliselt hoolit kanda sõiduwahendite muretsemise eest ja teatada meestele aegasti wäljasõidu aeg ja fogumise koht.

16. Teadaandede laagrisse jõudmisel samad, mis Rapla-Juuru laagri kawas ptk. 21.

17. Toidustamine. Üldkorraldaja pr. Kutser. Einelaua korraldab Rawila jsk., toitlustab Triigi jsk., hommiku- ja õhtueine walmistab Alawere jsk.

Toituvalmistada:
Needel, 16. kell 21.00 õhtueine pealikutele; laupäeval, 17. juun. kell 08.00 hommikueine pealikutele, kell 12.00 lounasjöök kõigile, kell 18.00 õhtueine kõigile; pühapäeval, 18. juun. kell 06.00 hommikueine kõigile, kell 12.00 lounasjöök kõigile.

18. Tegewustaw — sama, mis Kuusalu laagri kawas ptk. 19.

R. Saar, major, Harju malewa pealik.

Kuusalu malevkonna suwilaager Kahalas 17. ja 18. juunil s. a.

1. Laagri ehituse, õppespordiplatsi ja laskeradade kordaseadmise juhtimise panen instr. Itn. A. Jakobsoni peale, kelle käsurutuse määrrata Kolga komp. pealikul 10 meetst 16. juun. kella 10.00.

Määratud fl. fl. kaasa wöötta igal ühel kirves ja labidas, ning 5 mehe peale tangid ja saag.

2. Laagri pealikufs olen mina, abiks Kuusalu mlwf. plf. J. Ilbaf.

Sisekorraprealikufs 17. juun. L. Oberg, abiks A. Kull. 18. juun. J. Jõgi, abiks R. Eerik.

Sidepealikufs D. Mauring, abiks W. Weelmann.

Majan duspealikufs J. Rüberg, abiks W. Priimann.

Sanitarpealikufs Dr. K. Kraus, abiks à 2 samariitlast Riiu ja Kalju jaoskondadest.

Spordepealikufs A. Sork, abiks A. Kull.

Propaganda pealikufs — J. Schnell, abiks G. Leht.

3. Õpperala: Õppepealikufs — instr. Itn. A. Jakobson.

Oppuste läbiwimiseks koondado.

1. Laskurüksuste fl. fl. ja noored, kes ei wöta osa laskejuhatajate ja eriumustest — ühte laskurkompanisse.

Koondatud laskurkompani pealikufs määran r. n. Itn. A. Tohveri, abiks r. Ipn. J. Raft, 1. rühma plf. r. Ipn. B. Lilleste, abiks r. Ipn. Argus. 2. r. plf. r. Ipn. A. Mankin, abiks r. Ipn. A. Trautmann. Noormalewaste rhm. plf. r. Ipn. J. Tartu, abiks r. Ipn. S. Härk.

Jaopealikufs ja abideks koondatud laskurkompanisse ja noorte rühma õppuste teostamiseks määran: Artur Saarmanni, H. Jürissoni, A. Kröönströmi, Joh. Olsmanni, E. Kampse, Arwed Saarmaki, Edg. Nairismägi, Wold. Malmi, Joh. Lillebergi, Th. Kuuskmanni, W. Lipsmäe, Joh. Rotisse, Al. Paltse, A. Nõu, A. Pehki, H. Eriku, Th. Tartu, A. Remmeli, W. Lanwaldi, Al. Andrespuki, R. Kuuskmanni, Edgar Kuusk'i, Arwed Heinoni, Ed. Vesilind'i.

Leitn. A. Jakobsonil teha määratud jao plf. ja nende abide jaotus õppuste organiseerimise eeltööde ajal.

4. Ratsaõppuste teostamiseks koondada üksuste ratsakomandod ühte rühma. Koondatud ratsarühma plf. laagris määran plf. A. Dehni, jagude

peakikututeks alalised t-dode plf. ja nende abid.

5. Raasiku komp. side t-do ja Keila sidek-dost 8 meetst koondada ühte sidek-dosse, selle komando pealikufs ja instruktoriks määran r. Ipn. Prööm (Kodasoo), abiks W. Weelmann (Raasiku).

6. Side waatlejate õppuseid Iga komp. ja üks. rühma pealikul määrrata 2 meetst sidewaatlejate õppustele. Õppuste korraldaja malewa pealiku määramisel.

7. Röök pst. klp. "AT" meeskonnad (tegew- ja tagawara toimkonnad) koondada ühte komandosse. Pstl. klp. õppustele teostajaks instr. Itn. A. Jakobson.

8. Laskejuhatajate õppuseid. Igast üksusest määrrata laskejuhatajate õppustele 2 tublit laskejuhatajat. Laskejuhatajate õppuste teostajaks malewa pealiku korraldusel.

9. Klassifikatsed. Klassifikatsete kohtunikkudeks määran R. Kuuskmanni, J. Muru, M. Känd'i, kelle korraldusel wöiwad igast üksusest soovijad kontroll-laskmisi sooritada.

10. Pealikute mitteilmumise kohta on samad korraldused mis Rapla-Juuru laagrikawa plf. 13.

11. Õppetstarbeks koondatud komp. jaod moodustada sarnaselt, et fl. fl. jäälpidid oma üksuse alalise jao wöi rühma plf. juhatuse. Organiseerimine teostada A. Tohveril rühma- ja jao-pealikute kaasabil.

12. Spordiwoistlused. Samad korraldused, mis awaldatud Rapla-Juuru laagri kawas plf. 2 §§ 1—3.

13. Laagri öhtu meealahutused. Samad korraldused, mis Rapla-Juuru laagri kawas, wäljaarvatud orkestri kohta läiwb korraldus. (Waata Rapla-Juuru laagri kawa plf. 16.).

14. Laagrist osavõtmine. (Waata Rapla-Juuru laagrikawaplt. 17.)

15. Kaasa vodeta warustus, õppewahendid, abinöud jne. ning nende kohale toimetamine ja riitetus — samad korraldused, mis Rapla-Juuru laagri kawas tähendatud plf. 18 — 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10 ja plf. 19. all.

16. Laagrisse sõitmine.

a) laagrisse, õppustele ja klassifikatsetele määratud pealikutel ja Kolga jaosk. wälja sõita 16. juunil öhtuse omnibusidega, weoautoga ehk ratsateli, õppeplatfidega ja ülesannetega tutuwunemiseks ja juhtnööride saamiseks õppuste ja laekmiste teostamiseks laagri

päewil. Pealikutel tuleb Kahala spor-diplatfil kohal olla 16. juun. kell 19.00.

b) kõigil teistel kaitseütlustel, Jõelehtme ja Raasiku jaosk. laagrisse sõita weoautodel ehk omnibusidele nii, et Kahalase jõuals 17. juun. kell 09.00. Sõit üksuste tulul. Kui üksusel omal summe pole, annab osaliselt toetu malewa staap. Üksuste pealikutel eriliselt hoolt kanda sõiduwahendite murivetsemise eest ja teatada meestele aeg-sasti wäljassöödu aeg ja kogumise koht.

17. Teadaande: laagrisse joudmisel samad, mis Rapla-Juuru laagri kawas plf. 21.

18. Toidustamine. Üldkorraldaja pr. Elbing. Einelaua korraldab Raasiku jaosk.; toitlustab Jõelehtme jaosk.; hommiku- ja öhtueine walmistab Kolga jaosk.

Toituvalmistada:

Reedel 16. juun. kell 21.00 öht. pealik.

Laup. 17. " " 08.00 homm.

" " " 12.00 loun. kõigil.

" " " 18.00 öht. kõigile

Pühap. 10. juun. " 06.00 hom.

" " 12.00 lounas.

19. Tegewuskaawa:

1. Laupäewal 17. juunil.

Kell 09.00 — kogunemine laagriplatfile; tella 09.00—10.00 telkide sissewölmisse ja eeltööd õppetööks ja tegewusels. Kell 10.00—10.30 laagri awamine. Kell 10.30—12.30 õppused. Kell 12.30—14.00 lounasöök. Kell 14.00—18.00 õppused. Kell 18.00—19.00 öhtueine ja ettewalmist. Laagri wöissi ja pidustusteks. Kell 19.00—21.30 wöissi-lused. Kell 21.30—22.00 öhtune eha ja lipu mahalasmine. Kell 22.00—24.00 laagri öhtu ja meelahutused. Kell 24.00 õine rahu ja puhkus.

2) Pühapäewal, 18. juunil.

Kell 05.30—07.00 ülestõusmine, pesemine, laagri korraldamine ja hommikueine. Kell 07.00—07.30 õppusteks ettewalmistamine. Kell 07.30—08.00 lipu ülestõmbamine ja korraldused pääteratöö tegewuse kohta. Kell 08.00—12.00 õppused. Kell 12.00—13.00 lounasöök. 13.00—15.00 auhindade wäljaandmine ja laagri lõpetamine. Kell 15.00 laagri toristamine.

Oppused teostatakse laskurüksustele, noormalewastele, ratsaüksustele, sidemeestele, sidewaatlejatele, püstol-klp. meeskondadele — Rapla laagri kohta awaldatud kawa järele, samuti laagri wöisslused ja laagri öhtu.

(R. Saar)
major, Harju malewapealik.

Keila ja Kloostri malevkondade sõwilcager 1. ja 2. juulil s. a. Paldiskis.

1. Laagri ehituse, õppe-, spordiplatside ja laskeradade kordaseadmise eel tööde juhtimise panen malewa instr. ltn. A. Jakobsoni peale, kelle täsususse määrata Paldiski komp. pealitul 10 meest 30. juunil kell 10.00.

Määratud laitseliitlastel kaasa wöta igal ühel kirves ja labidas ning wiie mehe peale saag ja tangid.

2. Laagri pealikuks olen mina, abi kpt. B. Sepling ja lipn. E. Kulus.

Sisekorra pealikuks 1. juulil W. Bolman, abi B. Grosthal; 2. juulil T. Liiwak, abi J. Mantoff.

Sidepealikuks Kutsar.

Majan dus pealikuks W. Sarmo, abi H. Pikkow.

Sanitaarpeal. Dr. Greenberg, abi 2 samar. Vihterpalu jsk. ja 2 samar. Kloostri jsk.

Spordipealikuks E. Leinbock.

Propaganda peal. E. Kausman.

3. Õppela. Õppepealikuks kapt. H. Dunkel, abi malewa instruktorid.

Oppustel läbi viimiseks koondada:

1) Laskurüksuste laitseliitlased ja noored, kes ei wöta osa lastejuhatajate ja eriüksuste õppustest ühte lasturkompanisse.

Koondatud lasturkompani pealikuks määrän lipn. A. Viit'i, abi kpt. H. Reinwald'i; I rühma plf. lipn. J. Kässbergi, abi kpt. R. Esko; II rühma plf. lipn. W. Ülenõmme, abi kpt. A. Inglandi (Paldiski komp.); noorte rühma plf. aspir. w. a. o. E. Tärg'i, abi kpt. M. Möttus (Keila komp.).

Iaopealikud ja abid: A. Truman, A. Lipp, A. Ingeland (Paldiski kompanist), H. Karas (Keila komp.), H. Hausman, J. Balder, H. Kiwiner, J. Koosman, J. Meller (Harju-Risti komp.), J. Jõesberg, T. Kübar (Vihterpalu üks. r.), J. Targama, J. Erit (Röwa üks. r.).

Kapten H. Dunkelil teha määratud jao pealikute ja nende abide jaotus õppuste organiseerimise eeltööde ajal.

2) Keila si de k - do õppuste korraldajaks sidet - do plf. A. Jöewält, instruktoriks w. a. o. Herman.

3) Gaa si k - do õppuste korraldajaks malewa gaasikaitse plf. n. ltn. A. Tols, abi k - do plf. J. Kulp.

4) K. klp. k - de õppuste korraldajaks k - do plf. L. Meier, instruktor — malewapealiku määramisel.

5) K ö i k p ü s t o l k l p. meeskonnad (tegew- ja tagawara toimkonnad) koondada ühte k - dosse. Õppuste korraldajaks ltn. A. Jakobson.

6) Laskejuhatajate õppused. Igast üksusest määrata laskejuhatajate õppustele 2 tublit lastejuhatajat. Laskejuhatajate õppuste korraldaja n. ltn. A. Kerjan.

7) Klassifitosed ja Lahing - lastmised kpt. H. Dunkeli korraldusel.

Määratud pealikute mitteilmumise kohta jäab korraldus sama, mis Rapla-Juuru laagri kava plf. 13.

4. Spordivõistlusel. 1) Wörkpalli wöistlusel vääksse läbi wörkpalli wöistlusmääruste kohaselt; köiewedu - kaitseliidu wöistlusmääruste kohaselt.

2) Osawõtmine — wörkpallis igast üksusest üks meeskond; köieweos — üksusest üks meeskond (6+1 warumees).

5. Laagri õhtumeelalatuused — samad korraldused, mis Rapla-Juuru laagri kavas, wäljaarvatud orkestri kohta käiw korraldus (Rapla-Juuru laagri kava plf. 12).

6. Laagrist osawõtmine — waata Rapla-Juuru laagri kava p. 17.

7. Kaasawõtarv warustus, õppewahend ja riuetus waata Rapla-Juuru laagrikava plf. 18 — 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10 ja plf. 19.

7. Laagrisse sõitmine raudteel — waata Rapla-Juuru laagri kava plf. 20. 1. juulist sõita rongiga, mis wäljub Tallinnast kell 07.40, Keilaist 08.40. Maanteed ehet merd mööda sünib sõit isiklikul ehet üksuse tulul,

kui üksusel omal summe pole, annab malewa staap osalist toetust. Pealikutel hoolt kanda sõiduvahendite muretsemise eest ja teatada meestele aegsasti kogumise koht ja wäljasöödu aeg.

Laagrisse ja õppustele määratud pealikutel kohale sõita 30. juunil kella 21.00 õppeplatside ja ülesannetega tutwunesmiseks ning juhtnööride saamiseks õppuste teostamisels laagri päewil.

8. Toidustamine. Üldkorraldaja prl. Meindorf, toidustamine — Harju-Risti jsk. toit walmistada 1. juulil kell 12.30 lõunaõökl. 2. juulil kell 12.00 lõunaõökl.

Saue jsk. walmistada 30. juunil kell 22.00 teewesi 30 mehere. 1. juulil kell 08.00 kohvi 30 mehere.

1. juulil kell 18.00 teewesi. 2. juulil kella 06.00 kohvi. Einelaua korraldaja Paldiski jsk.

9. Tegewuskawa.

1) Laupäeval, 1. juulil: kell 09.00 — fogumine laagri platfile, kell 09.00—10.00 — telfide sisewõtmine ja eeltööd õppetööks ja tegewuseks, kell 10.00—12.30 — õppused, kell 12.30—14.00 — lõunawahaeag, kell 14.00—18.00 — õppused, kell 18.00—19.00 õhtueine ja ettewalmistamine laagri wöistlusteks ja pidustusteks, kell 19.00—21.30 — wöistlus, kell 21.30—22.00 — õhtune eha.

Pühapäeval, 2. juulil: kell 05.30—07.00 — ülestõusmine, pefsemine, laagri korraldamine ja hommikune, 07.00—07.30 — õppusteks ettewalmistamine, kell 07.00—08.00 — lipu ülestõmbamine ja korraldused pae- watöö tegewuse kohta, kell 08.00—12.00 — õppused, kell 12.00—13.00 — lõunaõökl, kell 13.00—14.00 — auhindade wäljaandmine ja laagri lõpetamine.

Õppused teostatakse: lasturüksustele, noormalewlastele, side-meeskonnale, sidewaattlejatele, gaasi k - d. r. klp. meeskonnale ja püstolkklp. meeskonnale surviagarite üldkava — "Harjulane" nr. 3 kohaselt.

(R. Saar)
major, Harju malewapealik.

Nissi malevkonna suwilaager 1. ja 2. juulil s. a. Warbola linnamäel.

L a a g r i p e a l i k : Nissi mlvk. plf. n.-ltn. H. Kalda, abi R. Kunst.

S i s e k o r r a p l f.: J. Lehtmann, abi R. Paltsew.

H ö p p e p l f.: ltn. A. Wälja.

S p o r d i p l f.: O. Kuulep, abi Järlet.

M a j a n d u s p l f.: J. Treumann, abi A. Kiisa.

S a n i t a r p l f.: dr. E. Dalton, 1 samar. Laitse ja 1 Kernu jaosk.

S i d e p l f.: E. Meresmaa.

L a a g r i s t o s a w ö t m i n e.

Osawöita fögil mlvk. allüksustel wähemalt 60% koosseisust.

R i e t u s.

Laagrisse tulla wormis, kellel see aga puudub, siis wähemalt käesidemega.

L a a g r i s s e k a a s a w ö t t a.

Supikauss, supilusikas, teekruus, käterätt, seep ja tekk — wiimane wöib olla ka kahe mehe peale.

K o h a l e t u l e k.

Kohaletulek allüksuste korraldusel nii, et mehed laagriplatfil kohal oleksid 1. juulil kell 10.00. Sõit raudteel tasuta malewa staabist wäljaantud sõiduliitriga.

T e a d a a n d e d.

I

Awaldan teadmiseks kaitseliidu ülema whk. 22. apr. s. a. nr. 315.

Wabadussõja mälestamise komitee on kawatsus korraldada ülemaalselt korjandusi (karbikorjandused ja korjanduslehtedega korjandused), eesmärgiga suurendada komitee kapitali Wabadussõjo üleriikliku mälestusmärgi püstamiseks Tallinnas. Korjanduste korraldamiseks kohadel kawatsetakse ellu kutsuda wastavad komiteed.

Häsen maleware ja naiskodukaitsel wöimailusteste piirides häitähtlikut kaasa aidata korjanduste läbiwümisel kui kaiseliit kohadel sellest kutsutakse osa wötmaga.

II

Awaldan teadmiseks ja täitmiseks peastaabi whk. 22. apr. s. a. nr. 482.

"Palun malewaid hiljemalt 1. juuni s. a. peastaapi saata kõik ümberpuurimata jaapani wp., karabiinerid ja jaapani wp. Lahing- ja õppepadrunid ning festad.

Peastaapi saatmisele kuuluwad ka need jaapani wintpüsfil, karabiinerid ja Lahingpadrunid, mis malewal arwele wötmata, üle arwu olemas.

L a s k e w ö i s t l u s e d.

Laagris saawad läbiwiidud mlvk. laskemeisterwöistlused — "Harjulane" nr. 4 kohaselt.

K e r g e j ö u s t. w ö i s t l u s e d.

Meeskondade wahelised: a) patrulljalgratta sõit Ruunawerest — Pölli a. Patr. kooss. 4 meest; b) teatejoooks 4×1000 mtr.; c) wörkpall; d) köiewedu.

K o l m e w ö i s t l.

Wisked ja heited: ketas, kuul, oda.

Hüpped: laugus, förgus, kolmit.

Jookhud: 100 mtr., 400 mtr. ja 1500 mtr.

R a i s t e l e :

a) 60 mtr. jooks;

b) wörkpall.

A u h i n n a d.

Meeskonnaw. wöistlustel esimesele kohale — rändauhind, teisel diploom.

Kolmewöistlustel esimesele kohale individuaal-auhind, teisele kohale diploom.

Raistele: esimesele kohale individuaal-auhind, teisele diploom. Wörkpallis esimesele kohale rändauhind, teisele diploom.

L a a g r i p ä e w a k o r d.

1. juulil.

Reell 10.00—10.30	laagri awamine.
" 10.30—14.00	laskewöistlused.
" 14.00—15.30	louna
" 15.30—17.30	laskewöistlused.
" 17.30—20.00	patrull jalgratta sõit.
" 20.00—21.00	õhtusöök.
" 21.00—21.30	eha.

2. juulil.

06.30—08.00	ülestöusmine, pensemine ja hommikueine.
" 08.00—11.00	öppused.
" 11.00—14.00	kergejöust. wöistlused Pollis.
" 14.00—15.00	louna.
" 15.00—16.00	auhindade wäljaandmine ja laagri lopp.

Toidustamine: üldkorraldaja pr. Kutser, einelaund — Laitse jsl. toidustamine Riisepere jaoskond — tee kohvi Kernu jaoskond.

R. Saar
major, Harju malewapealit.

Gelöeldud tähtajaks wajab Arsenal püsse ümberpuurimiseks ja samaks ajaks awaneb peastaabiloodne juhus jaapani Lahingpadruneid ja festi realiseerida.

Selletõttu palun tingimata püsside ja laskemoona peastaapi saatmise tähtaajaast kinni pidada."

Palun allüksuse jaapani püssid ja Lahinglaskeemoon ning festad malewa staapi saata, hiljemalt 28. maiks s. a.

III.

Malewa staabi laudu on wöimalik tellida joosukinge (naelkingad), hinnaga Kr. 6 50 paar.

IV.

Raitjeliitlaste tarwete lattu on sisestatud telefon Tallinna linna keskjaama laudu nr. 468-12.

V.

Awaldan teadmiseks ja täitmiseks kaitseliidu peastaabi whk. 24. mail s. a. nr. 354:

Kuna juba ette on näha, et ka eeltelewatalwel talwel tööpuuriduse pehmendamiseks tulev awalikke töid korraldada, palun Teid awalikkude tööde korraldamise juhtnööride (R.T. 97 — 1930. a.)

§ 2 kohaselt esitada hiljemalt 1. juuliks l. a. Teie poolt eelseisval talwel töötatöölistega teha kawatsetawate tööde kawad. Tööde kawades palun tingimata äratahendada kõik awalikkude tööde korraldamise juhtnööride § 3-das ettenähtud andmed.

Selgituseks lijan juure, et tööde kawasse tuloksid wöttä need tööd, mis fogukonnale üldkasulikud ja wajalikud ning produktiivse iseloomu omawad.

Täitmine ja kawade esitamiseks malewa staabile, hiljemalt 15. juuniks s. a.

VI.

Paldiskis korraldab Peastaap laskurite laagri 26—28. mail ja 30. mail — 11. juun. Palun kõiki üksuste pealkuid selle eest hoolt kanda, et neisse laagrisse igast üksusest laskejuhatajad wäljasaadetud ringkirja kohaselt osa wötsaks.

VII.

Arusaamatussi on tekitanud ratsakondode wörmil küsimus — nimelt mütsi ja pükste wärw. Teatan, et ratsameestel mütsi pöhi ja pükcid on sinist (mitte punast) wärwi.

VIII.

Malewa staabi laudu on wöimalik

osta kollaseid poolsaapaaid ja säärsaa-paid hinnaga: säärsapad Kr. 10.00 ja poolsaapad Kr. 9.50. Nimetatud saapad on kõlblikud ja vastupidavad töödel ja õppustel (kaitsewae mudel). Soovijaid palun sellest teatada ma-lewa staapi. Proowid malewa staabis näha.

IX.

Awalban teadmiseks ja täitmiseks kaitseliidu peastaabi ringkirja 6.IV.s.a. nr. 293.

Senini on „Kaitse Kodu“ toonud kaitseliidu ellu, tema organisatsioonis ja töökorraldusse puutuwatest küsimustest artikleid peamiselt kaitseliidu peastaabi ehl tema ligemasse ringpiiri luuluwatelt autoritelt. Kaugemalt pole wöimalik olnud tuua mõtteawaldusi, kuna malewad wäga wähe lohtadelt kaastööd hankinud ja saanud. Milles siin wiga — selle jäätame sõnkokal arutlemata. Tösi on aga, et nõudmisi kaitseliitu endasse puutuwate küsimuste walgustamise järele on.

Igapäewases tegewuses põrkame sageli küsimustele, mille lahendust ot-sida tuleb. Antud juhu kohta lahendataks see ju käll, aga veel parem on, kui lahendamise viis ei jäeks waid ainult selle pealiku wöi üksuse teada-kus ta esile kerkis. Asja ka-su silmas pidades peaks sarnaseid leersölm lahen-dama kõikide teadmisel ja siin onoodne juhus seda refereerida „Kaitse Kodu“ weergudel.

Varsti ilmuwad kaitseliidu kodukord ja majapidamise kord. Sellega ühen-duses on arwatawasti soowe ja töuseb kohtadel mitmeti arwamisi. Sellepärast tahab „Kaitse Kodu!“ nende kordade kaitseliidus elluviinisel pakkuda selgi-tawai artikleid watielisi esile kutsu-wate küsimuste kohta. Ja küsimusi wiisi juba töuseb.

Märgin siin waid mõned näiteks: majandus-administratiivüksuse organi-seerimine; laskesuhatoja gruvi organi-seerimine; instruktori koht kaitseliidus; tema ülesanded ja wahekorrad; eriala pealkud; malew ja kaitseliidu eriorga-nisatsioonid; põhi- ja eriüksused; kaitse-liidu majapidamine; wormiriitetus; was-tastiklune suhtumine ja terwitamine; organisatsioonidewaheline koostöö jne.

Need ja palju teisi teemi loofsid elewust ja kutsuksid esile sõelumist, mis lasets leida otstarbekama ja sobiwama lahenduse ja kesktee antud küsimusele. Sellepärast on tarvilik, et Teie isiklikult wöi Teile ligidalseiswad ehl Teie piir-Lonnas leiduvad wöimelised isikud wötafsid huwiga osa „Kaitse Kodu!“

kaastöölisenä. Kaastöö arwataksse igal juhul tasu alla.

Lüinud aastal seadis toimetus fisse kaitseliidu nurga „Kaitseliidu töö ja elu“ nime all, kus toodud lühiteateid ja pilte kaitseliidu elustolus. Esialgu saatid malewad selle jaoks materjale, kuid hiljem, ei tea mis põhjustel, on see ära jäänud ja sellega toimetus sunnitud olnud wäga mitmest numbrist selle osa wälsja jätmä. See nurk tema asutamisel pidi täitma kaitseliidu kroonika osa, milles peegelduma pidid kõik tähtsamad sündmused, mis üle terwe maa kaitseliidu alal aset leidnud mõö-dunud kahe nädala jookkul. Kaitseliidu ülem leiab, et see nurk tulevikus ilm-tingimata igas „Kaitse Kodu!“ numbris peab olema. Sellepärast tuleb igas malewas üks pealik wöi instruktor ra-kendada ametisse, kes selleks tarvilikud lühiteated ja pildimaterjali kõrku korjaks ja õigeaegselt toimetusele ära saadaks. Kaastöö peaks olema kohal kuu efi-mese numbri jaoks hiljemalt 5-daks kuupäewaks ja teise numbri jaoks hil-jemalt 20-daks kuupäewaks.

Et jäädwustada kaitseliidu filma-paistwamate tegelaste tööd ja tegewust kaitseliidus, palun tulevikus filmas pidada kohapealsete kaitseliidu pere liikmete ehl kaitseliidule heatahtlikult ja abistuwalt suhtuwate awaliku tege-laste tähtpäewi (sünnpäewad, juubelid jne.) ja saata toimetusele nende pää-wapilte ühes lühidase kaaskirjutisega.

Wastu tulles lugejate soowidele, awab „Kaitse Kodu!“ järgmisest numbrist küsimuste nurga jookswate küsi-muste wastamiseks.

Palun mitte keelduda asja kohtadel nii korraldamast, et Teie malewa elu tarvilikul määral ja soowidekohaselt „Kaitse Kodu!“ weergudel peegelduks. Ühtlaasi palun edasi saata toimetusele kõik Teieni ulatuwad soowid „Kaitse Kodu!“ kohta.

R. Saar,
major, Harju malewapealit.

Öppeala.

Wanema instruktori öppepiirkond.

Kontrollaasmiseid.

Rae komp. — foguda komp. las-kerajale 11. juunil, fell 12.00.

Mõigu üks. r. — foguda laskerajale 18. juunil, fell 11.00.

Kuusalu instruktori öppepiirkond.

Ne hatu komp. — foguda Uue-küla laskerajale 11. juunil, fell 11.00 ja Randwere laskerajale 18. juunil, fell 11.00.

Kuusalu m lk. sawilaager 17. ja 18. juunil erikawa.

Kose m lk. sawilaager 17. ja 18. juunil Kose alevis erikawa järele. Laagris korraldataksse üksustele soowi korral kontrollaskmisi.

R. Saar,
major, Harju malewapealit.

Rehalise kasvatuse ala.

Sporditursused.

9., 10. ja 11. juunil (reedel, laupäe-wal ja pühapäeval) s. a. korraldataks Kohilas kehalise kasvatuse ala juhti-dele kursused. Algus 9. juunil fell 11.00, lõpp 11. juunil fell 16.00.

Kawas on: wöimlemine, kerge-joustik, mängud ja wahekohunikkude alad. Õppejõududeks kursustel hra Klumberg ja A. Kukk.

Sõitraudtee ja toit, wälja-arvatud leib, mida tuleb igal osavööt-jal 3 päewa jaoks kaasa wöötta (saab ka osta einelauast) t a s u t a .

Kaasa wöötta tuleb: tekk, lina (telkide ehitamiseks), käteratt, seep, spor-didress, kingad ja spordimääruised.

Igal kompani- ja üksiku rühmägeali-ful määratu sporditursustele 1—2 kait-seliitlast, kes tegelikult kohapeal spordi-ala juhiwad ja tegelikud sportlased on (spordipealik, abi, juhatuse liikmed ehl tegevospurtlased).

Tasuta sõidupiletid raud-teel saadab wälja malewa st a p n ö u d m i s e p e a l e .

Wälja tuleb sõita spordi-urustele:

a) Tapa-Tallinna liinil — rongiga, mis wäljub Tapalt fell 04.20 ja jõuab Tallinna fell 07.30. Ümberistumine kitsarööpalise rongile, mis wäljub Tallinna-Sadama jaamaast fell 08.15 ja Tallinna-Wäike jaamaast — 08.47.

b) Paldiski-Tallinna liinil — rongiga, mis wäljub Paldiskist fell 05.15 ja jõuab Tallinna fell 07.10. Ümber-istumine kitsarööpalise rongile, mis wäl-jub Tallinna-Sadama jaamaast fell 08.15 ja Tallinn-Wäike jaamaast — 08.47.

c) Haapsalu-Tallinna liinil, rongiga, mis wäljub Haapsalus fell 05.35 ja jõuab Nõmmele fell 08.02. Ümberis-tumine kitsarööpalise rongile Liiva ja-a-mas (tuleb Nõmmel maha tulla) ja Liiva jaama minna rongile, mis wäl-jub fell 09.01.

d) Türi poole sõitjail tuleb sõita ron-giga, mis wäljub Türlt fell 02.50 ja jõuab Kohila fell 05.44. —

R. Saar,
major,
Harju malewapealit

Tükk täsedat tööd.

22. ja 23. aprillil möödusid üleriiklised raskejõustiku wöistlused, mille korraldajaks oli Harju malew. Wöistlusekohaks oli Keila ja sinna kogunesid üle riigi kokku tugewamad ja paremad kaitseütlased, et jõudu proowida ja näidata, kui palju nende kodused malewad raskejõustiku alal tegutsenud on.

Kaalumisel, mis hoolstas kohunikkude walwe all läbi viidi, paistis filmal hulk hästi hoolitsetud ja treeneritud lehi, milles järel dada wöime, et kõik tulnud raskejõustiklased ei olnud mitte juhuslikult tugewad mehed, olid vaid oma jõu ja osavuse hoolsa treeninguga wöistlustasemele töusnud. Hea mulje jätsid endist Harjulased, nii esimese kui ka lehaliste wöimete poolt, milles järel dada wöime, et Harju malewa raskejõustiku juhid ja sportlasted ise hoolsa ja hea töö ärateinud on ja loodame, et malewa warsti igal spordi alal nii suguse hästi treenitud ja distsiplineeritud sportlaste gruupi suudab välja panna.

Kaalumisel ilmnes, et mõned wöistlejad omast wöistluskaalust pisut raskemad olid, kuid see mehi ei lohutanud, püüti nii ühel kui teisel viisil sellest üleliigsest natusest wabaneda. Nii kaotas noor Eesti meister Harjulane Rasmann oma ühekilolise liigraskuse joostmisse abil ja peale ühetunnilist joostu mööda Keila tänavaid, oli mees omas õiges wöistluskaalus. Hoopis teisiti toimis malewane Ehrlich, kes 100 gr. wöistluskaalust raskem oli. Ta lihtsalt sülitas pooltundi ja õige kaal oligi läes.

Köwa ja pinewa wöistluse alguses paistis kohe filmal, et suurem heitlus tuleb tartlaste ja harjulaste wahel.

Esimene päew lõpeb kella 2 ajal öösse. Teine päew algab hommikul töstmise ja maadlusega ning terve päew möödub köwa konkurentsi all; õhtuks, umbes kella 10 ajal on viimane paar matil.

Kaitseliidu peastaabi esindajana Lionel Balder peab sportlastele ja saalitääie rähwale sütitava köne, major Saar omalt poolt täanab soojalt külalisti, kohunikkide ja wöistlejaid.

Wöistluse lõpul oli wöitjate kroonimine loorberi pärjaga, mis meil esmakordne oli ja mis mõnelegi liigse uudisenä paistis. Siiski haaras see paljusid pealtvaatajaid ja noori wöistlejaid kaasa ning kuulsin kuidas minu förval keegi ütles: — „Ka mina tahaksin omale kord nii sugust pärge“. Kõigile wöitjatele annetati iisiklike auhindu

ja nobedad Keila naiskodukaitse läkefused kinnitustid neile roose rinda.

Suure kõduuvalduse kutsus esile harjulaste maadluses wöitjateks kultutamine. Rändauhinna wöttis wastu malewapealik ja tema silmist paistis töötus, et mis kord oleme wöitnud seda kaitseme ka ausalt.

Tüüp töö on tehtud ja selle fauni töö tasuks wöib südamlikult fütt suurda meie raskespordi juhile h-ra Artur Kukkeli. Nügime Keilas kuidas, tema askeldas ja oma mehi hingega kaasa aitas ning tema töö on kõdu wäärt.

Suurelt aitas kaasa wöistluse läbiwiimisel Keila spordipealik h-ra Leinbock, olles igal pool abiks ja nõuandjaks.

Harju malewa wöistluse ja esindasid oma malewat kõduwäärselt. Ülespidamine oli korralik ja wöistluse tahe ei jätnud midagi soovida.

Algajate seas paistis filmal kõrbeskaalus wennad Siimbachid, rõõmsate nägudega meeldiwad poissid ja lõpuks, kui wennad ise paarina kokku läksid, wöitis muidugi wanem wend Johannes, tulles 3 kohale. Sulgkaalus tulid Kasper 2 ja Grünthal 4 koha peale, funa kergeskaalus Laadoga 3 jäi.

Kergekeskaalus paistis teiste seafilma oma jõu poolest harjulane Lillemann, ja oli loota meistri tiitlit, kuid korraka tösta ja maadelda on ikka raske ja mees pidi 3 kohaga leppima. Tulevikus loodame temalt maadluses esikohtadele tulemist. Samuti on lootustandew mees Toom, kes kindel kandidaat meistrikohale oli, kuid kuskus ise liigulgest wöttest seljali. Aga tulevikus wöib see mees üllatada. Poolraskes kaalus on lubaw mees Härgauk, kes tulevikus oma ürgjöuga nii mõnegi meistrile komistikuliviks.

Raskeskaalus tegi hea töö Kollo, kes ise meistriks tulles Tartu hüglase ja poissiga Lukini seljastas. Ka Erdelist wöime head maadlejat oodata.

Edasijöudnute seas oli publikumi pailapseks Fromholts. See mees ei karda kedagi, naerul näol murdis ta wastaseid ja lõpuks oli meistri pärge tema oma. Samuti oli oma wastasdest üle sulgkaalu mees Rasmann, kuid lõpuks anti tööwööt Tartlase Tuksile.

Kergekaal oli jällegi harjulaste wöidukaal. Wöitjana omandas meistri-pärja Jussi, kes oma kena esinemisega poolehoiu on wöitnud. Samuti oli hea ja lubaw jõud Horner. Kergekeskaalus pidi Ehrlich 3 kohaga leppima, kuid temalt jäädme lootma! Keskkaalus oli juba piinlik waadata, kuidas Lõhmus oma wastaseid tuuseldas, meistri koht

oli selge esimesel päewal. Lõhmus on kindel harjulaste tulewikumees. Halbasti pidi minema poolrastekaalu wöitjal Fromannil, kuna kohunikkud oma arwestusega pidid wöidupärja Salama-maa mehele andma. Lõpuks sai aši siiski selgitatud ja meistri pärge oligi Fromanni peas.

Raskeskaalus jäi 3 kohale Grünler, kuid mees töötas järgmisel korral tulla wöitjaks ja tal on selleks eeldusi.

Töstmises esinesid harjulased nigelamalt, sest puudub harjutamiseks kang ja selle tagajärjel saawutused nõrgemad. Siiski nüitasid Riksa, Wunder, noor lubaw Kruus, Fromholts Lillemann, Wessendorff ja teised töstjad, et nad varsti esikohtadel oleks, kui ainult harjutuse abindud ja ruumid saadaval oleksid.

Loodame, et ka tulevikus Harju malewa alati wöidukas on, ja et malewa sportlasted tunagi ei wäsi oma malewa eest wöitlemisel.

Sest ilus esinemine ja kenad wöidud on paremad abindud malewa ühisels liitmisel. Ühiselt töötame ja tuli jõuame siis edasi!

Tuleme jällegi kokku ja kaitseme endi wärwe. Kord omundatud auhinnad tahavad kaitsemist, ja selleks jätkub meil jõudu. Me hingest naeratawad ja töötahelised ning wöidukad lihased tunnistasid seda. Arendame endid ja me koht on sportlaste peres kindlustatud, seniks sportlik käepigistus malewlastele, sportlastele.

A. Sork.
Malewa spordipealik.

Harju malewa spordiklubide asemiklubekogu koosolek.

Malewa spordiklubide asemiklubekogu koosolek peeti pühapäeval, 14. mail s. a., kell 10 hom. Malewa staabituruimides. Koos oli spordiklubide esindajaid 10. Koosoleku juhatajaks valiti malewapealik major R. Saar. Pääwakorras, mis sisaldas 4. punkti, oli huwitawamaks kõsimuseks tuleviku töökawa ja sportlaste suwilaager, mis lahatsetakse korraldada kõssolewal suvel 9.—11. juunini Kohilas. Peale selle otsustati pidada: malewa (mees- ja naiskondade) käspalli wöistlused 6. augustil, s. a. Pirital. Malewa pesapallivöistlused 27. aug. s. a. Harkus. Malewa kergejõustiku wöistlused 2. sept. s. a. Keilas.

Kompanid ja üksikrühmade spordiklubide juhatuste valimised otsustati läbi viia hiljemalt 1. juuliks s. a.

Malewa spordidressiks otsustati

wastu wöötta: must särk malewa wa-piga rinnal ja walged püksid.

Malewa spordiklubi juhatusse, mis koosneb 4 liikmest ja ühest kaitseleidu instruktorist malewapealiku määramisel, waliti: fl. fl. A. Noss, W. Kiwiberg, B. Baupmann ja E. Leinbach.

Instruktoritest malewapealiku poolt määritati n. leitnant R. Kerjan. Eesti Spordi Keskkliitu waliti esindajaks malewapealik major R. Saar ja malewa spordipealiku abi A. Kull. Kaitseleidu spordi keskkliubi asemiklubedekogusse waliti malewa spordipealik A. Sork ja Keila komp. spordipealik E. Leinboeck.

Allüksuste pealikute korraldused.

Ingliste kompani kaitseleitlastele.

Ingliste kompani laskeharjutused on laskerajal iga kuu viimasel pühapäeval laskejuhatajate juhatusest.

J. L i i w e r.
Kompani pealik.

Hageri kompani kaitseleitlastele.

Kompani meisterwööslised peetakse 28. mail s. a. Wäljavere laskerajal, algusega kell 09.00. Wööslisest wööivaldosa wöötta ainult klassilaskurid.

A. Karp,
Kompani pealik.

Kiiu kompani kaitseleitlastele.

Kompani omawahelised laskewööslised spordi püssi peale peetakse 6. juunil s. a. kompani laskerajal, alates hommikul kella 9-st.

Distsants 200 m. — 10-ringilise 200 meetri määrlehte 10 lasku ja 2 proomi. Laskmine on kolmest asendist. 5 lasku lämades käelt, 3 laju põlwelt ja 2 lasku püstsi.

J. Ita l,
Kompani pealik.

Kolga kompani kaitseleitlastele.

Awaldan kompani laskurkliubi tegevuse kava 1933. a. — laskurharjutused: 1. ja 21. mail, 6. juunil, 30. juulil, 13. augustil ja 3. septembril. 18. juunil eelwööslus. Kuusalu ühispanga poolt annetatud spordipüssi ja kolonel Siiri, major Morladti ja allohov. Jalakase rändrauhhindade — karika peale, 2. juunil laskewööslised nimetud auhindade peale. 17. septembril karikawöösluste üldharjutused. Wahelohutnikkudeks wööslustel J. Kalle, W. Priiman, A. Brandt.

L. O b e r g,
Kompani pealik.

Laitse kompani kaitseleitlastele.

Laitse kompani kaitseleitlastel ilmuda pühapäeval, 28. mail s. a. kell 09.00. Laitse asundusse spordiplatzi ehitustöödele.

Kompani järgmine laskeharjutus on 11. juunil s. a. algusega kell 14.00.

W. W i t t.
Kompani pealik

Rehatu kompani I rühmale.

1. rühma kaitseleitlastel ilmuda öppelaaskmistele 28. mail 1933. a. kell 11.00. „Tru“ laskerajale.

A. A s p e r.
Laskejuhataja.

Kuusalu malewkonna allüksustele.

Kompanide ja üks. rühmade meisterwööslised laskmises läbi viia, hiljemalt 1. juuliks s. a.

Malewkonna meisterwööslustega aja ja koha kohta teatan täiendawalt.

J. J l b a l.
Malewkonna pealik.

Naiskodukaitse ala.

Harju malewapealiku läskiri

Nr. 19.

Tallinnas, 22. mail, 1933. a.

§ 1.

Lugeva asutatuks naiskodukaitse Lohu jaoskond, arvates 18. apr. s. a.

O i e n d u s : lsh. nr. 210.

§ 2.

Kinnitan naiskodukaitse jaoskondade valitud juhatused ja rewisjonikomisjonid koosseisu:

1) Naisl. Lohu jaost. juhatus: esinaine f. t. E. Russmann ja juhatuse liikmed nkl. A. Aud, W. Treumund, J. Wunder ning A. Jögibert — kõik arvates 16. apr. s. a.

2) Naisl. Saue jaost. juh.: esinaine A. Lensemit, liikmed P. Sastot, E. Kiiswek, M. Töewälja ja sekretär H. Meenkof. Revisjonikomisjon: H. Herm, H. Narvaraja ja L. Dunkel — kõik arvates 2. apr. s. a.

3) Nsl. Nõhatu jsl. juhatus: esinaine A. Promm, esin. aset. A. Ploompuu, sekret. A. Lätte ja juh. liige L. Liwit, arvates 18. apr. s. a.

4) Nsl. Anija jsl. juh.: esin. L. We-silind, esin. aset. M. Heidmets, laekah. A. Einstein, ametita liige E. Loman-der, ja sekret. E. Johanson, arvates 2. apr. s. a.

5) Nsl. Vihterpalu jsl. juh.: esin. M. Loim, esin. aset. W. Liiv, sekret. E. Esko, sekret. aset. E. Graurok ja

laekahoidja G. Siniberg. Revisjonikomisjon: W. Sandvik, H. Särg ja J. Mantoff — kõik arvates 9. apr. s. a.

6) Nsl. Jõelehtme jsl. juh.: esin. E. Eplit, sekret. E. Saarmak ja juh. liikmed E. Gutmann, A. Kuuskmann ja M. Rooberg. Revisjonikomisjon: A. Maisa, A. Puusepp ja S. Sepp — kõik arvates 18. apr. s. a.

7) Nsl. Triigi jsl. juh.: esin. L. Klooren, laekahoidja M. Wolmersson, sekretär B. Niglasson, juh. liikm.: P. Nõmmela ja A. Lillewälja. Rew.-kom. H. Suurkast, O. Preisemann ja M. Laursson — kõik arvates 2. apr. s. a.

8) Nsl. Linnaümbriuse jsl. juhat.: esin. H. Johani, sekret. E. Otsmann, esin. aset. M. Ant, sekret. asetäitja G. Saar ja laekahoidja A. Saulep. Rew.-kom. E. Limberg, E. Rüütel ja S. Pullisaar — kõik arvates 21. apr. s. a.

9) Nsl. Järlepa jsl. juh.: esin. H. Toomi, sekretär E. Willig, juh. liikm.: E. Lints, E. Hammelmann ja E. Aud. Rew.-kom.: H. Rosenberg, E. Mölder ja M. Ende — kõik arvates 20. apr. s. a.

Nsl. Rae jsl. juh.: esin. E. Päew, sekret. M. Hio, uueks juh. liikmed Paltson. Rew.-kom.: L. Kraaw, M. Päew ja H. Malsroos — kõik arvates 18. apr. s. a.

11) Nsl. Peningi jsl. juh.: esin. M. Walp, esin. aset. E. Ungern-Sternberg, sekretär H. Lüübel, laekah. E. Reinap ja sekret. aset. A. Reinap. Rew.-kom.: A. Anni, S. Järss ja A. Südirätsep, kõik arvates 13. apr. s. a.

12) Nsl. Raiküla jsl. juh.: esin. M. Tamm, uus juh. liige M. Reimann. Rew.-kom.: L. Sagur, E. Kuusemets ja M. Pärdi — kõik arvates 26. apr. s. a.

13) Nsl. Kurna jsl. juh.: esin. A. Tapp, esin. aset. E. Papp, laekah. M. Meer, sekret. aset. O. Kingisepp, kõik arvates 18. apr. s. a.

14) Nsl. Aruküla jsl. juh.: esin. A. Dietenberg, sekret. S. Pert, juh. liikmed endised, arvates 23. apr. s. a.

15) Nsl. Rawila jsl. juh.: juhatuse koosseis endine. Rew.-kom. L. Müür, H. Adamson ja H. Kruusement, arvates 18. apr. s. a.

16) Nsl. Kehtna jsl. juh. esin. M. Arak, sekret. L. Ormesson, esin. aset. M. Greenberg, laekah. H. Kõiwi ja sekretäri aset. L. Soonberg. Rew.-kom. M. Kleemann, E. Kerdy ja J. Müür-sepp, kõik arvates 6. apr. s. a.

17) Nsl. Juuru jsl. juh.: esin. T. Laks, esin. aset. E. Koif, laekah. M. Blumberg, sekret. L. Tobias ja sekret. aset. S. Tutt. Rew.-kom.: Nassmann, Taurig ja S. Koif — kõik arvates 23. apr. s. a.

18) Nst. Waltu jst. juhat.: esinaine A. Käspert, sekret. A. Laiapea, wanuse järjekorras juhatusest wäljalangenuud H. Körtzini asemele J. Süüretõnno. New.-kom. E. Wattmann, W. Awesson ja A. Körtzini — föik arwates 9. apr. s. a.

19) Nst. Waiba jst. juh.: esin. L. Kornit, abi esin. M. Puussepp, sekret. L. Rekk, laekah. L. Walprett, sekret. aset. E. Liis. New.-kom.: M. Selks, A. Jussi ja H. Amtmann — föik arwates 21. maist s. a.

20) Nst. Rapla jst. juh.: esin. L. Parts, sekret. Kraaw, ja juhat. liikmed Timberg, Trankmann ja Tomson. New.-kom.: Erma, Kasebier ja Murru — föik arwates 9. apr. s. a.

21) Nst. Raasiku jst. juh.: esin. A. Elbing, juh. liige. A. Lass. New.-kom.: E. Karu, M. Bergmann ja Roop — föik arwates 2. apr. s. a.

22) Nst. Harku jst. juh.: esin. J. Multer, juhat. liikmed L. Jaakmann, L. Annus ja Andermann, sekret. A. Kruusmann. New.-kom.: E. Jaakmann, E. Nikko ja L. Luiga — föik arwates 2. apr. s. a.

23) Nst. Kuiwajõe jst. juh.: esin. L. Meetua, wanuse järjek. juh. laekunud M. Seppani asemele H. Jaanson. New.-kom.: P. Raudwere, L. Simon ja J. Jaanson — föik arwates 13. apr. s. a.

24) Nst. Kitu jst. juh.: esin. M. Koppel, sekret. M. Nõmberg, laekur A. Leht, esin. aset. G. Klippberg ja sekret. aset. J. Sögel. New.-kom. J. Prant, A. Kirsmann ja Steinberg — föik arwates 2. apr. s. a.

25) Nst. Harju-Risti jst. juh.: esin. H. Maritow, sekretär S. Asper, esin. aset. J. Käsberg, sekretäri aset. H. Schwan ja juh. liige E. Luik, föik arwates 9. apr. s. a.

26) Nst. Ingliste jst. juh.: esinaine A. Gross, uus juh. liige A. Lentsmann. New.-kom.: A. Tikenberg, L. Welberg ja J. Kuuselaos — föik arwates 2. apr. s. a.

27) Nst. Saku walla jst. juhatus: esinaine E. Marmor, sekret. A. Nurmberg, laekohoidja A. Triimann ja liikmeteks M. Sikk ning M. Laks, föik arwates 27. apr. s. a.

S 3.

Naisl. Harju ringkonda lugeda wästuwöetufs alljärgnewad kõdantud:

Waiba jst: Linda Korint, Magda Selks ja Linda Rekk — föik arwates 25. apr. s. a.

Anija jst: Linda Tomander, Ella Radak, Magda Püss ja Hilda Wikat — föik arwates 29. apr. s. a.

Raasiku jst: Anna Lass, Anette Roop ja Linda Pitea — föik arwates 15. apr. s. a.

Juuru jst: Linda Herberger, Alide Schults, Ida Trell, Leida Raspel, Salme Wäljaots ja Alide Gilmann — föik arwates 25. apr. s. a.

Harku jst: Elfride Jerwan, Elwine Jerwan ja Laine Mesküpp — föik arwates 3. maist s. a.

Rapla jst: Hella Trankmann — arwates 25. apr. s. a.

Peningi jst: Elfr. Reinap, Salme Järs, Anna Siidirätsep, Anna Anni, Leida Kala, Helene Lütbeck — föik arwates 25. apr. s. a.

Lohu jst: Wanda Treumund, Erna Rusmann, Rosalie Jögibert, Alma Jögibert, Alide Oud, Lidia Alamsepp, Leida Leht, Salme Wunder — föik arwates 28. apr. s. a.

Kernu jst: Liisa Prantsa, Rosalie Traublum ja Emilie Puum — föik arwates 27. apr. s. a.

Paldiski jst: Klaara Shtokeby ja Helmi ilienbergi — mõlemad arwates 3. maist s. a.

Harju-Risti jst: Helmi Schwan, Hilda Lilleberg ja Julie Käsberg — föik arwates 6. maist s. a.

Saku walla jst: Armande Nurmberg, Erika Reisberg, Helga Tuller, Emilie Nahkur, Linda Marmor, Elma Altof ja Anni Wäli — föik arwates 3. maist s. a.

Linnaümburuse jst: Helene Johani, arwates 9. weebr. s. a., ja Elise Rüütel — arwates 29. apr. s. a.

S 4.

Eriigi jaoskonna liige Mathilde Krass lugeda jaoskonda wastuwöetufs 10. aprill 1928. a. mitte 10. märts. s. a.

Öiendus: lk. nr. 12 — 1933. a.

S 5:

Abielunud ja uueks perekonnanimeks omastid:

Harju jst. liige Hilda Järwan — uueks perek.-nimeks „Laus“. Kohila jst. liige Magda Kase — uueks per.-nimiks „Kont“. Paldiski jst. liige Olga Wiismann — uueks per.-nimiks „Nessel“. Kaitse jst. liige Alide Küller uueks perek.-nimeks „Loikant“.

Nimetatud muudatused sissekandasoowiawalduslehtedele ja nimekirjadesse.

Öiendus: lk. nr. 224.

S 6.

Naisl. Harju ringkonnast lugeda lahkuuufs alljärgnewad kõdanikud:

Paldiski jst: Helmi Meister, arwates 1. apr. 1933. a., ja Selda Puiström arwates 20. apr. s. a. — mõlemad elukoha muutmise töltu.

Kohila jst: Wilhelmine Alawer, elukoha muutmise töltu — arwates 11. apr. s. a.

Harku jst: Leida Tamberg — elukoha muutmise töltu — arwates 25. apr. s. a.

Laitse jst: Liine Simson, arwates 1. jaan. s. a. — omal soowil.

Saku walla jst: Abette Wei ja Aliide Eesmann — mõlemad omal soowil, arwates 1. maist s. a.

Kurna jst: Lei da Uuswaldt — elukoha muutmise töltu, arwates 1. apr. s. a.

Rawla jst: Elfriede Jöffert ja Aino Greenberg — mõlemad omal soowil, arwates 15. apr. s. a.

Rae jst: Marta Ülinõmm — elukoha muutmise töltu, arwat. 5. maist s. a.

Waiba jst: Olga Kristel, Aliide Korint ja Leida Sepp — föik omal soowil, arwates 19. apr. s. a., ning Rosalie Asweldt — elukoha muutmise töltu, arwates 19. apr. s. a.

Naiküla jst: Magda Liits ja Liisi Liitso — mõlemad elukoha muutmise töltu, arwates 27. apr. s. a.

Kaasiku jst: Helmi Kuurberg — omal soowil, arwates 27. apr. s. a.

Peningi jst: Wilhelmine Alas — omal soowil, arwates 1. apr. s. a.

Rapla jst: Linda Pääsuke — elukoha muutmise töltu, arwates 1. okt. 1932. a.

K. Saar,
major, Harju malevapealit.

Jaoskondvde esinaistele.

Kuna ringkonna kogu loosolekult puudus hulk jaoskondi, siis teen teatawats ringkonna kogu otsused:

1) Otsustati wöötta laagrite töökawasse samariitkordamiskursus, massitoitlustamine ja wälkõöfidega lätiimine, terwiswööimlemine, naiskodufaitse ülesannete selgitamine ja kord, kuna need küsimused föik wäga tähtsad naiskodufaitstaile, siis loodan rohkearwulist osawöttu laagritest.

2) Otsustati 1. apr. 1933. a. ära jätta jaoskondadelt ringkonna heaks wöetaw 15% maks, kuna jaoskonnad wötsid oma kanda kohustusi ringkonale sissetulekute hankimiseks. Jaoskondi, kellel õiendamata eelmise aasta sissetulekutelt 15% maks, palun seda peatsetelt ringkonnale ära saata.

3) Ringkonna kogu otsustas teha kohusels igale jaoskonnale müüa Kaitseliidu Keskjuhatuse loteriipileteid (1 kr.) iga liikme kohta wähemalt üks ja esinaisele 5. Niisamuti otsustati osawöttta loterii-allegrii piletit müügist á 10 s. Pileteid palun wöötta malewa staabist jaoskonna arwel.

4) Ringkonna loterii-allegriiks otsustati annetada iga jaoskonna poolet wähemalt 2 suuremat läsitööd, millised palun ära saata hiljemalt 1. juuliks.

Ringkonnakogu koosolekul leiti, et on täiesti lubamatu kord, kus osa jaoskondi oma kohustused täitmata jätabad, seepärast palun jaoskonna esinaisi wöita kolku kogu joud, et jaoskonnad tuleks toime oma peale wöetawate kohustustega.

M. Woore,
Ringl. esinaine.

J. Müürisepp,
sekretär.

Alwaldan teadmiseks naiskodukaitse keskjuhatuse ringkirja 11. maist s. a. nr. 533:

1) Naiskodukaitse suwelaager peetakse 12. juunil — 16. juunini s. a. Täpal Kaitsewää soomusrongide rügemendi mõisas.

Kogumine ühisele öhtusöögile on 12. juunil, esmaspäewa öhtul. Kursusteks ühes ülespidamisega on kr. 3. — isikult.

Kursustest osawöötjatel tuleb järgmised asjad kaasa wöötta: tühi aluskott, padi, tekk, 2 woodilina, 1 walge woodilina päewa latteks, silmarätt 2 läögirätte, tööpöll, pearätt ja wormiriitet. Söögi- ja joogiriistad on kohapeal olemas ja ei tarvitse neid kaasa wöötta.

Osawöötjate arv tuleb keskjuhatusele teada anda 31. maiks s. a.

Ülesandmise juures tuleb sellega arvestada, et ülesantud isikute eest tuleb ringkonnal á 3 kr. maksta ka sel juhul, kui ülesantud isikud kursustele ei ilmu, ehk ainult üksikud pääwad neist osa wöötawad.

2) Kursuste ajal korraldatakse naiskodukaitse ringl. läsitööde näitus, mis peab sisaldama: 1) esemed, mille abil muretsetakse kaitseiidule fissetulekuid, s. t. läsitööd, mis on määratud kaitseiidu ja naiskodukaitse loteriideks; 2) esemed, mis on määratud kaitseiidu warustuseks, nagu kaitseiidu riitetus, spordiriitetus, samitaarwarustus jne.

Kõik näitusel wäljapandavate esemete kohta tuleb ringkonnal koostada nimelistik ja asjad oma esitajaga saata 12. juunil s. a. Täpal.

Kursustest osawöötjad saavad raudteel 50% hinnaalundust, selleks peab ringkonna juhatuse kohapeal wastata korraldust tegema.

Suwelaagreist osawöötta soovijatel ülesandma maleva staapi, ühes osawöötmaaks tasumisega kr. 3 isikult, hiljemalt 30. maiks s. a.

Wastawalt ringkirjale palun jaoskondi saata maleva staapi 5. juuniks Tapa näituse tarvis neid läsitööd, mis jaoskondadel olemas kas oma, malewkondadel olemas kas oma, malewfondade, kompanide wöi ringkonna loteriide jaoks ning warustuseesemed was-tawalt ringkonna kogu koosoleku otsusele.

M. Woore,
Ringl. esinaine.

J. Müürisepp,
sekretär.

Nooskondade esinaistele.

Palun kõiki jst. esinaisi hiljemalt 3. juuniks saata ringkonna juhatusele järgmised andmed:

1) Missugust warustust muretsetud kaitseiidule (toitlustamise, riitetuse, spordi, sanitari, relwastuse ja muul alal) kui suurel arvul ja millises wäärtuses;

2) Kui palju walmistud jst. poolt käesidemeid, pluuse, mütsje, püssipuhastamise abinöösid, lippe ja muud warustust kaitseiidule, naiskodukaitsele, noorkotkastele ja kodutütardele. Palun üleslageda kõit esemed, mis jaoskondades walmistud warustuseks.

Neid andmeid nõutakse Tapa näitusele wälsja panemiseks.

Kleidi, kitli, mütsi ja pöölle läikeid saab staabist. Seal olemas ka wastawad ülesmötted.

M. Woore,
Ringl. esinaine.

J. Müürisepp,
sekretär.

Noorte kotkaste ala.

Noorte Kotkaste Harju maleva-vanema käskkiri Nr. 20.

Tallinnas, 23. mail 1933. a.

§ 1.

Vabastan Keila malevkonna pealiku k. t. Viktor Turp'i temale pandud kohustustes ja ametkohalt, omal soovil, arvates 2.4.33.

Alus: ljh. nr. 51.

§ 2.

Kinnitan Keila malevkonna peali-kuks Viktor Assmuth'i, arvates 2.4.33.

Alus: valitud malevkonna peali-kuks kogu koosolekul, 2.4.33.

§ 3.

Kinnitan Saku maleva vanakotkaks Herman Lepik'u, arvates 15.5.33.

Alus: ljh. nr. 67.

§ 4.

Kinnitan „Maleva staabi“ rühma

vanakotkaks maleva instr. k. t. Vol-demar Kuhlberg'i, arvates 22.2.33.

Alus: ljh. nr. 69 ja rühma pea-kosoleku otsus.

§ 5.

Kinnitan „Maleva staabi“ rühma kotkaks endise Rae rühma kotka k.t. Udo Malsroos'i, arvates 22.2.33.

Alus: ljh. nr. 69 ja rühma pea-kosoleku otsus.

§ 6.

„Maleva staabi“ rühma juurde komandeerituks lugeda järgmised noorkotkad: Anija rühmast pesakotkad Karl Känd, Endel Kaik ja algaja Lembit Johanson; Rae rühmast pesakotkad Udo Malsroos ja Endel Mets; Kodasoo rühmast pesakotkas Jaan Ilbakk ja algaja Elmar Sirkas; Tuula rühmast pesakotkas Eino Kutser; Aruküla rühmast pesakotkas Elmar Kama, kõik arvates 22.2.33.

Alus: ljh. 68.

§ 7.

Ülendan järgmised Ravila rühma lagajad pesakotkasteks, arvates 23.4.33.: H. Kruus, L. Kaupmees, P. Aloe, H. Veitmann, J. Kruus, E. Nimmer.

Alus: ljh. nr. 66 ja katsekomisjoni otsus.

(E. Kansmann.)
Maleva vanem.

Olev Reinthal,
maleva pealik.

Avaldan Noorte kotkaste peastaabi ringkirja 12. maist s. a.:

Noorte Kotkaste aastapäev.

27. mail 1932. a. kinnitati Kaitse- liidu Vanematekogus Noorte Kotkaste Põhimäärused, millega pandi organi-satsioonile alus.

Mai viimast pühapäeva, s. t. 27. maile ligemalt päeva tuleb noortel kotkastel tähistada pidulikkusega kui oma aastapäeva. Sel puhul oleks vajalik üksustes: rühmades, malevkondades või ka kogu malevas korraldada pidulikke koondusi, mis on ühendatud rongikäiguga - jalutuskäiguga, aktusega, võistluste korralda-misega, peoga, vastavasisulise lökke-čhtuga jne. Ühtlasi on juhus noor-

kotkastel tervitada kevade saabu-mist ja looduse talveunest virgumist, näidates naeratavale päikesepalele korralikku ja ilusat noorkotka vormi ja seda kandvat elurõõmus sädelevat pojissi.

Ühendatagu seda päeva ka loodust kaunistava lindudelaulu kuulamisega,

antagu laululindudele sel päeval juure võimalusi pesitsemiseks pesakastide ülesseadmisega, istutatagu puid metsapäevade tähe all — võimalusi on nii palju ja mitmekesiseid.

Kuid peetagu meeles — oleme eestlased ja töötame isamaa auks. Nooretele on tarvilik anda meeliüendlendavat tseremooniaat, mis päeva ja selle tähtsuse vajutaks sügavale mällu. Proua Stahlberg, omaaegse Soome presidendi abikaasa, tuletab ühes oma töös meeles, kuidas punasel väljal valge ristiga Taani lipu lehvimine nende skautide laagris oli vaimustavaks isamaa-armastuse väljenduseks, mis soome poistele sel ajal Vene surve oli kurjasti keelatud. Meie oleme oma isamaa pojad, kellele loodud vaba võimalus rahvuslikku isamaa armastust avaldada. Tehkem seda kogu südamest omal pidupäeval kõigis üksustes täielise innu- ja armastusega, tuues välja ja austades meie riigi sini-must-valget rahvuslipu".

Avaldan teadmiseks Noorte Kotkaste peaastaabi ringkirja 18. maist s. a.:

"Noorte Kotkaste II üleriiklik õppelaager mererannikul, Viimsi poolsaarel, juulikuul 1933. a. (Tallinnast 14 klm., Pirita supelrannast 7 klm.).

E e s m ä r k : II õppelaager taotleb noorte kotkaste juhtide koosseisu õigesuunalisse õigemeetodilisse tööss rakendamist, milleks töö jaguneb nooremate ja vanemate grupiks. Kõrvalülesandena peab II õppelaager osavõtjatele kätte juhatama suuremaulatuslike kavatsetava üldise noorte kotkaste laagri korraldamise oskused.

A e g : määräatakse lõpulikult hiljem, 5—6 päeva juulikuu teisel-kolmandal nädalal.

O s a v õ t j a d : Malevatel tuleb õppelaagrisse saata nooremate grupis kindel üksus — õpperühm, koosseisus: kaks 6-poisilist salka, nende seast määratud pealiku ja abiga, kotka ja abiga, kes kõik alla 17 a. vanad ja juuremääratud vanakotkaga, kes üle 17 a. vana, seega kokku 15-liikmeline rühm. Malevad võivad saata kuni neli sellist üksust, kuna rohkema saatmisel tuleb peastaabilt eelnõusolek küsida. Nooremas grupis rühma koosseisu määräata tegutsevaid salgapelikuid ühes abidega ja kotkaid ühes abidega ehk nende kandidaate, samuti kui malevkondade ja maleva staabi liikmeid, kes alla 17 a. vanad. Vanemate grupis saata vanakotkaid ja vanahaukaid ja malevkonna ning maleva staabi liikmeid, ka seltskonname tegelätest kotkaid ja abikotkaid, kes üle 17 a. vanad. Peastaap loodab

igast malevast osavõtjaid vähemalt 20% maleva koosseisu kuuluvatest selle gruvi vastavatest tegelastest.

Nooremal gruvi koosseis peab olema tingimata täielikus noorkotka vormis ja nad peavad viibima laagris selle algusest lõpuni. Vanemate grupil on tingimata soovitav tulla samuti täielikus noorkotka vormis, kusjuures ainult äärmisel vajadusel nad võivad võtta osa lühemat aega kui õppelaagri telgelik kestvus.

Gruppide koosseisud määrab kindlaks maleva staap ja teatab osavõtjate nimekirjad peastaabile hiljemalt 20-ks juuniks.

S o i d u k o r r a l d u s : Sõit riigiraud- ja veeteedel sünib arvatavasti tasuta, mille kohta erikorraldused järgnevad. Tallinna saabutakse kindlaks määratud päeva hommikuste rongidega, kust kogunetakse kaitseiidu maja õue. Liikumine siit laagriplatssile sünib ühises rongikäigus läbi linna kõikide lippude lehvides kuni Kadriorgu, kust sõidukitel edasi laagriplatssile sõidetakse.

L a a g r i s s e a s u m i n e : Iga malev saab enda käsutusse vastavas suuruses maa-ala oma laagri püstitamiseks. Laagri ehitamine sünib esimese päeva õhtuks, ehitavad kõik osavõtjad enda osa. Selleks tuleb igal maleval saata vastav laagrivarustus Tallinna vähemalt päev enne laagri algust, veokirja peastaabile (ettenäitajale) saates. Isiklik varustus tuleb igal kaasa kaitseiidu maja õue, kust need veovahenditega laagriplatssile toimetatakse.

L a a g r i v a r u s t u s : Iga malev toob kaasa enda all-laagri jaoks väljakku varustuse. (Telkide asjus aeg-sasti läbi rääkida kaitseiidu maleva pealikuga). Tavaline puumaterjal ja alusmaterjal saab kohalt. Nõuetava varustuse üksikasjaline loetelu ja isikliku laagrivarustuse loetelu antakse edaspidi. Kõik varustuspakid peavad olema kindlasti pakitud ja varustatud puust või tugevast papist maleva nime (ja osavõtja nime) kandva etiketiga.

L a a g r i j u h t i m i n e : Iga malev määrab oma all-laagri vanema ja pealiku, kellele allub kogu malevast väljatulnud laagrigrupp (nii nooremad kui vanemad). All-laagri juhatuse kaudu allub kogu grupp õppelaagri juhatusele. Õppelaagri juhtiva koosseisu määrab Noorte Kotkaste Peavanem. Õppelaagri juhatusse määratud isikud ei kuulu malevate laagrite koosseisu.

Ö p p e t e g e v u s : Nooremate grupile korraldatakse tavaline laagrielu, kus erilisele käsitamisele tuleb pioneerala, sideala, elupäästeharjutused ühes ujumisharjutustega ja võistlus: vibulaskmises, pesapallis, signalisatsioonis (Morse) ja „Alati valmis“ võistluse põhialustel kombineeritud võistlus. Loomulikult võistlevad all-laagrid ka laagri eeskujulikkuse võistluses, kusjuures vanemate gruppide telgid sellest võistlusest võtavad samuti osa, kui nad alguses sellest ei ole ära olnud.

Vanemate gruvi kuuuvad juhid (ka õpperühmade vanadkotkad), a) võtavad nooremal gruvi õppetegevusest osa vastavate alade juhatajate abilistena; b) töötavad noortekotkaste organisatsiooniliste, meetodiliste ja propaganda küsimustele alal (loengute ja konverentside näol), c) peavad läbirääkimisi päävakavade rakendamiseks ja selgitavad tehtud töö edukust; d) võtavad osa vahekohtunena, vanemate korrapidajatena-pealikutena jne.

N ä i t u s j a k i n o : Laagris korraldatakse näitus, kuhu iga malev on kohustatud esitama oma fotoalbumi (peastaabi poolt malevatele saadetud) ja võimalikult ka kogu noorkotkaste tähelpanuväärivamaid töid, tabeleid ja diagramme õppeabinõudena ja koosseisude kohta, noorte kotkaste valmistatud õppevahendeid, piltide ja joonistuste kogusid, lõudusteadlisi kogusid, eeskujulikuma rühma asjaajamine, mudelid, rühmade — malevkondade ajakirju ja kirjastusi jne. Näitusega käskikäes korraldadakse noorte kotkaste filmide demonstratsioon ja [valguspildidega] loenguid.

R ü h m a d e l i p u d : On ettenähtud kõikide lippude koondamine õppelaagrisse, millised õppelaagrini noorte kotkaste üksustele kätte antud. Malevate pealikutel hoolitseda, et see nõue saaks tingimata täidetud, kus juures tähele panna, et toodud lipud oleksid ka peavanema poolt kavandite järele kinnitatud või (noorseppade omad) joonistused registreeritud.

V i b u d j a n o o l e d : tulevad iga õpperühma jaoks üks komplekt kaasa võtta, kus juures nad poiste omavalmistatud peavad olema.

E r i l i s e d t e a t e d : Õppelaagrisse kutsutakse alaliselt elama Hariduse- ja Sotsiaalmüntnisteeriumi esindaja (Põhimäärused § 193 alusel) ja samaselt palutakse komandeerida

laagrisse esindaja Kaitsevägede staabi VI osakonnast ning riigikaitse kasvatuse instruktorid — nendele noorkotkusega ja noorkotkaste tööga tutvunemise võimaldamiseks.

Kaitseliidu instruktorid: Igast kaitseliidu malevast saadetakse laagrisse võimaluse piirides kaitseliidu instruktoreid, kes võtavad osa vanemate gruupi ja nendele eriti ettenähtud tegevusest. Kaitseliidu instruktoritele määratakse omaette ühine all-laager koos riigikaitse kasvatuse instruktoritega. Noorte Kotkaste juhtidena tegutsevad instruktorid võtavad osa noorte kotkaste maleva all-laagrist ja tegevusest.

Laagri toitlustamine: Toitlustamiseks palutakse abi Naiskodukaitsest, toitlustamise kulud tulevad osavõtjail tasuda toiduainete tegelike kulude piirides, millises ulatuses määratakse ka õppelaagrist osavõtumaks.

Laagrimaks: (sama maks, milles eelmises punktis jutt) teatatakse edaspidi täpselt ja võiks kõikuda kogu laagri eest Kr. 2.50—3.50 piirides.

Kõigile rühmadeie Maleva staabilt.

1. Laagritest osavõtt ja ettevalmistused selleks. Läinud „Harjulases“ teatas Mal. Staap tänavusuviste laagrite kava. Kas vahepeal rühmades on juba laagrite ettevalmistusi tehtud? Neid tuleks nüüd järjest jatkata. Peaks mõnes rühmas nad veel üldse algamata olema, astugu poisid ise kokku, võtke NK. käsiraamatu laagrianne välja, tõmmaku nõuks mõni poiss, kes juba laagert on näinud ja hakaku laagritarkusi õppima. Telgi üleslõömine, voodi valmistamine (mitte magadisse maal, vaid kohe omatehtud väli-voodil!), tule süütamine, tuleb tegelikult kohe kätleõppida. Laagrikorralduste alal kõige muu kohta lugegu poisid ka raamatust kõik, mis vaja.

Tuleb algusest päale nii arvestada, et iga poiss tuleks laagrisse. Selleks kaalub rühm koondusel läbi iga poisi laagrissemineku võimalused, arutab, missugused takistused kas võiks mõnel poisol tõusta ja kuidas neid võimalik korraldada oleks. Tarbekorraldustub vanakotkas sõbralikult appi, ehk pöördub rühm Kaitseliidu päälliku poole ja palub teda nõusse. Karjaskäijad poisid, muidugi peavad leidma omale kas sõprade hulgast, ehk nõne vanaema, või tädi näol asetäitja laagri päevadeks.

2. Oma kodustest rühma laagritest. Kindlasti oleks teie poistele huviks ja kasuks ka kogu rühmale, kui teie enne Maleva poolt korraldatud laagrit, kodus peaksite, kas või laupäeva öhtust pühapäeva öhtuni oma rühmalaagri. Seal õpiksite veidi tegeliku laagrielu oskusi.

Telke selleks võib Maleva staabist saada. Juba ongi mõned rühmad omale telke palunud.

3. Valmistage laagrik s lõkkeõhtu ettekandeid! Kes laagris on käinud, see teab, kui ilus on öhtul lõkke juures istuda juttu kuulata, hüüdeid hõisata ja naljamburgreid lüüa. Seni, kui poisid veel kogenenud polnud ja esialgu võõrastena tagasihooldlikud olid, tuliliagrites instruktoritel tule juures naljategemist algatada. Sellega on aga tänavu lõpp! Poisid peavad igauks tulema julgelt oma nalja ja viguriga. Peaks aga rühmades juba seks ettevalmistusi tegema ja übiselt numbreib valmistama! Igal rühmal olgu mõni naljamees ja valmistatud mõni ühine ettekanne naljaks või töeks. Ümberringi mõni kohaliku ajaloo, või muinasloo sündmus annaks vast sobivalt lavastada lõkke juures ettekandmiseks. Naljanumbreid saaks ka lavastada. Igal rühmal olgu oma hüüd.

Rühmades ettevalmistus!

4. Kas Maleva marsila on õpitud? Maleva vanem, h-ra Ed. Kansmann on sõnad ja viisid loonud kaheks. Harju noorte kotkaste marsilaaluks. Noodid peaks iga rühma saabunud olema. Kas on poistel laulud juba selged?

5. Kas rühmad on sarvurisi? Väga ilus on. Kui väljas viibides, metsas ehk laagris, meie sarvehäälega omav. hel signaale ja korraldusi võiksime anda. Kas rühmades on pasunapuhujaid poisse? Omaette harjutagu ja täiendagu nad oma kunsti. Laagrisse tulles võtke omale rühma signaalpasun kaasa, ehk laenake seks puhuks. Siis võiks laagrisignaale puhuda mitmehääleliselt.

Ehk on mõnel rühmal ka trumm? Või, kui on mõni meie poiss välja-õppinud väikese trummi löömise, laenaksite oma muusikakoorilt ja tooksite laagrisse.

6. Harju m lv. osavõtt üleriikl. õppelaagrist. Nagu siinsamas „Harjulases“ leiate, peetakse juuli keskpaigus üleriikiline õppelaager. Ja seekord Harjumaa pinnal — Viimsis.

Oleks väga soovitav, et meie vanemad juhid, kui ka poistest-juhidki saaks sellest osa võtta.

Maleva Staap on nii korraldanud, et harjulastel osavõtu maks (ülespamise kulud 5 päeva eest jne.) on üks kroon.

Maleva staap palub kõiki rühmi ja juhte kaaluda õppelaagrisse tulemist.

Staabli rühm, Saku rühm ja Harku-Habersti-Rannamõisa peaks ilmuma õppelaagrisse tervelt.

7. Päeval piltide kogumine. Üleriikl. õppelaagri puuhul koondab Peastaap kõigi malevate elu ja tegevuse kohta päevalpiltise materjali kokku näituseks. Harju Maleva pildistuste album on praegu täiesti tühi, nii ei saa meie teiste malevate kõrv val mitte-midagi välja panna. Sellep. palub Maleva Staap kõiki rühmi, kellel on oma tegevusest päevalpiltisi ülesvõtteid, saata neid Tallinna Maleva albumi paigutamiseks. Siis oleks meil ka midagi esitada üleriiklikele näitusele.

8. Sissetuleku võimalus rühmadel. Rühmade kassad ei ole meil just täissalved. On üks võimalus rühmadele sissetulekut hankida. Nimelt näit. praegu Kaitseliidu Kesjuhatuse rahalise loterii piletite müük. Kui meie rühmad kohalikule kompani ehk rühma pealikule müügis appi tuloks ja poiste kaudu piletideid ära müüks, ei oleks see meie poolt mitte ainult meie isa organisatsiooni — kaitseliidu toetamine, vaid ka tuluks rühmale. Sest iga noorkotka poolt müüdud loterii pilet hinnast annab kaitseliidu pealik rühma kassale 20%. Ja kui rühmal tulusid on, siis võib juba midagi ette võtta!

9. Katsete öiendamine. Viimasest „Harjulases“ seadis Maleva Staap nõude, et rühmad oma poiste katsetetegemise nii reguleriks, et tänavu kevadel kõik viimaste jõuludeni rühma astunud poisid kevadeks, koolitöö lõpuks pesakotka katse öiendaks.

Kas rühmades peetakse seda silmas?

10. Maleva staap malevkonda de staapide asetajana. Maleva käsukirjaga võttis Maleva staap oma peale malevkonna staapide tegevusülesannete hulgast kõigi katsete ja ülenduste kinnitamise. Järelikult tuleks kõik katsete protokolid ja üldse küsimused, mida otsustama rühma staap võimeline ei ole, saata Tallinna maleva staapi.

Seni on mõned rühmad seda teinud. Miks teised tegemata on jätnud, või ei ole kõigis rühmades tegevust?

11. Kutsuge kaitseleitlasi omale instruktoriteks. Kaitseleidu üksustes on mehi, kes kaitsevääes teeninud on eriväe liikides. Neid mehi võiks rühmad paluda mõnes ajas omale instruktoriks tulla. Sideala mehed oskaks seletada mitmesugustest aparaatidest, õpetaks signaalseerimist ja telefoneerimist, harjutaks Morse tähestikku jne. Pioneerid võivad õpetada pioneerkunsti jne.

Rühmade tegevuse mitmekesisamiseks oleks sellest väga palju tulu, oleks aga kasugi meie noorkotkalikkude katsete valmistamisel.

12. Päevaülesanded. Praegu on päevaülesanneteks meil kõigis rühmades laagriteks ettevalmistamine ja täies koosseisu välja tulemine.

Täies koosseisu laagrisse ilmu mine tähendaks üle Harjumaa noorkotklusele ühtlase kindla pinna saamist. Sest poiss, kes kord mõne hea laagri on kaasa elanud, ei jääd enam noorkotkana loiuksi.

Olev Reinthal,
N.-K. Harju Maleva pealik.

4. juunil s. a., on Mahtra as. „Mahtra sõda“ 75. aastapäeva pidustused ja mälestussamba avamine.

„Mahtra sõda“ on üks lüli meie vabadusvõitlustest, kus eesti mees astus üles oma esivanematelt päritud õiguste ja eesõiguste eest, mis vägivallaga tema käest ära kistud.

Harjulased on alati meie vabadusvõitlejate esirinnas sammunud. Julgen loota, et nüüd ka harjulased oma esivanemate austamiseks ja nende vaprate tegude ühiseks meeldetuletuseks suurel arvul Mahtasse 4. juunil kokku tulevad.

Maleva üksused saadavad maleva esindajatekogu seisukoha järele „Mahtra sõja“ mälestussamba avamisele ja pidustustele :

- Kose- ja Rapla malevkonnad — esindusmeeskonna (vähemalt 30 meest) lippudega;
- Kõik teised malevkonnad — esindajad oma juhatustest või malevkonna pealiku erikorraldusel.

K a v a :

- Kell 12.00. Rongikäigust osavõtivate organisatsioonide kogunemine Juuru al., algkooli spordiplatsile.
- Kell 12.30. Rongikäigu algus Mahtra asundusse.
- Kell 14.30. Riigivanema vastuvõtmine.
- Kell 14.30. Aktus :
  - avamine.
  - Mälestussamba avamine riigivanemalt.
  - Mälestussamba õnnistamine.
  - Kõne.
  - Mahtra sõja ohvrite mälestamine.
  - Kõned ja pürgade asetamine.
  - Juuru kihelkonna ühen-datud sega- ja pasunakooride ettekanded.
  - Lõppsõna.
- Kell 17.30. Paraadimarss.
- ” 17.50. Lahing- ja ratsademonstratsioonid.
- ” 20.00. Esmakordset ettekandel ajalooline näidend : „Mahtra sõda“.

K. Saar,
major. Harju malevapealik.

Juuru malevkonnale ja Juuru kihelkonna kodanikele.

1-sel suvistepühul, 4. juunil s. a. on Mahtra asunduses „Mahtra sõja“ kangelastele mälestussamba avamine sündmuse 75. aastapäeval ühes päevakohaste pidustustega.

Juuru malevkonna pealikuna ja „Mahtra sõja“ 75. a. mälestuspäeva korraldava komitee esimehena palun kõiki malevkonna kaitseleitlasi ja Juuru kihelkonna kaaskodanikke üksmeelselt ja ühiselt osa võtta meie kangelasmeelsete esivanemate aupäevast ajaloolises Mahtra asunduses. Ärgu jäägu keegi, kellel vähegi võimalik tulla, sellel pääeval koju, selleks kohustavad meid esivanemate kangelasteod.

Juurulased, kõik läheme Mahtra as. 1. suvistepühul.

Mahtras, 24. mail 1933.

Teadaanne.

Kaitseleidu Peastaabi juures töötavad noorte Kotkaste sidetuvilad. Õppelendudel on aga mõned sidetuvilad kaduma jäänud. Kuna tuvide õppelennud teostuvad käesoleval suvel peamiselt Harju maleva piirides, siis palub Noorte Kotkaste peastaap, kõiki noorkotkaid, kodutütred, naiskodukaitse liikmeid ja kaitseleidu röngastatud tuvisid jälgida — neid kinni püüda ja sellest Noorte Kotkaste peastaabile ehk kohalikele kaitseleidu instruktorile teatada.

Noorte Kotkaste peastaabi sidetuvilassenesse kuuluvad tuvid kannavad harilikult vasaku jala ümber aluminiiumist röngast, tähtedega „K. L. E“ ehk „B. D.“ ja vastavad numbreid. Üksikutel tuvidel on teisi (välismaa) märke.

J. Tederson,
N. K. peastaabi ülem.

Linnaümburuse mlk. rühmadele laagrikorraldus.

Tänavusest laagrihooajast võtavad kõik Linnaümburuse mlk. rühmad täiel määral osa.

Meie malevkonna rühmad lähevad koondlaagrisse Paldiski 1., 2. ja 3. juulil s. a.

Samuti oleks hea juhus rühmadel osa võtta peastaabi poolt korraldatavast ülemaailmest õppelaagrile, mis peetakse juuliku keskpaigus Viimsis 5-päevalise kestvusega.

Linnaümburuse malevkonna suurematel rühmadel — esijoones Saku ja Harku-Habersti Rannamõisa rühmadel tulib kindlasti õppelaagrisse ilmuda.

Kuna kõik laagrid tänavu on koondale — s. o. iga rühm elab oma maapidamisega omaette, on rühmadel tarvis laagritehnika meeldetuletamiseks, veel enne 1. juulit (enne Paldiski sõitu) pidada kohapeal kas või lühikene (laupäevast pühapäeva öhtuni) rühmalaager.

Kõigis Linnaümburuse mlk. rühmades palun sellepäras tähenduse ja korraldada igal ühel omaette rühmalaager, teatades aegsasti Maleva staapi minu nimel selle tähtpäevast.

Telke laagrikas saab Maleva staabist, samuti olen nõus igakord laagritesse nõume-heks ja instruktoriks appi tulema.

Palun siis: 1) rühmades veel enne suuri laagreid korraldada omaette rühmalaager, sellest minule teatades ja Mal. staabist telke võttes;

2) rühmi valmistuda täies koosseisu Paldiski laagrist osavõtuks;

3) Saku ja Harku-Habersti-Rannamõisa rühmi — aga ka teisi, kellel võimalust valmistuda samuti ka Peastaabi õppelaagrile osavõtuks.

A. Tols,
N. K. Linnaümburuse mlk. plk

J. Tutt,
Juuru mlk. ja „Mahtra sõja“ 75. a. mälestuskomitee esimees.